

גמרא
עם
פירוש
הבהיר

ושננתם

PRIMER CAPÍTULO - LA SUKÁ

El tratado de Suká trata de los preceptos que se practican en la festividad de Sukot: la *suká*, las cuatro especies, el precepto del sauce (*arabá*) en el Templo Sagrado, el precepto de la libación del agua en el altar, y la celebración de la extracción del agua (*simjat bet hashoebá*)¹.

Mishná:

La *Suká* que supera la altura de veinte *amót* – que su *sjaj*² está colocado a una altura de más de veinte *amót* de su piso³, **no es apta**⁴. Y Rabi Iehuda la considera apta, a pesar⁵ de que supera los veinte *amót*⁵. Y la que no tiene diez palmos de altura – la *suká* que su techo fue colocado a menos de diez palmos del piso, y – o la que no tiene tres paredes, y – o la que su sol es mayor a su sombra, están todos de acuerdo con que **no es apta**⁶.

Guemará:

Consta en la Mishná, que si supera los veinte *amót* de altura, no es apta. La Guemará trae una Mishná similar que trata acerca de la viga del *maboi*⁷: **el maboi que supera la altura de veinte amót** – la viga que se coloca en la entrada del *maboi*, si está en una altura mayor a veinte *amót*, no permite trasladar objetos dentro del *maboi*, y **le debe reducir su altura** – debe quitarla de su lugar y reinstalarla dentro de los veinte *amót*. **Rabí Iehuda dice: no es necesario** colocarla más bajo, sino, aunque esté más alto que veinte *amót*, permite trasladar objetos dentro del *maboi*. Pregunta la Guemará: ¿Por qué el sabio de la Mishná cambió su expresión?, **¿en qué es diferente con respecto a la suká que nos enseñó** en nuestra Mishná '**no es apta**' – la *Suká* que supera la altura de veinte *amót* no es apta, y no dijo que debe repararla bajándole la altura del *sjaj*, **y en qué es diferente con respecto al maboi** en el tratado de Eirubín, **que nos enseñó**

la **reparación** – no dijo que no es apta, sino dijo que debe repararla, y nos enseñó que **el maboi que supera la altura de veinte amót, le debe reducir su altura?**

Responde la Guemará:

Con respecto a la *Suká*, que si su techo supera los veinte *amót* no es apta **por ley de la Biblia**⁸, por eso **nos enseñó** nuestra Mishná que '**no es apta**', y nos quiso decir que no es apta por ley bíblica⁹; en cambio con respecto al *maboi*, que lo que se requiere colocar la viga es meramente **por decreto rabínico**, no se puede decir que 'no es apta', ya que previo a Mishná no hubo nadie que dijo que no es apta, por eso **nos enseñó la reparación**¹⁰. Y si quieres te diré, que lo que no es apto **por ley de la Biblia, también enseña la reparación** – normalmente, cuando no es apto por ley bíblica, el sabio de la Mishná prefiere enseñarnos la reparación, y no decir que 'no es apta'¹¹, pero, nuestra Mishná que trata de la *Suká*, **que sus leyes son diversas**, ya que nos enseñó que si no tiene veinte *amót* de altura no es apta, que si no tiene tres paredes no es apta, y que si tiene más sol que sombra no es apta, y si nos enseñaba la reparación requerida para la *suká* que supera los veinte *amót*, necesitaba también enseñarnos las reparaciones para el resto de los inconvenientes¹², y la Mishná se hubiese extendido demasiado¹³, por eso **dictaminó** un dictamen general y nos enseñó que '**no es apta**', pero con respecto al *maboi*, **que sus leyes no son diversas, nos enseñó la reparación**.

1. Los primeros dos capítulos tratan del precepto de la Suká, el tercero de las leyes de las cuatro especies, el cuarto del precepto del sauce y de la libación del agua en el Santo Templo, y el quinto de las leyes de la celebración de extracción del agua que se festejaba en el Santo Templo, y otras leyes que se practicaban en el Santo Templo. 2. La Suká es llamada en nombre de su techo, el *sjaj*, Rash"i. 3. La conclusión de la Guemará en el tratado de Eirubín (folio 4a), que el espacio del interior no debe superar los veinte *amót*, es decir que desde el suelo de la *suká* hasta el principio de su techo no deben haber más que veinte *amót*, y así trae la Guemará aquí (en el folio 4a), que si hay hojas del techo que están desplegadas dentro de los veinte *amót*, es apta, a pesar de que la continuación del espesor del techo está fuera de los veinte *amót*. 4. La razón la estudiaremos en la Guemará a continuación. 5. Su razón es porque sostiene que la *suká* debe ser una vivienda fija, por ende, es apta a pesar de que es más alta que veinte *amót*. Guemará más adelante en el folio 7b. 6. Rash"i explica que si el sol es mayor a la sombra no es apta, porque la minoría queda nula frente a la mayoría, y la razón por la cual no es apta si tiene menos de diez palmos o si no tiene tres paredes, se explicará en la Guemará. 7. El *maboi* es un lugar cerrado por tres paredes, y el cuarto lado no tiene una pared, sino está abierto hacia la vía pública, y por esta entrada se ingresa y se sale del *maboi*. Al *maboi* están abiertos varios patios, y los residentes de los patios salen a la vía pública a través del *maboi*. Según la ley bíblica, el *maboi* es considerado un territorio privado, pero al ser que es similar a la vía pública, los sabios decretaron dos leyes en el *maboi*: A. Está prohibido trasladar artículos dentro del *maboi* salvo que hayan hecho una señalización de un *leji*, que está parado al lado de la entrada del *maboi*, o una viga que atraviesa desde una pared hasta la otra en la entrada del *maboi*, que esto indica que aquí finaliza el recinto privado, y que no se puede sacar objetos de allí hacia la vía pública. B. Los sabios prohibieron trasladar cosas de los patios hacia el *maboi*, porque

el patio es particular para los residentes de cada patio, y el *maboi* es una sociedad de todos los patios, y los sabios prohibieron trasladar cosas del recinto privado al recinto en sociedad, porque se asemeja a la vía pública, incluso si él también tiene parte en esta sociedad. Por ende se realiza lo que se llama *shituf mabuót*, que todos los patios se asocian en un pan o en vino, y guardan este alimento en sociedad en uno de los patios, y esto convierte a todos los patios y al *maboi* en un recinto privado único, y de este modo está permitido trasportar del patio al *maboi*. 8. Ya que según todos los motivos que traerá la Guemará a continuación, la *suká* que supera los veinte *amót* de altura no es apta por ley de la Biblia. 9. Según esta respuesta, cuando el sabio de la Mishná puede decir que 'no es apta', prefiere decir así y no enseña cómo se la puede reparar, y sólo en caso que no puede decir que no es apta, enseña como repararla, Mahara"m. 10. Explicación más explayada: con respecto a la *Suká*, el sabio de la Mishná podía decir que 'no es apta', ya que esta *suká* no era apta incluso antes de que fue enseñada esta Mishná, pues ya en el monte de Sinaí fue enseñada esta ley, por eso puede expresarse diciendo que 'no es apta'. No obstante, con respecto al *maboi*, que esta viga no es inapta por ley bíblica, ya que por ley bíblica el *maboi* es considerado un recinto privado, sino que esta Mishná vino a enseñarnos el decreto rabínico en sí, que esta viga no permite al *maboi*, no puede expresarse diciendo que 'no es apta', ya que no hay quien lo ha dicho previamente, sino dijo que debe bajarle su altura y de aquí se aprende que si no le bajó la altura no es apta por decreto rabínico. Rash"i. Véase Tosafot que trae otras dos explicaciones. 11. Esta es la diferencia entre esta respuesta y la anterior, Mahara"m. 12. Debiendo enseñar cada decreto con otras palabras, la que no tiene diez palmos de altura, debe agregarle altura, la que no tiene tres paredes, debe hacérsela, la que tiene más sombra que sol, debe agregarle *sjaj*. 13. Y tenemos una regla, que siempre el maestro debe enseñarle a su discípulo con el lenguaje más corto posible, Rash"i basado en

La Guemará pregunta contra la primera ley de la Mishná: ¿de dónde se aprende este asunto, que si supera los veinte amót no es apta? Y responde: **Dice Raba: porque el versículo dice: "A fin de que sus generaciones sepan, que en cabañas Yo hice habitar a los Hijos de Israel"**, y de 'a fin de que sus generaciones sepan', se interpreta que es necesario que la persona que está sentada en la *suká* sepa y reconozca que está sentado dentro de la *suká*¹⁴. Por ende, si la altura de la *suká* es hasta veinte amót, es apta, porque el hombre que está sentado en ella sabe que está habitando en la *suká* porque ve el *sjaj*, pero si el *sjaj* de la *suká* está arriba de veinte amót, no es apta, porque el hombre que está sentado en ella no sabe que está habitando en la *suká*, porque la vista no domina allí – el ojo de la persona no ve el *sjaj* que está colocado tan alto¹⁵, y no sabe que está sentado en la *suká*, por eso no es apta¹⁶.

Otra razón: **Rabi Zera dice:** la razón por la cual, la *suká* que su *sjaj* está más arriba que veinte amót no es apta es, de aquí – se lo aprende del siguiente versículo: **"y la *suká* será para sombra durante el día del calor"**, y se interpreta que no se llama *sjaj*, sino el que fue hecho para hacer sombra. Por ende, si la altura de la *suká* es hasta veinte amót, es apta, porque el hombre que está sentado en ella está sentado en la sombra de la *suká* – del *sjaj*, pero si el techo de la *suká* está arriba de veinte amót, no es apta, porque el hombre que está sentado en ella no está sentado en la sombra de la *suká* – del *sjaj*, sino en la sombra de las paredes, ya que al ser que las paredes tiene más que veinte amót de altura¹⁷, la sombra de ellas cubre toda la superficie de la *suká*, y no se necesita la sombra del *sjaj*, por eso no es apta.

Le dijo Abaie a Rabi Zera preguntándole: ¿si sería así – según lo que tú dices que la sombra debe provenir solamente del *sjaj*, entonces **quien hace su *suká* en Ashterot Karnaim** – en un lugar donde hay dos montañas altas y un valle entre ellas¹⁸, que por la altura de las montañas el sol no llega al valle, **acaso también** dirás que si se construye una *suká* en este valle **no es apta como *suká***, por ser que no se está sentado en la sombra del *sjaj*, sino en la sombra de las montañas?

Responde la Guemará:

Le dijo Rabi Zera a Abaie: hay que diferenciar entre la *suká* alta, y la que fue construida en Ashterot Karnaim, pues allí – quien construye su *suká* en Ashterot Karnaim, **quita el**

Ashterot Karnaim – si quitas las montañas altas, **habrá sombra de la *suká*** por el *sjaj*, por eso es llamada en nombre del *sjaj*¹⁹, pero aquí – la *suká* que supera los veinte amót de altura, no es apta, porque **si quitas las paredes, no hay sombra de la *suká*** – no habrá dentro de la *suká* sombra que proviene del *sjaj*, porque está colocado arriba de veinte amót, y la sombra no está abajo suyo sino en otro lugar, por eso no es llamada en nombre del *sjaj*²⁰.

Otra razón: **y Rava dice:** la razón por la cual la *suká* que tiene más que veinte amót de altura no es apta, **de aquí** – se lo aprende del siguiente versículo: **"habitarán en cabañas durante siete días"**, y al ser que mencionó 'siete días'²¹ se interpreta que la Biblia dice: durante todos los siete días, **sal de la vivienda fija y mora en la vivienda pasajera** – la *suká* debe ser construida de modo pasajero²², por ende, **hasta** la altura de veinte amót, **el hombre hace su vivienda pasajera** – la construye con paredes livianas, y es considerada una *suká* pasajera, y es apta, pero la vivienda que su techo está arriba de veinte amót, **la persona no hace su vivienda pasajera, sino hace su vivienda fija**, porque paredes tan altas deben ser construidas con materiales fuertes para que no se caigan, y al ser que no es pasajera, no es apta.

Le dijo Abaie a Rava preguntándole: ¿si sería así, que la *suká* que fue construida de modo fijo no es apta, entonces si **hizo una *suká*** que no supera los veinte amót de altura, pero le colocó **paredes metálicas y techó sobre ellas, acaso no será considerada una *suká*** apta porque no es pasajera?

Responde la Guemará:

Le dijo Rava: no me referí a que la Biblia requiere que la construcción de la *suká* sea pasajera, sino **así te he dicho** – esta fue mi intención: la Biblia vino a decir las medidas de altura de la *suká*²³, por eso, la *suká* que tiene hasta veinte amót de altura, **que el hombre la hace una vivienda pasajera** – se suele construirla de forma pasajera, **si la hace una vivienda fija** – si la construyó con paredes metálicas, **también cumple** con el precepto de la *suká*²⁴, pero la *suká* que su *sjaj* está arriba de veinte amót, **que el hombre** normalmente cuando la construye **la hace una vivienda fija** – la construye con materiales fuertes para que no se desmorone, **si la hace una vivienda pasajera tampoco cumple** con la obligación de la *suká*²⁵.

la Guemará en el tratado de Pesajim. 14. A pesar de que el significado literal del versículo es, que las generaciones futuras deben saber que El Eterno ha asentado al pueblo israelita en las nubes de gloria, de todos modos se aprende también esto, Rash"i. 15. Porque normalmente las personas no alcanzan su vista hasta semejantes alturas, Ritb"a en el folio b. 16. Y lo que la Biblia ordenó "A fin de que sus generaciones sepan que en cabañas Yo hice habitar a los Hijos de Israel" fue dicho con respecto al *sjaj* y no con respecto a las paredes, porque la *suká* se llama así en nombre del *sjaj*. Rash"i. 17. Así la Guemará entiende ahora las palabras de Rabi Zera. 18. 'Ashterot Karnaim' es el nombre de un lugar mencionado en Génesis (14:5). 19. A pesar que incluso sin el *sjaj* habría allí sombra, esto no es una razón para ilegalizarla, porque al fin de cuentas el *sjaj* también es susceptible de hacer sombra. 20. A continuación (en el folio b) que esto es únicamente en una *suká* que tiene cuatro por cuatro amót, que en estas medidas, si supera los veinte amót de altura, no recibe la sombra del *sjaj*,

pero si la *suká* es más amplia, por su amplitud recibe la sombra del *sjaj*, Rash"i. 21. Rash"i. Véase el Shaar Hatzion que trae en nombre de Shitat Riba"b, que se aprende de lo que está escrito 'habitarán' y no 'residirán', y 'habitarán' es una expresión de vivienda pasajera. 22. Así la Guemará entendió ahora las palabras de Rava. 23. Sino que la Biblia no especificó las medidas, sino ha dicho que se requiere que sea una vivienda apta para siete días, y normalmente no supera los veinte amót, y de aquí se aprende que si supera esta altura, no es apta. 24. Porque la construyó con las medidas necesarias, pues la Biblia no hizo hincapié sino en la altura. 25. Así explica Rash"i. Y el Ra'n explica, que no se puede decir que la Biblia ordenó lo que no se puede calcular, ya que no hay manera de saber si la edificación resistirá siete días o más, por eso hay que interpretar que la Biblia ha dicho que se requiere una vivienda pasajera, es decir que su altura no supere los veinte amót de altura, que entonces se la puede construir también de modo pasajero.

(א) [לקמן ז:] עירובין.
(ב) [ל"ז שלש ג:] [לקמן
כב:] (ד) עירובין.
(ה) [ל"ז למעלה מעשרים
כ"ו] (ו) [ל"ז דנפישין
מיליה וכו' בעירובין.
(ז) עירובין ג. (ח) [הך דגדלו
פ"א אהרז ע"ד דליפת לקמן
לו. מגדלי הושענא וכו' כוונו
הפוס' למאז דמסיק לקמן
לו: לעולם כמר דאגדן]

[illegible]

א] לְמַעַן יִדְעוּ דֹרֹתֵיכֶם כִּי
בְּסֻכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי יי
אֱלֹהֵיכֶם:
(ויקרא כג, מג)

יָמִים כָּל הָאָזְרָח בְּיִשְׂרָאֵל
יֵשְׁבוּ בַסֶּפֶת:

ביאורי
הראשונים

[illegible]

וידאולו הן מבורי, נר חניכה, סקורותי. הקורה תהיה עד כל יד, ו' יסוכה תהיה לצל יומם מנענע]. **אמה** והני כ' אמה **מבשיר** לכאורה משמע דבר דאמרי דרבי יהודה עיקר הכי **רב"ש** וכו' דאמרינן בגמ' (ל) **מטפחים** רוצה לומר חלל שחשיב סכך בשאין חלל תחתיו

שהוא גבור. מצוי שהוא קטום משלש דקדקין וראשו פתוח לרשות הרבים תחירות פתוחות לו ויואלות ובאות לרשות הרבים הרי הוא רשום היחיד מצני תחירות ואקסר תכמים להוציא ממשונו לרשות חבירו בלא עירוב

דלא נפיש מיליה תני תקנתא מנה"מ א"אמ"ר
רבה דאמר קרא ^אלמען ידעו דורותיכם כי
בסוכות הושבתי את בני ישראל עד עשרים
אמה אדם יודע שהוא דר בסוכה למעלה
מעשרים אמה אין אדם יודע שדר בסוכה
משום דלא שלמא בה עינא רבי זירא אמר
ממהכא ^בוסוכה תהיה לצל יומם מחורב עד
עשרים אמה אדם יושב בצל סוכה למעלה
מעשרים אמה אין אדם יושב בצל סוכה
אלא בצל דפנות א"ל אביי אלא מעתה
העושה סוכתו בעשתרות קרנים הכי נמי
דלא הוי סוכה א"ל התם דל עשתרות קרנים
איכא צל סוכה הכא דל דפנות ליכא צל
סוכה ורבא אמר מהכא ^גבסוכות תשוב
שבעת ימים אמרה תורה כל שבעת הימים
צא מדירת קבע ושב בדירת עראי עד
עשרים אמה אדם עושה דירתו דירת עראי
למעלה מעשרים אמה אין אדם עושה
דירתו דירת עראי אלא דירת קבע א"ל אביי
אלא מעתה עשה מחיצות ש"ל ברזל וסיכך
על גבן הכי נמי דלא הוי סוכה א"ל הכי
קאמינא לך עד כ' אמה דאדם עושה דירתו
דירת עראי כי עביד ליה דירת קבע נמי נפיק
למעלה מכ' אמה דאדם עושה דירת
קבע כי עביד ליה דירת עראי נמי לא נפיק
כולהו

לְקַבֵּץ הַנֶּאֱסָרִים בְּמִסְמָרִים
לֵאמֹר לְחֹסֶר מִשּׁוֹם גּוֹרֵם
(דף יד.) גִּזְי פְּלוֹנָחָא דִּר'
מִכְסֶּרֶת זֶהוּ אֲמִי לְמִימַר מ'
בִּיתִי וְצִיתוּ וְדֹאֵי פִסְלוּ מִד'
שֶׁל כָּל יְמֹת הַשָּׁנָה מִ"מ'
לְמִימַר שֶׁהַגִּשְׁמִים סִימָן קָל'
עֵצִיד לֵהוּ קֶבֶד מִ"מ' בֶּסֶס'
מִיתְכַּסֶּרֶה עַד דְּעִידִל עַד בֶּסֶס'
וְהַגִּשְׁמִים לְמוֹרֶה אֵלָּא וְדֹאֵי מִשּׁוֹם

פֹּלֶה בְּיֵהִים וּמִחוּךְ גּוֹזֵה
דְּבִנּוֹת יִיבֵא צִ"א סוֹבֵה.
שִׁבְעַת יָמִים. סוֹסֶה שֶׁל
קָלוֹת: אֲמַעֲלָה מִעֲשָׂרִים.
שֶׁלֹּא תִפּוֹל: עַד עֲשָׂרִים
וְדֹאֵי יֵם כִּבְלָל קֶבֶד עֲרִיא'
מִזֹּרֶה עַל הָעֲרִיא אֵלָּא לִשֶׁם
לְעַמּוּד ע"י יְחִידוֹת עֲרִיא':
כּוֹלֵהוּ
וּמִמִּטְר וְיִבְעֵה נִימִי שֶׁלֹּא יִדְרוּ

היא לכולי עלמא, דלא פליג אלא מעשרים אמה דליבא על סכך אלא על כמות שהוא עשוי, מכל מקום האי דלא חזי לעמבד על [גמ'א] ושו ספולה, כמה דחלוו אדורים מלמעט כלומר ימנע חללו בין שישפיל את החם, וימנע שו"ד ילי מעט שו"ד

שנא גבי מוכה דהני פסולה ומאי
הלא"ש עיזון כ'. המסקנה לא היה פסולה ע"י לשונות פני מזה ומזה

אמר רבה אמר קרא **לְמִינֵי יִרְשָׁהוּ** ב"ר. קלמ קסה ללישנא קמא דבבסי דעירובין (דף ג.) גבי מקלט סוכה בחון עשרים דלמחר רבה הסוכה פסולה אלאי פסולה הא עשרה רבה עולה דאין חללה עשרים ובה הסוכה גרס החסם הכא דהא רבא פליג חסם ואמר זה וזה שחר חלל סוכה חסן חלל מצוי חסן ויש לומר דהא מפרש חסם טעמא מסוס דסוכה דביחיד קא הוי' לא קא מדכר וזיימני דמשמעתא מלחמא מערבי עובי הסכך הנכנס לתוך עשרים וקיימא כולה למעלה מעשרים ורבינא נמי דמשני סוכה דלאורייתא אחמירו זה רבנן מ"מ משמע דמדלאורייתא כשה: **כ"י עבד** ליה דירת קבע שפיר דמי. דלע"ג דיש לפקש קרא דבירה שאינה לראוי אללא לעשה למעוטי קבע משמע ליה קרא דאחא לשעורא לאורויי לך מדת גובהה כל' בסוכה שפסח לעשות עראי וא"ת וכיון דלא חיישנין אללא שחאה לראוי לעשותה עראי ואע"פ שעושה אורח. קבע א"כ אחאי אמר (תענית דף א.) גשמים סימן קללה בחג דהא יכול

לקבוע הנספרים בתמסרים שלא ירדו גשמים בנסה ואפילו חמ"ל
לומר לאסור משום גורם תורה כי הרי לאמר לקמן בפירקין
(דף יד.) גבי פלוגתא דר"מ ורבי יהודה דמסבין בנסרין דלא
מכרתם וזהו חמ"ל למימר מה ולי לנסך וזהו חמ"ל דהא
צביו וצביו וצביו פסול מדאורייתא דקבוע אמר רחמנא ולא צביו
של כל ימות השנה מ"מ כיון דלא אסור אלא מדרבנן ולא שייכא
למימר שהגשמים סימן קללה וי"ל דהא דלא חיישין בדפנות אי
נעבד להו קבוע מ"מ בנסה שעיקר הקבוע על שם הסכך לא
מיתבשרה עד דעביד לה עראי ומה"ט נמי ניתא לרבי וירא דדריש
שמים לתוכה אלא ודאי משום דבעינן סככה עראי וא"כ הוה ליה לרבי קבוע:
כרבי

[illegible]

א א מ' פ"ד מוהל' קוסה
הלכה א סמו עשין מ' טוש"ע
א"ח כ' תרגל טוש"ע א:
ב ב מ' טוש"ע א:
טוש"ע א:
ג ג מ' טוש"ע א סמו ג
טוש"ע א"ח סמון תרגל טוש"ע
א:
ד ד מ' טוש"ע א פ"ה הלכה יט
סמו טוש"ע א"ח כ'
תרגל טוש"ע א:
ה ה מ' פ"ה מוהל' טוש"ע א
הלכה יד סמו עשין דרגון א
טוש"ע א"ח כ' טוש"ע א:
טוש"ע א:
ו ו מ' פ"ו מוהל' קוסה הלכה
א סמו עשין מ' טוש"ע א"ח
סמון תרגל טוש"ע א:

[illegible]

(א) [נראה דחסר וצ"ל דמשו"ה פסולה משום דלמעלה מכ' אינו יושב בצל סוכה אלא בצל דפנות]. (ב) [נראה דצ"ל הכא אם תסיר הדפנות תמצא צל הסכך במקום אחר וכו'].

הראשונים (המשך)
 הרלא רשיב סכמ ('רשיב').
 תכרשי' הרל המוטע נס
 רדוב והרי הוא כמי שאינו.
 רצה לומר 'הסחך'
 המוטע והרל בטל לגמרי
 בברוכ המגולה ויהא כאלו
 שסך סך כלל והוא
 שראיתי מן סכמך. כן דמא
 אמרנין לקמן בפרק הישן
 דמתינין' (בכ):
 למטע אמרנו אבל אלא
 למעלה המסוכך והמגולה
 היד דנינו ברוח ומעיל
 אבסודא מלחת. וכוזא
 חרדי יניחו, אין כאן
 מוטע שיטל לגבי
 מרבורה. אמר מלחת
 למטע קאמר שהיא בטלה
 מלחת מתינה הייא מרבורה
 ינימנו בין כן נראה ל
 פירוש לפירושו של רש"י
 ('אין ד מתינה').
 רש"י אפילו לרבי יהודה

כך מדקא מכשיר למעלה
ההורה שיהא הסכך עושה
סכך כלל כיון דקליש כולי
(: שחמתה מרובה מצלתה
ימ"ס ח"ב סי' מט"ז). **ימ"ס**
מארא ובירושלמי כדכתיבנא
י"א ורשב"א שציונין ב]. **מ"א**
יהיה [מוס' הרא"ש] ועי' נחום'
שם גם מבביר דלשון פסולות
[מוס' ריב"ז ח"ב שציונין ב].
הראשונים אחר הגמרא

כולהי הני אמוראי כרבה לא
אמרי משום דסבירא להו דהאי
ידיעה דכתוב בה קרא ליתא
ידיעה לאמן דיתבי בסוכה
דצריך היושב שיעור ידיעתו כי
יושב בסכך של אותה סוכה
אלא ידיעה לדורות כלומר
הדורות הבאים כיון שרואין
שעושין סוכות ומנחין בית
דירתן וירושבין בימות החג
בסוכה שראלין מפני מה עושין
כד ומגדילי להו אביהתם

[illegible]

כרבי זיר
כד
וכיון הדפ
לגר

כרבי יו
כל
וביון דר
לגר
אע"פ
קורה ט
בסוכה ד
יותר מ
מעשרים
הוא סב
ל' אמות
וממה ו
מ' אמות
אפילו ט
י"ז לנע
לפי חשב
קיים לה
אם לא
אפשר
פורתה
אמות כ
ג' רותם
למגרין
הכסן פ
משום צ
מישלג ע
גלה
לא

ממר
שני
זלמא
היס

ממר
שני
זלמא
היס

דאס איז
די ענין
עוונג

דאס איז
די ענין
עוונג

דיליק
אלא
לימות
לזה א

דיליק
אלא
לימות
לזה א

(שבת)
(חיצת)
ן ואולי
ה צה]
בת ס:
צין צ:
ז. ד"ה
ה ר"י
השתא
[בעים]

(שבת)
(חיצת)
ן ואולי
ה צה]
בת ס:
צין צ:
ז. ד"ה
ה ר"י
השתא
[בעים]

(רש"י ד"ה כמאן דלא
ד"א עם ד"ה ראשו ורובו :

(רש"י ד"ה כמאן דלא
ד"א עם ד"ה ראשו ורובו :

וְאִי אֵינִי מַעֲשֶׂה בְּחַיִּל
 וְלֹא מִלְחָמָה. עֵינַי עֲרוּצִין דְּלֹ
 אֶפְסָה מִן הַמֶּלֶךְ וְיִמְלֹךְ עָלַי בְּכָל־עַד
 וְאֵל שֶׁנֶּחֱמָה מִדְּרַבָּנָא הוּא
 הַיְיָ. עֵינַי יוֹמֵא דְּף פֶּן
 אֶפְסָה בְּנִחִי' דֵּן גַּם שְׁמֵנָה
 וְאֵל שֶׁנֶּחֱמָה מִמּוֹכֵלֵת
 וְאֵל שֶׁנֶּחֱמָה וּקְל' וְאֵל
 וְאֵל בְּסֻגְיָא וְכ"ת קֵטֵן שֶׁאֵל
 מִן מִדְּרַבָּנָא הוּא דְּמַמְיֵב
 לֵאמֹר דְּרַבָּנָא לֹא אֶפְסָה מִן
 הַיְיָ וְכ"ת אֵל שֶׁנֶּחֱמָה מִן
 מִדְּרַבָּנָא לֹא אֶפְסָה מִן
 הַיְיָ לִמְנָן אֵינִי חֹתֵם
 וְכ"ת רַחֵם דִּיה יֵשׁ בָּהּ
 לִפִּי חֲשֹׁבֵת דְּרֵא
 שְׂרָם. עֵי חֲשֹׁבֵת מִשְׁכֵּן
 מ"א יִמְנֹן קְבוֹ:

וְאִי אֵינִי מַעֲשֶׂה בְּחַיִּיל
 וְלֹא מִלֵּבָב. עֵינַי עֲרוּצִין דְּלֹ
 אֶת מִדָּה. וְיִמְלֵךְ עֵינַי בְּחֶלְקֵי
 פִּי: מִלֵּב מִדְּרַגְנָא הוּא
 חֲסִיד. עֵינַי יוֹמֵא דְּפִי
 אֶת בְּנֵי דִן קִי שְׁמֵה
 וְלֹא שֶׁסְּרֵה מִמּוֹכֵה
 וְלֹא שֶׁסְּרֵה וְקִי וְלֹא
 וְלֹא בְּסִיגִי וְכִי קִי שֶׁסְּרֵה
 מִן מִדְּרַגְנָא הוּא דְּמִיבִי
 לִי דְּזִרְגָנִי לֹא אֶלֶסְתָּה מִסְּ
 דִּי וְכִי. הוּא אֶלֶסְתָּה מִן
 חֲסִידֵי אִיבִי לִמְנָן חֲסִידֵי
 וְכִי: תְּרוֹם דִּיהַ יֵשׁ בְּהַ
 לְפִי חֲסִידֵי דְּרֵא
 שְׂרִים. עֵי חֲשִׁבֵנָה מִסְּ
 מִסְּרֵה קִי:

[illegible][illegible]

וְהָיָה כִּי יִרְעֶה לְדֹרוֹת הָאֵל
וְיִשָּׁר וְלֹא אֶחָד לְדִרְשָׁא
וְיִשָּׁר וְכִי יִרְעֶה וְיִשָּׁר
וְיִשָּׁר לְיִרְעֶה לְדֹרוֹת הָאֵל
וְלֹא מִפְרָשָׁא
וְיִשָּׁר הִכִּי אֱלֹהֵי דְרַבְרָה
וְיִשָּׁר דְּבִרְבִּי יִשָּׁר מִפְרָשָׁא
וְיִשָּׁר טַעַם דִּידֵיהּ
וְיִשָּׁר דְּמִכְרָה לִיהּ מִלִּישָׁא
[מעט'6].

וְהָיָה כִּי יִרְעֶה לְדֹרוֹת הָאֵל
וְיִשָּׁר וְלֹא אֶחָד לְדִרְשָׁא
וְיִשָּׁר וְכִי יִרְעֶה וְיִשָּׁר
וְיִשָּׁר לְיִרְעֶה לְדֹרוֹת הָאֵל
וְלֹא מִפְרָשָׁא
וְיִשָּׁר הִכִּי אֱלֹהֵי דְרַבְרָה
וְיִשָּׁר דְּבִרְבִּי יִשָּׁר מִפְרָשָׁא
וְיִשָּׁר טַעַם דִּידֵיהּ
וְיִשָּׁר דְּמִכְרָה לִיהּ מִלִּישָׁא
[מעט'6].

ותראה הוא, ואפילו רבינו דאקשי עליה אהן ליה לטעמא מדאשכחן בליה דאמר רבי ורבי וזו סוכה דירת קבע בעינן. וינה שמעינן דטעמא נבנן משום דבעינן דירת אי. אף על גב דחשו לה דושהיא דאביי כדאמר שם "לרבי יהודה לא משום דיימא בלא קבע [וראש' מ'] טכך, אלא דלא הוה ליה

[illegible]

היא כרבי זירא נמי לא אמרי ההוא הווא לימות
המשיח הוא דכתיב ור' זירא א"כ לימא קרא
וחופה תהיה לצל יומם ומאי וסוכה תהיה
לצל יומם שמעת מינה תרתי כרבא נמי
לא אמרי משום קושיא דאביי כמאן אזלא
הא דאמר ר' יאשיה אמר רב מחלוקת בשאין
דפנות מגיעות לסכך אבל דפנות מגיעות
לסכך אפילו למעלה מעשרים אמה כשרה
כמאן כרבה דאמר משום דלא שלטא בה עינא
וכיון דרפנות מגיעות לסכך משלט שלטא
בה עינא כמאן אזלא הא דאמר רב הונא
אמר רב מחלוקת בשאין בה אלא ארבע
אמות על ארבע אמות אבל יש בה יותר
מארבע אמות על ארבע אמות אפי' למעלה
מעשרים אמה כשרה כמאן כרבי זירא דאמר
משום צל הוא וכיון דרויחא איכא צל סוכה
כמאן אזלא הא דאמר רב חנן בר רבה אמר
רב מחלוקת בשאינה מחזקת אלא כדי ראשו
ורובו ושולחנו אבל מחזקת יותר מכדי ראשו
ורובו ושולחנו אפי' למעלה מעשרים אמה
כשרה כמאן דלא כחד בשלמא דרבי יאשיה
פליגא אדרב הונא ורב חנן בר רבה דאינהו
קא יחיבי שעורא במשכא ואיהו לא קא יחיב
שעורא במשכא אלא רב הונא ורב חנן בר
רבה גימא בהכשר סוכה קמפילגי דמר סבר
הכשר סוכה בארבע אמות ומר סבר הכשר
סוכה במחזקת ראשו ורובו ושולחנו לא דכולי
עלמא הכשר סוכה ראשו ורובו ושולחנו
והכא כהא קמפילגי דמר סבר במחזקת ראשו
ורובו ושולחנו פליגי אבל יותר מראשו ורובו
ושולחנו ד"ה כשרה ומר סבר מראשו ורובו
ושולחנו עד ד' אמות פליגי אבל יותר מד'
אמות דרבי הכל כשרה מיתיבי סוכה שהיא
גבוהה למעלה מעשרים אמה פסולה ורבי
יהודה מכשיר עד ארבעים וחמשים אמה
אמר רבי יהודה ⁽⁶⁾מעשה בהילני המלכה
בלוד שהיתה סוכתה גבוהה מעשרים אמה
והיו זקנים נכנסין ויוצאין לשם ולא אמרו
לה דבר אמרו לו ⁽⁷⁾משם ראייה אשה היתה
ופטורה מן הסוכה אמר להן והלא שבעה
בנים הוו לה ועוד כל מעשיה לא עשתה
אלא על פי חכמים למה לי למיתני ועוד כל
מעשיה לא עשתה אלא על פי חכמים
הכי קאמר להו כי תאמרו בנים קטנים
היו וקטנים פטורין מן הסוכה כיון דשבעה
הוו אי אפשר דלא הוו כהו חד שאינו צריך
למאנו וכי תימר קטן שאינו צריך לאמו
⁽⁸⁾דמחייב הוא דמחייב ואיהי בדרבנא לא
משגחה ת"ש ועוד כל מעשיה לא עשתה אלא
ע"פ חכמים בשלמא למ"ד בשאין דפנות
מגיעות לסכך מחלוקת דרבה של מלכה
לישב בסוכה שאין דפנות מגיעות לסכך
משום

היא כרבי זירא נמי לא אמרי ההוא הווא לימות
המשיח הוא דכתיב ור' זירא א"כ לימא קרא
וחופה תהיה לצל יומם ומאי וסוכה תהיה
לצל יומם שמעת מינה תרתי כרבא נמי
לא אמרי משום קושיא דאבוי כמאן אזלא
הא דאמר ר' יאשיה אמר רב מחלוקת בשאין
דפנות מגיעות לסכך אבל דפנות מגיעות
לסכך אפילו למעלה מעשרים אמה כשרה
כמאן כרבה דאמר משום דלא שלטא בה עינא
וכיון דרפנות מגיעות לסכך משלט שלטא
בה עינא כמאן אזלא הא דאמר רב הונא
אמר רב מחלוקת בשאין בה אלא ארבע
אמות על ארבע אמות אבל יש בה יותר
מארבע אמות על ארבע אמות אפי' למעלה
מעשרים אמה כשרה כמאן כרבי זירא דאמר
משום צל הוא וכיון דרויחא איכא צל סוכה
כמאן אזלא הא דאמר רב חנן בר רבה אמר
רב מחלוקת בשאינה מחזקת אלא כדי ראשו
ורובו ושולחנו אבל מחזקת יותר מכדי ראשו
ורובו ושולחנו אפי' למעלה מעשרים אמה
כשרה כמאן דלא כחד בשלמא דרבי יאשיה
פליגא אדרב הונא ורב חנן בר רבה דאינהו
קא יחיבי שעורא במשכא ואיהו לא קא יחיב
שעורא במשכא אלא רב הונא ורב חנן בר
רבה גימא בהכשר סוכה קמיפלגי דמר סבר
הכשר סוכה בארבע אמות ומר סבר הכשר
סוכה במחזקת ראשו ורובו ושולחנו לא דכולי
עלמא הכשר סוכה ראשו ורובו ושולחנו
והכא כהא קמיפלגי דמר סבר במחזקת ראשו
ורובו ושולחנו פליגי אבל יותר מראשו ורובו
ושולחנו ד"ה כשרה ומר סבר מראשו ורובו
ושולחנו עד ד' אמות פליגי אבל יותר מד'
אמות דרבי הכל כשרה מיתיבי סוכה שהיא
גבוהה למעלה מעשרים אמה פסולה ורבי
יהודה מכשיר עד ארבעים וחמשים אמה
אמר רבי יהודה ⁽⁶⁾מעשה בהילני המלכה
בלוד שהיתה סוכתה גבוהה מעשרים אמה
והיו זקנים נכנסין ויוצאין לשם ולא אמרו
לה דבר אמרו לו ⁽⁷⁾משם ראייה אשה היתה
ופטורה מן הסוכה אמר להן והלא שבעה
בנים הוו לה ועוד כל מעשיה לא עשתה
אלא על פי חכמים למה לי למיתני ועוד כל
מעשיה לא עשתה אלא על פי חכמים
הכי קאמר להו כי תאמרו בנים קטנים
היו וקטנים פטורין מן הסוכה כיון דשבעה
הוו אי אפשר דלא הוו כהו חד שאינו צריך
למאנו וכי תימרו קטן שאינו צריך לאמו
⁽⁸⁾דמחייב הוא דמחייב ואיהי בדרבנא לא
משגחה ת"ש ועוד כל מעשיה לא עשתה אלא
ע"פ חכמים בשלמא למ"ד בשאין דפנות
מגיעות לסכך מחלוקת דרבה של מלכה
לישב בסוכה שאין דפנות מגיעות לסכך
משום

דרבא עדיף ועליה סמכין ע
לעיל דאית ליה ההוא טעמ
ירת קבע בעו ומשום דלא ש

דרבא עדיף ועליה סמכין ע
לעיל דאית ליה ההוא טעמ
ירת קבע בעו ומשום דלא ש

דאקשי עליה קביל לטעם

דאקשי עליה קביל לטעם

נות מגיעות לסכך אף למי
יק בהבטתו עד שיראה א
מבוי שהדפנות מגיעות ל
ויצות כהלכתן דעריבן וש
מיצות מגיעות לגג על יד
ס.]. דאמר משום צל
תן צל בקרקע שתחתיו ש
ל על צל.].

נות מגיעות לסכך אף למי
יק בהבטתו עד שיראה א
מבוי שהדפנות מגיעות ל
ויצות כהלכתן דעריבן וש
מיצות מגיעות לגג על יד
ס.]. דאמר משום צל
תן צל בקרקע שתחתיו ש
ל על צל.].

La Guemará explica la razón por la cual los Emoraítas discrepan acerca del motivo por el cual la *suká* que supera los veinte *amót* de altura no es apta¹: **Todos** – Rabi Zera y Rava, **no dicen como Raba** que la razón es porque el versículo dice: "para que vuestras generaciones sepan", pues ellos sostienen que **este** versículo no se refiere a que la *suká* sea de tal modo que quien se sienta en ella debe saber que está sentado en la *suká*, sino **es la sabiduría de las generaciones** – como el significado literal, que la Biblia ordenó sentarse en la *suká* para que las generaciones siguientes sepan, que El Eterno rodeó al pueblo israelita en el desierto con las nubes de gloria (*anané kabod*).

Y Raba y Rava **no dicen como Rabi Zera** que la razón es porque está escrito "y la *suká* será para sombra", porque sostienen que **este** versículo que se interpreta de él, que la *suká* está hecha para dar sombra, no trata del precepto de la *suká*, sino **de la época del Mesías está tratando** – trata de las cabañas que tendrán los justos en la época del Mesías que serán para dar sombra, pero no se puede aprender de allí que también la *suká* del precepto, está hecha para hacer sombra.

Explica la Guemará: **Y Rabi Zera** que aprendió de este versículo que la *suká* del precepto debe ser hecha para dar sombra, sostiene que **si es así** – si el versículo habla sólo de las cabañas de la época del Mesías, **el versículo debería decir "y el palio (*jupá*) será para sombra durante el día", ¿y por qué dice "y la *suká* será para sombra durante el día"??** Sino **aprendemos de aquí** – de este versículo **dos cosas**: A. que las cabañas de la época del Mesías serán hechas para sombra. B. que no se llama '*suká*', sino la que es hecha para sombra, y por eso las cabañas del Mesías se llaman *suká*, porque están hechas para sombra, y por lo tanto también la *suká* del precepto no es apta, sino cuando el *sjaj* hace sombra.

Y Raba y Rab Zera **no dicen como Rava** que la altura de la *suká* debe ser susceptible de ser pasajera, **por la pregunta de Abaie**, que si sería así, entonces también la *suká* hecha con paredes metálicas no debería ser apta.

Analiza la Guemará:

¿Cómo quién – de acuerdo a cuál de los Emoraítas que explicaron la razón por la cual la *suká* alta no es apta **va esto** – esta declaración **que dijo Rabi Ioshiá en nombre de Rab: la discrepancia** de los sabios y Rabi Iehuda en la Mishná, si la *suká* que supera los veinte *amót* es apta o no, **es únicamente si las paredes no llegan hasta el *sjaj***, sino el *sjaj* está apoyado sobre estacas, **pero si las paredes llegan hasta el *sjaj*, incluso** si el *sjaj* está colocado **arriba de veinte *amót***, los sabios también están de acuerdo con que es apta? Explica la Guemará: **¿cómo quién?**, como Raba, **que dijo** que no es apta **porque la vista no domina allí** – el ojo de la persona no ve el techo que está colocado tan alto, **y al ser** que en este caso **las paredes llegan hasta el *sjaj***, incluso arriba de veinte *amót* **la vista domina allí** – el ojo sigue con su mirada hasta el final de la pared, y de este modo ve también el *sjaj*, por eso es apta.

Analiza la Guemará:

¿Cómo quién – de acuerdo a cuál de estos Emoraítas⁴ **va esto** – esta declaración **que dijo Rab Huna en nombre de Rab: la discrepancia** de los sabios y Rabi Iehuda en la Mishná, si la *suká* que supera los veinte *amót* es apta o no, **es únicamente si la *suká* no tiene** una superficie de **cuatro *amót* por cuatro *amót***, pero si **tiene** una superficie de **cuatro *amót* por cuatro *amót***, incluso si el *sjaj* está **arriba de veinte *amót***, los sabios también están de acuerdo con que es apta? Explica la Guemará: **¿cómo quién?**, como Rabi Zera **que dijo**, que no es apta **por la sombra**, que cuando el *sjaj* está ubicado arriba de veinte *amót*, no hace sombra abajo, **y al ser que es amplia** y tiene más de cuatro *amót*, aunque el *sjaj* esté arriba de veinte *amót* **hay sombra de la *suká*** – hay sombra que proviene del *sjaj*, y por eso es apta.

Analiza la Guemará:

¿Cómo quién – de acuerdo a cuál de estos Emoraítas⁶ **va esto** – esta declaración **que dijo Rab Janan bar Raba en nombre de Rab: la discrepancia** de los sabios y Rabi Iehuda en la Mishná, si la *suká* que supera los veinte *amót* es apta o no, **es únicamente si no contiene más que lo necesario para** que entre adentro **su cabeza, su mayoría** – la mayoría de su cuerpo **y su mesa**⁷ de la persona⁸, pero una *suká* que **contiene más que lo necesario para la cabeza, su mayoría y su mesa, incluso** si el *sjaj* está **arriba de veinte *amót***, los sabios también están de acuerdo con que es apta? Explica la Guemará: **¿cómo quién?** **Como ninguno** – no es acorde a ninguno de los Emoraítas mencionados anteriormente.

Citamos tres Emoraítas que discrepan en nombre de Rab, acerca de qué *suká* han discrepado los sabios y Rabi Iehuda⁹. La Guemará analiza si cada uno de ellos discrepa con el otro, qué es lo que ha dicho Rab, o tal vez todos han escuchado de Rab lo mismo, y la discrepancia entre ellos es acerca de otro asunto. Dice la Guemará: **Se entiende**¹⁰ **que** la declaración de **Rabi Ioshiá** obligatoriamente **discrepa con** la declaración de **Rab Huna y Rab Janan bar Raba** en nombre de Rab, **ya que ellos** – Rab Huna Y Rab Janan bar Raba **dieron una medida de dimensión** – dijeron cuál debe ser el tamaño mínimo del largo y del ancho de la *suká*, es decir que explicaron que la discrepancia de Rabi Iehuda y los sabios es únicamente en una *suká* pequeña¹¹, **y él** – Rabi Ioshiá, **no dio una medida de dimensión**, sino sostiene que han discrepado incluso acerca de una *suká* grande, sólo que ha dicho en nombre de Rab, que si las paredes llegan hasta el *sjaj*, la *suká* es apta. **Sino, Rab Huna y Rab Janan bar Raba, ¿digamos** – acaso podemos decir que no discrepan acerca de lo que ha dicho Rab, sino que ambos están de acuerdo con que Rab ha dicho, que la discrepancia de Rabi Iehuda y los sabios es acerca de una *suká* que tiene las medidas mínimas, pero si es una *suká* grande, están todos de acuerdo con que es apta, sino que Rab Huna y Rab Janan bar Raba **discrepan acerca del**

1. Resumen de las tres razones: Raba dijo que es porque esta *suká* quien está sentado dentro de ella no sabe que está sentado en la *suká*. Rabi Zera dijo que es porque a esta altura el *sjaj* no hace sombra en la *suká*. Y Rava dijo porque esta no es una vivienda pasajera. 2. Es decir, por qué el versículo la llamó *suká* y no *jupá*. 3. Pues si la razón por la cual no es apta es porque no es pasajera o porque el *sjaj* no hace sombra, entonces, aunque las paredes lleguen al *sjaj* la razón sigue estando en pie, Rash"i. 4. Que discreparon, cuál es la razón por la cual la *suká* que supera los veinte *amót* de altura no es apta. 5. Pues si la razón por la cual no es apta es porque la vista no domina allí, aunque tenga más que cuatro *amót* la vista no domina, Rash"i. Asimismo si la razón es

porque se requiere una vivienda pasajera, aunque sea más grande que cuatro *amót* no es una vivienda pasajera. 6. Que discreparon, cuál es la razón por la cual la *suká* que supera los veinte *amót* de altura no es apta. 7. Si está sentado derecho no se necesita este espacio, ya que la cabeza y la mayoría del cuerpo está en el mismo lugar, sino que solían comer al estar reclinados sobre camas, Rash"i. 8. Para esto se requieren siete palmos por siete palmos. 9. Rabi Ioshiá en nombre de Rab; Rab Huna en nombre de Rab; Rab Janan bar Raba en nombre de Rab. 10. Explicamos de acuerdo a la explicación del Ritb"a. 11. Sino que discrepan cuál es el tamaño, según el criterio de Rab Huna, discrepan acerca de una *suká* de cuatro *amót*, y según el criterio de Rab Janan discrepan

ני אמוראי כרבה לא
שום דסבירא להו דהאי
וכתיב בה קרא ליתא
למאן דיתיב בסוכה
יושב שיעור ידיעתו כי
סבך של אותה סוכה
ייעה לדורות כלומר
הבאין כיון שרואין
סוכות ומניחין בית
יושביה בימות החג
שואלין מפני מה עושין
ידיו להו אביתיהם

[illegible]

כרבי זיר
כד
וכיון דדפ
לגר

כרבי
לדר
וביון דר
לנר
אע"פ שק
קורה ט
בסוכה ד
יותר מ
מעשרים
הוא סב
ל' אמות
ותימה ו
מ' אמות
אפילו ט
ו"ל דלע
שחנן
קלם ללו
אי אפשר
פורתא ח
אמות כ
גבי כות
דאמרין
הבטן פ
פורתא
משום צ'
מישלט ע
לא
כמאן ד
בר
מפרשים
תרגומין
האי אכל
נפקא מכל
סוכה. ה
יאשיה ד
אדר/יאש'
ב' וכתב
פליגא: ע
כי האי ג
עירובין
הבא הש
מיערב
ניזונים
ששהתה
מוזומת
(דף קט):
ארבע ו
דעתם י
זו משום
מהחיל ד
גבי קישו
ארבעים
הארכא
מיערב ו
כי הוא
(שם) ד
אינשי ו
קישוי ל
מיסתבר
דלא ש
המסומר
ליה דל
(כמות
וג' ש
ושם) ג
ארבע
ה"י

ואל דלל קאמער
ווען דרע זירא ש
דן מיטלעם שלע
ווי דלל חשיב

[illegible]

בולחן. הנך אל
לאו צידיעה ד
היקף סוכות ע
יהיו לכל לעונת
מעשרים

לא אמרי ההוא ידעך
לא נמי לא אמרי ההוא
דכתיב ור' זירא א"כ לא
לצל יומם ומאי וסוסי
ששמעת מינה תרתי כ
כמ' קושיא דאביי כ
יאשיה אמר רב מחלוק
ת לסכך אבל דפנות
למעלה מעשרים אמ
אמר משום דלא שלמא
מגיעות לסכך משלל
נאן אזלא לא דאמר
חלוקת בשאין בה אל
רבע אמות אבל יש
ת על ארבע אמות אפ
ה כשרה כמאן כרבי זיו
א וכיון דרויחא איכא
הא דאמר רב חנן בר
כשאניה מחזקת אלא כ
אבל מחזקת יותר ממ
נו אפי' למעלה מעשו
דלא כחד בשלמא דר
הונא ורב חנן בר רב
ירא כמשכא ואיהו לא
כא אלא רב הונא ורב
הכשר סוכה קמפליג
בארבע אמות ומר ס
ת ראשו ורובו ושולחנ
ת סוכה ראשו ורובו
מפליגי דמר סבר כמחז
ו פליגי אכל יותר מרא
כשרה ומר סבר מרא
ד' אמות פליגי אבל
הכל כשרה מיתיבי סו
ה מעשרים אמה פס
יד עד ארבעים וחמש
הורה⁶ מעשה בהיליני
סוכתה גבוהה מעשה
כנסין ויוצאין לשם ו
יו לו שמשם ראייה אש
הסוכה אמר להן והל
ועוד כל מעשיה ל
כוכמים למה לי למיתני
עשתה אלא על פ
להו כי תאמרו בניני
פמטורין מן הסוכה כיון
דלא הוי בהו חד שא
נימור קטן שאינו צר
דמיתייב ואיהו בדר
ועוד כל מעשיה לא ע
בשלמא למד' בשא
מחלוקת דרבה ש
שאין דפנות מגיעו

ה' לא אמרי. די
קא חמר אלל
שה לאצות: לי
צבל סוכת מלוא

הָאֵל אֲמַר יִצְחָק
קָא אֲמַר אֲלֵלֵי
שֶׁהַלָּלוּת: יִצְחָק
זָכַר סוּכַת מֵאֵלֶּיךָ
סוּכַת אֵשׁ
דִּימוֹת הַמֶּשֶׁק
קְרוּיָה סוּכַת
דַּעֲשָׂה מִחֵלִיךְ
מִשְׁמַע לְהוֹ
עֲרָאִי נִקְטָן
בְּמָאִי
כּו': מוֹחֲלָאֵר
מוֹשֵׁלֵּי שֵׁשֶׁת
דְּלֵי טַעֲמָא
לֵל דַּדְּפִנוֹת
רַבֵּן: ה"ב
אֲבַע אֲמַר
יֵשׁ בְּהָ יוֹת
מִשּׁוֹס מִשְׁלֵט
יִפּוֹרֵמָא לֹא
גְרַסִּינָא מִחֲלָא
בְּדִי רֵאשִׁי
אֲדַרְבֵּי אֲמַר
(ב) בְּמָאִי
דַּמְפְּרֵי טַע
מִשּׁוֹס מִשְׁלֵט
מִכְדִּי רֵאשִׁי וְ
זָלָא נִמִּי לִיכָא
רֵאשִׁי דְּרִיבֵּי
הֵיחָא עַל מִטָּ
וְאִין אֲוֹלֵזִין
הַוֵּלְרֵךְ לִימֵי
קִטְנָא שֶׁרֶשֶׁא
רִיבֵּי אִוִּי רִי
לִימֵי **שֶׁבַע**
גְּדוּלָּה בִּין קִטְ
דַּפְנוֹת מִגִּישֵׁ
הֵנָּה דַּמְרִי
דַּמְשָׁא הוּא
רֵאשִׁי וְרִיבֵּי
כּוֹבֵה
דַּמְרוּוִיִּי אִוִּי
בְּסוּכַת הַמֶּשֶׁק
אֲוִירֵךְ סוּכַת
אִפִּילוּ הֵיאָה
לֵל סִכָּא אִוִּי
דַּרְבִּי הַוֵּלְרֵךְ
מִחְלֻקְתָּן בְּפִ
בְּלָחוּ גְבוּהָהּ
דַּהֲכֶשֶׁר סוּכָה
לִקְמָן
מִכְדִּי
רֵאשִׁי
דַּפְסוּל לִמְעַ
כַּדְאֲמֵרן לַעֲ
פִּבְר בְּבִדִּי
צִימֵר עַד
וְטַעֲמָא מִשּׁוֹס
פְּלִיג: דִּכְוִין
כַּדְמֵרֵאֲלֵיךְ
כַּדְמֵרֶשֶׁא וְאִ
אֲמַר **אֲמַר**
לְחַנְכֵּי בְּמִלּוֹת
לְהַרְגִּיל אֲחֵי
לֵה כְּדִי שְׁחִיָּה

[פ' פ"ח] (3) [שבת
 ס נממן] (ג) [מיצת
 אין לו מובן ואולי
 י לא שלטה בה]
 ע תוס' שבת ס:
 שתא ובעירובין 3:
 ונכתובות מז. ד"ה
 דף ס. ד"ה ר"י
 מה. ד"ה השתא
 לו: ד"ה ארבעים]

היה להם חסד ורחמים
על כל בשר וכל חיה
והיה להם חסד ורחמים
על כל בשר וכל חיה
והיה להם חסד ורחמים
על כל בשר וכל חיה
והיה להם חסד ורחמים
על כל בשר וכל חיה

גם ד"ה ראשו ורובו:

גם ד"ה ראשו ורובו:

ע"י מעשה בהילני
ע"י עירובין 97 ע"י

מעשה בחייל
 עיין ערבוין דף 17
 ה' מילט זיך פון בראַן'ן
 ז' ש'ס מדרבנן הוא
 עיין יומא דף פב
 ד"ה בן שמונה
 ש'ס מדרבנן מחנכת
 בעלמא וק"ל וארז
 אומי"ג וכ' קטן ש"ס
 מדרבנן הוא דמחייב
 רבנא לא אשגחא מ"ס
 ד'אפ' מדרבנא לא
 איזי לחנך אוחס
 תוס' ד"ה יש בה
 אלפי חסידות ד"א
 ע' שפונת משכ"ן
 א' אומן קטו:

משום צל הוא ובין
איכא צל סוכה משום

[illegible]

דיעה לדורות היא
ולא אחי לדרושא

ידועה לזרורות היה
 ולא אתי לדרבנא
 וכוה וכו' ודרבנא
 לזרורות לא
 מפרשה
 וכו' אליבא דרבא
 דרבי יודא מפרש
 וכו' טעמא זירא
 ממכרא היה מילשא.
 [טעמא]
 נבי' דא אמרי
 קושיא דאבי
 דלא נאסח להו
 דרבא, ונאסח
 ככללם הוא דשתיק
 ושום דלא חש לי
 הוא כרבה ואי כרבי
 ביבא' וכן [טעמא]
 וזיל מסק (הרב)
 הלוי וזיל כרבה
 הוא, ואפילו
 דאקשיט עליה את
 לטעמא מדאשכחן
 דאמר רבי ורבי
 כה דירת קבע בעינן.
 שמעינן דרבנא
 שמוס' דעמי רית

הרצו וחמסו שנים צהיך שייך לומר
ה"ה אפילו טוואז):

ל דרך בטעמא אחרונה פליגי לא איחשבה בגמרא (אבי הלילי' א' דמילין). ובי
א' טעמא דר' שמואל ור' יוחנן איהו דהוה מצינו לטכך אף למעלה
וינוי בהה פליגי וכושרו וכו' עיניו בוחא וי' אפי' כחשבוה ע' שירא ח' א'
מגיעות לטכך מעיניו ב' טפ', דהא אמאי. וזו הי' כמבי שהדפנות מגיעות לקורה
להביה ע"י. מכל מקום כיון שהיו מוקף שני מחזותי חלחלין דגלי ע"י ושלש
ד' יתה' אכסותה' פתחו' ש' פתחו' ש' וכו' ר' שמוחאמינהו דגלי ע"י דים
א' שלטא ביה עינא טפי (טור א"ת' טמ' מרע' וכו' ד"י טז). דאמר משום צל הוא
ו' רוחב הולא וכו' אן צל לטכך ממשירא מחזי ע"י ב' בקרקע שתחתיו שמוח'ו
ו' רוחב הולא וכו' א' צל ואן לצל סכך וא' צריכין (מנחות ע"ג).

tamaño mínimo que se requiere en la suká – discrepan¹² cuál es el tamaño mínimo necesario para que la suká sea apta, **que un sabio** – Rab Huna, **sostiene que el tamaño mínimo necesario es de cuatro amót**¹³, por eso explicó que discrepan sólo acerca de una suká que tiene una dimensión de cuatro amót, pero si es más grande que esto, aunque supere los veinte amót de altura, es apta. **Y un sabio** – Rab Janan bar Raba **sostiene que el tamaño mínimo necesario es si contiene lo necesario para que ingrese en ella la cabeza, la mayoría del cuerpo y su mesa**, y por eso explicó que la discrepancia de Rabi Iehuda y los sabios es sólo acerca de una suká que entra en ella la cabeza, la mayoría del cuerpo y su mesa¹⁴.

Refuta la Guemará:

¡No!, no es obligatorio explicar que discrepan acerca de las dimensiones mínimas de la suká, sino **están todos de acuerdo con que el tamaño mínimo necesario es, si contiene lo necesario para que ingrese en ella la cabeza, la mayoría del cuerpo y su mesa**, y aquí Rab Huna y Rab Janan bar Raba **discrepan en lo siguiente, que un sabio** – Rab Janan bar Raba **sostiene**, que Rab dijo que Rab Huna y Rab Janan **discrepan** en el caso que el tamaño de la suká contiene **lo necesario para que entre en ella la cabeza, la mayoría de cuerpo y la mesa**, pero si la suká contiene **más que lo necesario para que entre en ella la cabeza, la mayoría del cuerpo y la mesa**, **están todos de acuerdo con que es apta**. **Y un sabio** – Rab Huna **sostiene** que Rab dijo que **discrepan** acerca de la suká que supera los veinte amót de altura, **desde el tamaño necesario para que entre en ella su cabeza, la mayoría de su cuerpo y su mesa**¹⁵ hasta una suká del tamaño de **cuatro amót** si es apta o no, pero la suká que es **más grande que cuatro amót**, a pesar de que su altura es mayor de veinte amót, **están todos de acuerdo con que es apta**¹⁶.

Pregunta la Guemará:

Plantearon una objeción: Consta en una Beraita: **la suká que supera los veinte amót de altura, no es apta, y Rabi Iehuda la considera apta**, aunque tenga de altura **hasta cuarenta y cincuenta amót**¹⁷. **Dice Rabi Iehuda** – trae un apoyo para su criterio: **Sucedió con la reina Hilani**¹⁸ **en Lod, que su suká superaba los veinte amót de altura, y los sabios del pueblo israelita ingresaban allí y salían y no le han dicho nada** – no la reprocharon por estar sentada en una suká que no es apta;

vemos que la suká que supera los veinte amót de altura es apta, y por eso no le han dicho absolutamente nada. **Le dijeron** los sabios a Rabi Iehuda: ¿acaso **de allí** traes **apoyo** que la suká que supera los veinte amót es apta?, ¿si la reina Hilani **era una mujer, y está exenta de la suká**, y por eso no la han reprochado, pero en realidad su suká no era apta? **Les dijo** Rabi Iehuda: ¿si ella **tenía siete hijos** que están obligados a permanecer en la suká, y aun así los sabios no la han reprochado? **Y además, todos sus actos no los hacía, sino de acuerdo con los sabios**¹⁹.

Antes de que la Guemará explique la pregunta de la Beraita, pregunta contra la Beraita: ¿para qué la Beraita **nos enseñó** que Rabi Iehuda les dijo a los sabios **"y además, todos sus actos no los hacía sino de acuerdo con los sabios"**, y no alcanzó con decir **"¿si tenía siete hijos?"**? Explica la Guemará: **así les dijo** Rabi Iehuda a los sabios: **si dirán** que no se puede traer un apoyo del hecho que tenía siete hijos, porque **eran hijos menores de edad, y los menores de edad están exentos de la suká**²⁰, y por eso no le han dicho nada; de todos modos se puede traer un apoyo, pues **al ser que eran siete hijos, no es posible que no había entre ellos uno que no necesitaba a su madre**²¹, y hay una obligación rabínica de educar al niño que no necesita a su madre a cumplir con el precepto de la suká. Y Rabi Iehuda continuó diciéndoles: **y si dirán** que aún no se puede traer un apoyo, pues **el menor de edad que no necesita a su madre está obligado por decreto rabínico**, pero no está obligado por ley bíblica, **y ella** – la reina Hilani, **no observaba los decretos rabínicos** sino únicamente cumplía los preceptos bíblicos; **venga y escuche** – por eso Rabi Iehuda agregó y dijo: **"y además, todos sus actos no los hacía sino de acuerdo con los sabios"**, y al ser que observaba incluso los decretos rabínicos, y aun así los sabios no la reprocharon por el hecho que sus hijos estaban sentados en la suká, cuyo *sjaj* estaba más alto que veinte amót, vemos que la suká que supera los veinte amót de altura, es apta.

Ahora la Guemará explica cuál es la objeción de la Beraita: **se entiende de acuerdo a quien dice** – Rabi Ioshiá que dice, que **la discrepancia es únicamente si las paredes de la suká no llegan hasta el sjaj**, se entiende la Beraita, ya que se puede explicar que en la suká de la reina Hilani las paredes no llegaban hasta el *sjaj*, ya que **la reina suele sentarse en una suká que las paredes no llegan hasta el sjaj**

acerca de una suká de siete palmos. 12. No discrepan acerca del criterio de Rab, cuál es el tamaño mínimo para que sea apta, ya que Rab no ha mencionado cuál es la medida mínima de la suká, sino ellos mismos discrepan al respecto 13. Como el criterio de Rebi en el folio 3a. 14. Es decir, al ser que discrepan cuál es el tamaño mínimo de la suká, por eso cada uno explica la declaración de Rab de acuerdo a su propio criterio, 15. Que es el tamaño mínimo para que la suká sea apta. 16. Porque la razón por la que no es apta es, porque no está

sentado en la sombra del *sjaj*, y si tiene más de cuatro amót de largo, está sentado en la sombra del *sjaj*. 17. No se refiere exactamente a estas medidas, sino sostiene que es apta, aunque sea mucho más alta, Tosafot HaRo"sh. 18. Una reina no judía que se convirtió al judaísmo. 19. Estas palabras de Rabi Iehuda serán explicadas en la Guemará a continuación. 20. Ya que los niños menores de edad están exentos del precepto de la suká. 21. Ya que aun si el mayor tenía siete años, ya no necesitaba a su madre

por el aire – para que le entre aire a la *suká*, por el calor, y se entiende cuál es el apoyo¹. Pero de acuerdo a quien dice², que la discrepancia de Rabi Iehuda y los sabios es en una *suká* pequeña, pero si la *suká* es más grande están todos de acuerdo con que la *suká* es apta, entonces no se entiende cuál es el apoyo que trajo Rabi Iehuda de la reina Hilani, que se sentó en una *suká* que su altura superaba los veinte *amót*, si su *suká* indudablemente era una *suká* grande, y en esta circunstancia los sabios están de acuerdo con que la *suká* es apta, y no se puede decir que estaba sentada en una *suká* pequeña, ya que **¿acaso la reina suele sentarse en una *suká* pequeña?**

Responde la Guemará:

Dice Raba bar Rab Ada: no fue necesario, sino porque se trata de una *suká* de varias habitaciones pequeñas, que cada una de ellas tiene el tamaño mínimo requerido para que la *suká* sea apta.

Pregunta la Guemará: ¿acaso la reina suele sentarse en una *suká* de varias habitaciones pequeñas? Responde la Guemará: dice Rab Ashi: no es necesario sino en las pequeñas habitaciones de ellas – en realidad se trata de una *suká* grande, sino que también tiene dentro de ella varias habitaciones pequeñas⁴, y sobre esto discrepan los sabios y Rabi Iehuda: los sabios sostienen que los hijos de ella – de la reina Hilani estaban sentados en la *suká* óptima – en la habitación grande, resultando que estaban sentados en una *suká* apta, a pesar de que superaba los veinte *amót* de altura, y ella – la reina Hilani, estaba sentada en las pequeñas habitaciones por modestia, y por eso – por ser que los hijos estaban en una *suká* apta, los sabios no le han dicho nada, ya que ha obrado adecuadamente. Y Rabi Iehuda sostiene, que los hijos estaban sentados con ella en las pequeñas habitaciones, y aun así los sabios no le han dicho nada, y esto demuestra que la *suká* es apta, a pesar de que supera los veinte *amót* de altura⁵.

La Guemará analiza cuáles son las medidas mínimas de la *suká*⁶: dice Rab Shmuel bar Itzjak: el dictamen legal es, que la *suká* debe tener el tamaño que contenga lo necesario para la cabeza, su mayoría y su mesa. Le dijo Rabi Aba a Rab Shmuel bar Itzjak: ¿cómo quién dictaminas?, ¿acaso dictaminas como Bet Shamay⁷, ya que según el criterio de Bet Hilel, incluso si contiene sólo la cabeza y la mayoría del cuerpo es apta, aunque la mesa no entre⁸? Le dijo Rab Shmuel bar Itzjak a Rabi Aba: ¿sino de acuerdo a quién?, es decir, efectivamente yo dictamino como el criterio de Bet Shamay. Hay quien dice que así le dijo Rabi Aba a Rab Shmuel bar Itzjak: ¿quién te ha dicho – quién es el Tanaíta que te dijo esto? Le dijo Rab

Shmuel bar Itzjak a Rabi Aba: es Bet Shamay, y no te muevas de este dictamen, ya que en este asunto se dictamina de acuerdo al criterio de Bet Shamay.

Vimos⁹ que Bet Shamay y Bet Hilel discreparon, cuáles son las medidas de una *suká* pequeña. Rab Najman bar Itzjak planteó una objeción: ¿de dónde sabes que Bet Shamay y Bet Hilel discrepan acerca de la *suká* pequeña, y según el criterio de Bet Hilel alcanza si tiene el suficiente espacio para que entre su cabeza y la mayoría del cuerpo, tal vez no discrepan acerca de los tamaños de la *suká*, e incluso Bet Hilel requieren el espacio suficiente para que entre también la mesa, y aquí discrepan acerca de la *suká* grande, en el caso que se sienta en el borde de la *suká* – que está sentado en la entrada de la *suká* y come sobre la mesa, y su mesa está dentro de la casa fuera de la *suká*, y discrepan si cumple de este modo con el precepto o no, que Bet Shamay sostienen que no ha cumplido con su obligación, porque decretamos que tal vez sea llevado por la mesa, y comerá dentro de su casa y no en la *suká*, y Bet Hilel sostienen que ha cumplido con su obligación, y no decretamos que tal vez sea llevado por la mesa que está dentro de la casa. También se lo infiere de nuestra Mishná, que han discrepado acerca de una *suká* grande, pues estudiamos en la Mishná¹⁰: quien tiene su cabeza y la mayoría de su cuerpo dentro de la *suká*, y su mesa está dentro de la casa, Bet Shamay no la consideran apta, y Bet Hilel la consideran apta. Y si es como dices, que Bet Shamay y Bet Hilel discrepan acerca de los tamaños de una *suká* pequeña, entonces ¿por qué está escrito en la Mishná 'quien tiene su cabeza y la mayoría de su cuerpo dentro de la *suká*, y su mesa está dentro de la casa'? ¿'contiene el espacio suficiente' y 'no contiene el espacio suficiente' debería decir! – debería estar escrito 'la *suká* que contiene espacio suficiente para que entre su cabeza, la mayoría del cuerpo y la mesa, es apta, y la que no contiene espacio suficiente para que entre su cabeza, la mayoría del cuerpo y la mesa, Bet Shamay no la consideran apta, y Bet Hilel la consideran apta', y al ser que está escrito 'quien tiene' su cabeza y la mayoría de su cuerpo dentro de la *suká*, y su mesa está dentro de la casa, se entiende que la *suká* es apta, y el inconveniente es porque no se ha sentado donde corresponde. Vemos que han discrepado acerca de una *suká* grande, si decretamos porque tal vez será llevado por la mesa, o no.

Responde la Guemará que al contrario, hay que demostrar que han discrepado acerca de los tamaños de la *suká* pequeña: ¿y en una *suká* pequeña no discrepan?, ¿si estudiamos en una Beraita, que Rebi y los sabios discrepan acerca de la *suká* que contiene espacio suficiente para su cabeza, la mayoría de su

1. Y también según el criterio de Rava que sostiene, que la *suká* que supera la altura de veinte *amót* no es apta, porque se requiere que sea susceptible de ser pasajera, se entiende, ya que han discrepado en todos los casos, y no hay un caso en el que los sabios están de acuerdo, Ritb"i. 2. La pregunta es tanto para Rab Janan bar Raba, que explicó la discrepancia en el caso que la *suká* contiene más que lo necesario para que entre adentro su cabeza, la mayoría de su cuerpo y su mesa, como para Rab Huna, que explicó que discrepan sólo en una *suká* que su tamaño es de cuatro *amót* por cuatro *amót*. 3. Si sus sirvientas y camareras se sientan con ella, Rash"i. 4. Basado en la versión del Rasha"sh en Rash"i. 5. Rash"i escribe que esta respuesta no es acorde al criterio de Rab Janan bar Raba, que explica que se trata de una *suká* que contiene lo necesario para la cabeza, su mayoría y su mesa, ya que es imposible que los siete hijos estén sentados en una habitación de siete palmos por siete palmos. Y Tosafot escriben que tal vez era una *suká* muy larga, pero con siete palmos de ancho, que se considera una *suká* con las medidas mínimas, que discreparon sobre ella Rabi Iehuda y los sabios. Y Rash"i sostiene que en estas circunstancias se considera una *suká* amplia, y los sabios están de acuerdo que es apta aunque supere los veinte *amót* de altura. Así explicaron al Tosafot el Ta"z y el Maguen Abraham

(artículo 634). No obstante, el Ba"j allí explica al Tosafot que se trata de una *suká* muy larga, que de ancho tenía menos de siete palmos, y en estas circunstancias también es apta porque no se requieren siete palmos por siete palmos, sino alcanza con una superficie de cuarenta y nueve palmos cuadrados, aunque estén distribuidos en forma rectangular. 6. A pesar de que aparentemente este pasaje corresponde que esté más adelante en el folio 28a sobre la Mishná que trae la discrepancia de Bet Shamay y Bet Hilel, al ser que la Guemará analizó cuáles son las medidas mínimas de la *suká* aquí trae el dictamen legal. Penéi Iehoshúa, véase allí. 7. La discrepancia de Bet Shamay y Bet Hilel es citada más adelante en la Mishná (folio 28a), y es citada también aquí a continuación. 8. La cabeza y la mayoría del cuerpo necesitan un espacio de seis palmos por seis palmos, la cabeza, la mayoría del cuerpo y la mesa necesitan siete palmos por siete palmos. 9. De lo que Rabi Aba le preguntó a Rab Shmuel bar Itzjak, y de la respuesta de Rab Shmuel bar Itzjak. Que le respondió que el dictamen legal es de acuerdo al criterio de Bet Shamay, y no le dijo que también Bet Hilel sostienen, que las medidas de una *suká* pequeña son lo necesario para la cabeza, su mayoría y su mesa. 10. Más adelante, folio 28a.

(א) ס"א אמר רב הונא
(ב) ברכות יא. לקמן ז: בת.
(ג) עירובין יג: (ג) לקמן ז:
(ד) עירובין ג: תוספ' פ"ג
(ה) אלא שבעה כנ"ל מג"א
(ו) ע"ז רמ" תלד ע"ש וכו'
(ז) רש"ש (ה) ז"ל ושכת

משום אורח. רוח שהוא שולט בה מפני הרוח: הוא למיד בקטנה וכל גדולה אפילו רצון מודל: ובי דרכה של מלכה. והלא גדולה ומשחרתה ומסודים עמה: לקטנות שבה. סוכה גדולה ולכני מסכת' וקטנות קטנה בחוכה לנעוה והיא בקטנות ימצא

לא נצרכה אלא לקיומה
 בר רבה מה ראה ל
 צשעה טפחים לא פירכא
 רחצה⁷ ששעה טפח

לֹא נִצְרְחָה אֵלֵינוּ לְקִיּוּנוֹת שְׂבֵה. מִה שְׂדֵחַק כְּנוֹטֶרֶם לְרֹב מִן
 כֹּר רֵבֶה מִה רֹאִיָּה לְרֵבִי יִהוּדָה הֵא אִי אֲפֶשֶׁר לִשְׂבֹּעַ בְּנִים
 בְּשִׁבְעָה טַפְחִים לֹאן פִּירְכָּה הִיא דְּלִילְמָא אֲרוּכָה טוּצָא אֲבָל לֹא הִיחָה
 רַחֲמֵהּ (7) בְּשִׁבְעָה טַפְחִים וּבְנֵיהּ בְּזִלְמוֹ אֹרֶךְ הוּא יִמְצִי:

ז' א' מ"י פ"ד מהלכות סוכה
הלכה א' סמך עשין מג עוש"ע
א"ח סימן תרלד סעיף א' [רב
אלפס פ"ב דף רמג]:
ה' ב' מ"י שם עוש"ע שם
פ"ג:

—•••••

[illegible]

מששא דמימריה דלא כח
(א) לא סוף דבר שלחנו אלא
דולה מזו השיעור דכשריה
ופסלי בסוכה קטנה. ואע"ג
שתתא מחזקת ראשו ורובו
ש"מ מאי דאמר רב גזירה
פוסלין ובית הלל מכשירין
וישאר גופו בבית, לא בבית
בתן שנמצא שאר גופו בתוך
ש הירז פסולה וכו'. ואנו
לא איתכח לן, אף סכה נמי
היא מתוכה ואיהו לא קפיד,
דאשכחנא אחר הגמרא

פרקאן אלו דברים (דף 74: זא) כ"ש
מכבדין [את] הבית ואח"כ נוטלין לידים
ואמרין בגמ' כבוליה פירקין הלכה
ככ"ה בר מהך עוד ההם בסוף
פירקא גבי מי שאלכ אסאה ולא בירך
למייא בגמרא עזרזה דרבה בר בר
סאה דאשכח יונה דודאגא ודור תלמיד
דעבד ככ"ש ואשכח ארנקי ואידך
תלמיד דעבד ככ"ה ואכליה אריה
וקאח קסא הא דקאמר ההם כבוליה
פירקין הלכה ככ"ה בר מהך ושמה
משום דכ"ה נמי מודו דלכתחילה
מיהא עבדין ככ"ש וכן להאשכח
בכך דהכא ככ"ה על מקשות מהם
דאמרין פ"ק דברכות (דף 74: יא) דאמר
רב יוסף עשה כדברי כ"ש לא עשה
ולא כלום ומיימי רחיה מנהיה מילתא
דסוקה דכרי צבוי יוחנן החורני
שחלה והלכו וקני כ"ש וקני צ"ה
לנקרו ומלאוהו שטיה יושב ראשו
ורובו כסוקה ושולחנו כחוך הבית
אמרנו לו וקני כ"ש א"כ היית נוהג
כל יומך לא קיימת מצוות סוקה כל
יומך ומסקינן ההם דהלכה כרבי
יוחנן החורני דהיה פלוגתא כסוקה
גדולה דמסקינן דלכתחילה פלגי
בהיה הלכה ככ"ה אבל הכא כסוקה
קטנה ובהא הלכה ככ"ש מיהו
שמעתי דהתם תימה היכי דייק מינה
דעשה ככ"ש לא עשה ולא כלום
דראה דמיימי בעשה ככ"ה מיימי
והוד וחי לרבי קאמר על זה היכא
הלכה ככ"ה שאל עשה ככ"ש לא
עשה ולא כלום וז"ל דאליטריך ההם
לנאיתוי היכא דכ"ה מחמירים מדרבנן
וכ"ש מוקימי לה דלאורייתא ולא
גורין אס עשה כדברי כ"ש לא יא
ידי שחבא דפי' דלאורייתא כדאשכחן
כ"ה היכא דמבא אפיפתא כמללנא
דגויי שמה אינך אחר שולחנו וקאמרי
לא קיימת מצוות סוקה מיימך דפי'
מדלאורייתא לא קיים ומדבית שמה
שמע לנביא: **בית שאן** בו ד'

אחר ליכנס בו ועוד הוא ליה למימר
אז של נערה המאורסה:

וְדָדִי מֵשׁוֹם דְּמִנְחֵי עִירוֹבֵן צְבִיתוֹ:
וְאֵין

דוד לאחוריו מינה בהרדי משום דבר מה לית בי
 מהי דר שרלחן פון (אלס עמן). וירושלמי
 מצע פתח ומשה בארז ורבותו לן שכן א
 ש מאי בשיטה דסבדאי להו דירת קבע בעינן מהא
 ינן דירת ערבי, ממילא אחריני עניו בקינותא קצא
 חוש שיש מישך ממלח שרלחן וזהו שרעמא דאר
 ארובו סבכה ושלוחתו חלקו הובית בת
 א. והשיב ויהי ידע כי זה שאמר ורובו סבכה
 כן ארובה בהכשר סבך וסכן כן ועשה דמות חכ
 ת שלח א משתמשים בביט ען הסמא וזה משת
 שדרין בתוכה, מה ביא א מעביר דרך עליה
 בית פתוחים לתוכה ועובירן דרך עליה כן משמשת
 המשרי

משום אוריא אלא למאן דאמר בסוכה קטנה מחלוקת וכי דרכה של מלכה לישב בסוכה קטנה אמר רבה בר רב ארא לא נצרכה אלא לסוכה העשויה קיטוניות קיטוניות וכי דרכה של מלכה לישב בסוכה העשויה קיטוניות קיטוניות אמר רב אשי לא נצרכה אלא לקיטוניות שבה רבנן סברי בניה בסוכה מעליא הוו יתבי ואיהי יתבה בקיטוניות משום צניעותא ומשום הכי לא אמרי לה דבר ור' יהודה סבר בניה גבה הוו יתבי ואפ"ה לא אמרי לה דבר ⁶אמר רב שמואל בר יצחק *הלכה צריכה שתהא מחוקת ראשו ורובו ושולחנו א"ל רבי אבא כמאן כב"ש א"ל אלא כמאן איכא דאמרי אמר רבי אבא דאמר לך מני א"ל ב"ש היא ולא תזוז מינה מתקיף לה רב נחמן בר יצחק ממאי דב"ש ובית הלל בסוכה קטנה פליגי דלמא בסוכה גדולה פליגי וכגון דיתיב אפומא דמטולתא ושולחנו בתוך הבית דבית שמאי סברי גזרינן שמא ימשך אחר שולחנו ובית הלל סברי לא גזרינן ודיקא נמי דקתני ⁷מי שהיה ראשו ורובו בסוכה ושולחנו בתוך הבית ב"ש פוסלין ובית הלל מכשירין ואם איתא מחוקת ואינה מחוקת מיבעי ליה ובסוכה קטנה לא פליגי ותתניא מחוקת ראשו ורובו ושולחנו כשרה רבי אומר עד שיהא בה ארבע אמות על ארבע אמות ותניא אידך רבי אומר ⁸כל סוכה שאין בה ארבע אמות על ארבע אמות פסולה וחכ"א אפילו אינה מחוקת אלא ראשו ורובו כשרה ואילו שולחנו לא קתני קשיין אהרדי אלא לאו ש"מ הא ב"ש הא ב"ה אמר מר זוטרא מתניתין נמי דיקא מדרקתני ב"ש פוסלין ובי"ה מכשירין ואם איתא בש"א לא יצא ובי"ה אומרים יצא מיבעי ליה ואלא קשיא מי שהיה לעולם בתרתי פליגי פליגי בסוכה קטנה ופליגי בסוכה גדולה וחסורי מחסרא והכי קתני מי שהיה ראשו ורובו בסוכה ושולחנו בתוך הבית ב"ש אומרים לא יצא ובי"ה אומרים יצא ושאינה מחוקת אלא כדי ראשו ורובו בלבד ב"ש פוסלין ובית הלל מכשירין מאן תנא להא דתנו רבנן בית שאין בו ארבע אמות על ארבע אמות ⁹פסור מן המזוזה וימן המעקה ¹⁰ואינו מממא בנגעים ¹¹ואינו נחלט בכתי ערי חומה ¹²ואין חוזרין עליו מעורכי המלחמה ואין מערבין בו ואין משתתפין בו ואין מניחין בו עירוב ואין

אָגבֿו אַוּטוּ מֶן הַצִּיטִים: לִמְעַשֵּׂר וְהַגִּדֵּר מֶן הַצִּיט
וְאִין לַעֲנִין פֶּתַח צִי

לדירה ואפי' לשמואל דאמר פרק מי שהולאווהו (ע"ט)
 דלא חזי לדירה ודכוותיה אשכחן התם שמואל גופיה ד
 ירי ואף על פי דאית ליה עירוב משום קנין ומקנו

[illegible][illegible]

משום אוריא שיכנס בה
היה בין הנפות לסך
[מכאן]. ובי דרבה של
מלכה לישב בבבא
קמנה לפי שדרכם של
גדולים כולם שהיו אוכלין
בהסביבה, וכשהוא מיטב
מוטה ועומד ראשו ורובו
בבבא ומצד רגליו
שהוא מוטה בהם סוף
לסוכה, ושלחנה שולחן
קטן כד שצריך (א) לאדם
אחד [מכאן]. קישויות
קישויות 'ויבא הדר'
(בראשית מג, ל) תרגום
ורושמי על קישויות וכו'.

אמר בנימין: פ' בלשון יוני
הוא ופפרט אשן שוכים
החבור (ענין עקר טו"ע
סמ"ט) ה'למנ"ט מדות ז', ה'.

נצירה אלא
ל'קטוניותי שבה והוא בה
חזק קטוניות פרות
מארבע על ארבע (הל'א).
בניה בנסוכי מעלי חון
הוא דאית בה צל חון
דרויחא (הל'א).
בניה הו' ירבי פירושהו
אלו צריכי לאימן,
ומחבירי (הל'א). וקשה
הוא דאמר כל פלגי
בית ממנו ושלחנו רש
לומר דודאי לרב חון שניא

דורב תנא הוא ופליג וכו' כד
 (מנ"ס 6 ב:). חלבה צריבת
 אפילו כד שולחנו. וכמה ה
 (למ"ס ח"ג סימן קמנ"א). א
 דקיי"ל דסוכה דירת עראי י
 שולחנו דאין לא דירה סרו
 שמא ימשך אלא ששינה בל
 הא סכה דסמיכא לבית דבע
 שוהא במקום דופן מג' דפנו
 בבית. ולאו דוקא פשיטא ש
 סכה דלא מיפלא סכה ש
 כהא חלכתא אלא מעבי
 מצותה קיימת ועומדת [ו']

cuerpo y la mesa, es apta. Rebi dice: hasta que haya en ella cuatro *amót* por cuatro *amót*, no es apta. Y los sabios dicen; incluso la *suká* pequeña que no contiene sino el espacio suficiente para su cabeza y la mayoría de su cuerpo, es apta; pero 'y su mesa' no hemos estudiado en esta Beraita en el criterio de los sabios, sino ellos sostienen que es suficiente si entra solamente la cabeza y la mayoría de su cuerpo, sin la mesa, entonces son contradictorias, ya que en la primera Beraita estudiamos que los sabios sostienen, que se requiere también que haya espacio para la mesa, mientras que la segunda Beraita dice que sostienen que es suficiente que entre la cabeza y la mayoría del cuerpo, pero no se necesita que también entre la mesa? Sino forzosamente aprendemos de aquí que esta – en la primera Beraita, los sabios son Bet Shamay, que sostienen que la *suká* debe tener espacio también para la mesa, y esta – en la segunda Beraita, los sabios son Bet Hilel que sostienen que la *suká* debe tener espacio sólo para la cabeza y la mayoría del cuerpo, y no necesita tener también espacio para la mesa. ¡Vemos que Bet Shamay y Bet Hilel discrepan acerca de los tamaños de la *suká* pequeña!

Dice Mar Zutra: de la Mishná también se lo infiere – también de la expresión de nuestra Mishná se puede demostrar, que discrepan acerca de las medidas de la *suká* pequeña, y no acerca de la *suká* pequeña, pues estudiamos que Bet Shamay 'no la consideran apta', y Bet Hilel 'la consideran apta', se entiende que discrepan si la *suká* es apta o no es apta¹¹. Y si dirás que discrepan acerca de la *suká* grande, si decretamos porque tal vez será llevado por la mesa o no, entonces debería decir 'Bet Shamay dicen no ha cumplido el precepto, y Bet Hilel dicen que ha cumplido el precepto', sino vemos que discrepan acerca de los tamaños de la *suká* pequeña.

Pregunta la Guemará:

¿Cómo puedes decir que discrepan acerca de los tamaños de la *suká* pequeña, si sería así, entonces sería dificultoso lo que inferimos anteriormente de la Mishná que está escrito "quien

tiene su cabeza y la mayoría de su cuerpo dentro de la *suká*", que de este lenguaje se entiende, que discrepan acerca de la *suká* grande, si decretamos porque tal vez será llevado por la mesa o no?

Responde la Guemará:

En realidad discrepan acerca de los dos asuntos: discrepan acerca de la *suká* pequeña, y también discrepan acerca de la *suká* grande, ya que el lenguaje de la Mishná no es claro, pues del principio se entiende que discrepan acerca de la *suká* grande, y del final se entiende que discrepan acerca de la pequeña, por eso se debe decir que la Mishná está incompleta, y así debe decir: "quien tiene su cabeza y la mayoría de su cuerpo dentro de la *suká*, Bet Shamay dicen no ha cumplido el precepto, porque decretaron ya que tal vez será llevado por la mesa, y Bet Hilel dicen que ha cumplido el precepto, y no decretan. Otro fallo: y la que no contiene espacio suficiente sino para su cabeza y la mayoría de su cuerpo, Bet Shamay no la consideran apta, y Bet Hilel la consideran apta.

Analiza la Guemará: Quién enseñó – quién es el sabio que enseñó lo que estudiaron los sabios: una habitación pequeña que no tiene cuatro *amót* por cuatro *amót* está exenta de la *mezuzá*¹² – no es necesario instalar una *mezuzá* en su puerta, y de la valla – no necesita construir una valla en el techo, no se impurifica ritualmente con la lepra – aunque tenga la decoloración leprosa de las casas, no queda ritualmente impura, y no pasa a ser propiedad perpetua del comprador al cumplirse un año, sin que la redima en las casas de las ciudades amuralladas¹³, y no se regresa por ella de la guerra¹⁴, y no se realiza el *erub* en ella – no se necesita unirla al resto de las casas del patio por medio del *erub jatzerot*¹⁵, no se la asocia – si ésta es la única casa del patio que está conectada con el *maboi*, no necesita realizar la asociación de *shitufé mabuot*¹⁶, y no se coloca en ella el *erub* – no se puede colocar en esta casa el *erub jatzerot*, después de haberlo recolectado de todas las casas del patio.

11. Porque la expresión 'la consideran apta' es aplicable en la *suká* y no en la persona, entonces se interpreta que discrepan acerca de los tamaños de la *suká* pequeña. 12. Los motivos de todos los fallos de esta Beraita, serán explicados en la Guemará a continuación. 13. Quien vende una casa de residencia en una ciudad amurallada, puede redimirla del comprador inmediatamente, hasta que se complete un año desde la venta. Si transcurrió un año entero y no la redimió, queda en propiedad perpetua del comprador, y el vendedor no puede redimirla. Pero un campo situado en una ciudad amurallada no pasa a ser propiedad perpetua del comprador, sino lo puede redimir cuando lo desee, y regresa a su dueño original en el año de jubileo. Y una casa que no tiene cuatro *amót* por cuatro *amót* es considerada como un terreno no construido, Rash"i. 14. Quien construye una casa y no la ha inaugurado, no sale a la guerra, como está escrito en el versículo: "¿quién es el hombre que ha construido una nueva casa y no la ha inaugurado? Que vaya y regrese a su casa". 15. Un patio que es la entrada de varias casas, los sabios prohibieron sacar objetos en Shabat de

las casas al patio, porque cada casa es propiedad particular de su dueño, y el patio es sociedad de todos, y es parcialmente similar a quien saca objetos de la propiedad particular a la vía pública. Para permitir trasladar objetos en el patio, los sabios establecieron la unión del patio – *erub jatzerot* – que cada casa pone pan dentro de un canasto, y se coloca el canasto dentro de una de las casas del patio, y de este modo se considera que todos los residentes del patio moran en esa casa, y todas las casas son una propiedad en sociedad. 16. El *maboi* es callejón cerrado de tres lados y abierto del cuarto lado hacia la vía pública, y los patios están abiertos hacia el *maboi*, y los sabios establecieron la asociación del *maboi* – *shitufé mabuot* – que cada patio pone pan en un canasto y se coloca el canasto en uno de los patios, así como han establecido el *erub jatzerot* y por la misma razón, ya que cada patio es propiedad sólo de los que residen en esos patios, y el *maboi* es una propiedad en sociedad de todos los residentes de los patios.

(א) ס"א אמר רב הונא
(ב) ברכות יא. לקמן ז: כח.
עירובין יג: ג) [לקמן ז:
עירובין ג: חוספ' פ"ב]
(ד) [אלא שבעה כל"ז מג"א
וע"ז רס"י תרלד ע"ש וכו'
זרע"ש] ה) [ז"ל ושכח]

משום אורא. רוח שהוא שולט זה מפני החום: אלא לְמִיד בְּקִטְנָה
 פְּלִיגִי. אבל גדולה אפילו רבנן מודו: וְכִי דְרַבְנָה שֶׁ מִלְכָּה, והלא
 נְעוּרֶיהָ וּמִשְׁרָהֶיהָ מְקוּצִים עִמָּה: אֲקִיבוּנוּתִי שְׁבָה, סוּה גדולה
 לִנְנִי מִקִּיבִתִּי וְקִטְנוּתִי קִטְנָה בְּחֹכֶה לִנְנוּתִי וְהִיא בְּקִטְנוּתִי יִתְבָּרַךְ

ה'תשנ"ח
לפנינו הוציא את המסמך הזה
אשר הוא חתום עליו ובו
הוא מציין כי הוא מתכוון
להעביר את כל רכושו
לדמותו ולמשפחתו
ועל ידי כך להימנע
מהעברת רכושו לדמותו
ולמשפחתו.

לא נצרכה א"ל לקיומיות שבה. מה שדמק בקונטרס לרב חנן בר רבא מה ראייה לרבי יהודה הא אי אפשר לשבעה זנים בשבעה טפחים לאו פירכא היא דדילמא ארוכא טונא אכל לא הימא רחבה דשבעה טפחים וזנייה בארוך אורח יו יחסי:

רצ עמרם פסק בשם המקומות
ההלכה כב"ש חדא דלסודרה לרייהו
שתתא ממזוקת ראשו ורובו ושולתו
ואחידך במנחות פרק התכלת (97 מ.
ושם) גבי סדין בלייט כ"ש פוטריך
וכ"ה מהייבין עוד לשם כמה חוטין
הוא נותן כ"ש אמרי ד' ובה"א ג'
עוד השם כמה חסה משולשל בית
שמאי אומרם ד' ובה"א ג' כלל הני
פוסקים לאחד המצוות

פירקא גבי מי שאלל אשמה ולא בייך
 דמייתי בגמרא עובדא דרצה בר בר
 חנה דאשכח יונה דודנא וחד תלמיד
 דעבד ככ"ז ואשכח ארנקי ואיך
 תלמיד דעבד ככ"ז ואכלה אריה
 וקאט קשה הא דקאמר הסם כבוליה
 פירקין הלכה ככ"ה בר מהך ושמה
 משום דכ"ה נמי מרוד לנכתמיה
 מיהא עבדין ככ"ש ועל מה פסק
 דהכא ככ"ש אין להקשות מזה
 דלמרגין פ"ק דברכות (דף ז'.) דלמר
 רב יוסף עשה כדברי כ"ש לא עשה
 ולא כלום ומייתי ראיה מהאיא מילתא
 דסוכה מעשה כרבי יוחנן החורני
 שחלה והלכו וקני כ"ש וקני כ"ה
 לזקרו ומלאויה שיהי יושב ראשו
 ורובו כסוכה ושלומיה בתוך הבית
 אמרו לו וקני כ"ש א"כ היית נוהג
 כל ימך לא קיימת מלות סוכה כל
 ימך ומסקינן הסם דהלכה כרבי
 יוחנן החורני דהיה פלוגתא כסוכה
 גדולה כדמסקינן דלמרגין פליגי
 דהיה הלכה ככ"ה אכלה כסוכה
 קטנה ובהא הלכה ככ"ש מיהו
 שמעתי דהסם תימה היכי דייק מינה
 דעשה ככ"ש לא עשה ולא כלום
 דרבי דמייתי בעשה ככ"ה מיירי
 ועוד וכי לריך ראש עז זה היכא
 דהלכה ככ"ה עשה ככ"ש לא
 עשה ולא כלום ואל' דלצטרך הסם
 לאיתויי היכא דכ"ה מחמירין מדרבנן
 וב"ש מוקמי לה דלצוריתא ולא
 גורין אס עשה כדברי כ"ש לא יא
 ידי חובתו אפי' דלצוריתא כלאשכחן
 לז"ש היכא דליצי פיסתא דמטללתא
 דגויי שמה ימנך אחר שולטנו וקאמרי
 לא קיימת מלות סוכה מימך דלצי'
 מדלצוריתא לא קיים ומדצית שמה'
 שבע לז"ש: **בית שאן** בו ד'
 גמרא:

למעשה והנודר מן הבית מותר ליכנס בו ועוד הוא ליה למימר לענין פתח בית אב של נערה המאורסה:

כחן האם שמואל גופיה לחמור צית שמעיהין צו עירוב חין ליי
עירוב משום קיין ומקנו אהדדי משום דמנחי עירובן צביתמו:
ואין

ומתנינא הויה אויבתייהו. ולא חש תלמודא לאותויה מניה בהדיא משום דבר מה לאו ביה
 חלוט ספה. כדאיתא בירושלמי (ח, ה) כמה דין שרולחן ספה (נ"ח ע"ה). ויבדולמיני
 (מקור על המ"ק ע"ה) ודאי שבעה שבעה ומשה בארוך ורבוכל לכן שכן אב
 ודח קבע, אדא אבבי מוקין לוקי (ז, א): (לביט בשאי שדסריא לחו ודאי קבע בעינן מהא
 כתא אורחתיא דאפשי דאף על קב בעינן דריק, ממנה אחרינא עביי קבשיתא צק
 ודא חללה הארעה לחיות בה על שבעין רשאי, מכלי אחר שולחן אוז חלחלו ודח עממא
 ונשאל מרביה ראי, אדח חנו מן שיהיה אורבו ורובו סככה ושולחן ביה חיתת ביה
 לטוכא: אמת לחשמיא סככה ביהא. והשבי היו יודע כי זה אשמוזי אורבו ורובו סככה
 ולא הסכה מהחשמיא, או אית שיט בתוכו אורבה בהכנסכו סוכן סען ועשה דפנות סככה
 דרך הסכה ומדעו שי ביה בורפן דמפנות סלע און משמששם ביה סען הסכה ודא אמת
 (ח). ולא יעשנו קפדריאה, אלא כבית דמאי שדירן בתוכה, מה ביה א מעביי דרך עליה
 וכל איה דנמצע דר בתוכה בין פתחי הבית פתוחים לחוכה ועוברין דרך עליה בין שמשות
 המושב

[illegible]

(f) [נראה דצ"ל דילמא בסוכה גדולה פליגי וכגון דיתבי אפומא דמטולתא וכו'].

[illegible]

משום **אורא** שכמה בה
הרוח בין הפנות לסבך
וזכר **רבה** של
מלכה לישב בסוכה
קטנה לפי שדרסם
גדולה כלום משום אוכלין
בהסיבה, וכשהוא מיסב
מוטה ועומד ראשו ורגליו
מטה ומצדד ודבריו
כשהוא מוטה בדיס חזין
לסוכה, ושלתו שוה
סך כדי שצריך (לזאת)
אחד [יבין]. **קישויות**
קישויות יומה (הדרה)
(בראשית) מ"ב, ה' תרגום
ורושלמי ועל לקישטאו וכו'.
אחד בומינין: לפי שלשון
חדר בומינין אשר שוכנים
בתוכו (ענין ערך קטן ו' ושע'
ספתי' להתייחס מות' א' ו').
אחד **נציבה** אורא
לקישויות שבה והוא בה
אחד קישויות פחות
מאכסב על ארבע [א' ו']
נציב בסוכה מעליה חו
יבין דאית בה על חין
הוא (האפי'). **נציב**
נציב חו **יבין** מירוש הגהו
א' חו צורית לאימין,
דמרייב [א' ו'] וקשה
לרב חנן דאמר לא עליג
ביתור ממנו ושלתו.
א' חו דאמר לא חו שיש

ורב תנא הוא ופליגי וכו' (א) הלבנה צריכה
אפילו כדי שולחנו. וכמה ה
(לכ"ח) מ"ז סימן מקלח. (ב)
דקיי"ל דסוכה דירת עזרא י
ושולחנו דלא דירה סרוו
שמה ימשך אלא ששיניה
הא סכה דסמיכא לבית דבע
שהוא במקום דופן מג' דפנ
הבית. ולאו דוקא שיהא ש
אומרים דלא מיפסלא סכה
כל שהיא כהלכתא ואי מעבי
מצותה קיימת ועומדת (ג)

יד א מיי פ"א מהלכות
עירובין הלכה טו סמג עשין ח
טוש"ע א"ח סי' שסו סעיף ג:
טו ב מיי שם הלכה יז סמג
שם טוש"ע א"ח סי' שסו
סעיף א:

כן, והנהו מן המעקב
 כן, וארבעתו אלונין
 שבעים ברכות בזה המעקב
 ורובי שנים הורה דודא דאש
 אבל כן היה דודי קבע אפילו
 כן, מרדו נהנה ויהי ואלו
 מקרי כן הורה דוד שיהוה בן
 ממוה ל' אמות כן שיהוה
 כן, **אמר** בן מרדו מן
 המהוה מן המעקב כן יהי ואלו
 היתה ברכות בזה קריה
 מזה שנהא ונכמה כן
 מזה ברוך מן מעקב שנהא
 חבנה בן מרדו וישתהי מעקב
 ואילו נהנה שנהא כן יסכור
 בן מרדו ואלו וברכות שנהא
 המהוה מן המעקב כן יהי ואלו
 בן מרדו, שנהא ברכות שנהא
 יהא לן ביה. ואלו מעקבין בן
 כן שנהא מן המעקב כן יהי ואלו
 אמות ל' אמות בן מרדו דאן בן
 דקרי ל' אמות בן מרדו
 שנהא וישתהי מן המעקב כן
 שנהא בן מרדו כן יהי ואלו
 אמות ל' אמות שנהא
 אן שנהא חנה עובדי בן
 עירורו שנהא דאקרי ליה
 ואלו חן ליה אמות בן מרדו
 ואלו למחליהן. ואלו אהאן
 והושפנו חילקין בן
 וארבעתו אלונין בן חן
 כמו בן שיש בן חן חלקה
 כן, ואלו דאמר בן חנה
 מחלקת לן מחתה בן חנהא
 אמר נחן ל' אמות לכל שנהא
 ושנהא דאקרי חלקה שנהא.
 ואלו מילי בן חן חלקה
 אבל אלו ל' דלמשיחא קרי
 ליה ליה מרדו חלקה

ואין עושין אותו עיבור
בין שתי עיירות והא דנקט
במבוא דילן שתי עיירות
אורחא דמילתא נקט שאין
דרך להקפיד במדידת
אלפים מן העיר עצמה או
מן העיבור אלא במי
שהולך מעיר זו לעיר זו תוך

אלפים ושבעים אמה. והרב
וארבע אמות אלו שאמרו מה
ואין האחין וההושפתי חולקין
לזה ד' אמות לזה, ומאי קוש'
ודאי שמע מינא דארבע אמות
מהי יש בו מי (לרענן) [[. ע"כ
סוכה, אי לאו דחזיא לדירה
[רס"י עיובי פס:]]. והדר שם

ואין עושין אותם עיבוד בין שתי עיירות. תימה האי בית מאי עבדיהם לר"מ דאמר פרק כ"ד מעשרין (ערוצין דף נ.ו. וס) גומנין קרפף לוו וקרפף לוו בלא בית כך היא וכן לרבנן אליבא דרב הונא דנמנרלא וליחיא צר רב דאמר קרפף אחד

נשמיטן מחור קרפף חזיר נקניץ בית
ואי כשם יומר ממלא ווארעניס
ואחת אמה עושין אמה בין שמי
עירות דהוא שיעור שני קרפיפות
שעכשו מנטרף בית זה לנרפן דכשם
בו ד' חשיב למעט החזיר ולנרפן ואי
לית ביה ארבע אמות לא חשיב והוי
כמאל דלימא ואין העיירות מתחברות
לזו לרב הונא בין לחייא בר רב א"כ
לית לו להזכיר שמי עירות הוה ליה
למימר ואין עושין אותו עיבור לעיר
אחת כיון שאין בו ד' אמות דאי הוה
בו ד' אמות וקאי לתוך שצעים אמה
ושיריים הוה מתחבר עם העיר
למרוד מן הבית דל עיר אמה
יכולין לעשות בורגנין ללכת במקום
שירלו כדאמרין פסק עושין פסין
(סע 77 פה.) אחתו מבריש לבי
כנישא דדניאל דהוי חלמא פרסי
אמאי סמכיתו אבורגנין דאי אהוה
לדאמרי אמר אין בורגנין כבבל נפק
אחוי ליה מחוואל דמיצלען בשצעים
אמה ושיריים ואומר רש"ס דגרסינן
הכא ואין עושין עיבור לעיר וכן
משמע בירושלמי דגרסינן ואין עושין
אותו חזיר ועיר ור"ם מקיים גרסא
הספרים ומפרש דאין נותנין לזה הבית
דין עיבור שצין ד' עירות דלרבנן
לעיר אחת צפני ענמה אין לה קרפף
כדאמרין (סע 77 וז.) לא אמרו
קרפף אלא בין שמי עירות ואם היה
לזה הבית ד' אמות היה לו דין עיר
אחת לתת לו קרפף כמו לעיר היינו
נותנין לבית זה ולעיר שאכלו ד'
קרפיפות כמו צפני עירות לרב הונא
ולחייא בר רב קרפף אחד לשמיהן
דעל כרחק לאו דוקא נקטי רבנן
שמי עירות דהוא הדין עיר וצית
אלא אבז דנקט ר"ם עיר נקטי רבנן
שמי עירות דהא לחייא בר רב
לדמר קרפף אחד לשמיהן על כרחק
לא נקטי רבנן שמי עירות דוקא
דהוא הדין עיר וצית דע"י בורגנין
המוצלעין עיר צפנים אמה ושיריים
פסין (סע 77 פה.) ואמרו אין נראה
קרפף לבית אחד צפני ענמה לר"ם
לשני בתים בלא עיר קרפף לזו וקרפף
לזו ואע"פ שלחייא בר רב א"כ
אליבא דרבנן הוי בית כעיר לגמרי
שנותנין לשני בתים בלא עיר
קרפף אחד לשמיהן דאי לאו הכי עיר
שאין לה חומה צמה יתחברו
הבתים ליחשב אחת אם לא על ידי
דמיצלען כל אחת ואחת בתוך
שצעים אמה ושיריים של צפרתא
דאין סברא להצריך שיגיע לו ז'
ואף

הפתחים באורך עלייה וכולן עולים בקולם אחד למרפסת ודרך
 שירוב. ללא חזו ליריה שכל היולד וכנסו עובר עליו: **א"ל** הכי קאמ
 אצחך הבתים שבה ולפאקוי בית שצחאר אחרת שאין מלרפס ושיטופי
 שצמנוי אחר: בורבניץ. לרף עשויין מן עברה וקנים ולממרי פתח
 מתעברין עמה: **למ"ת**יחיה. לנינת לילה לאדם אחד: **הא** **ל"א** חזו
 דין הדיקה בחצר. ומהו דין חלוקה כלרצ הוול ורב מסדה: **הא**
 אחין ציינים זה נטל שלשה בחים קטנים וזה נטל כנגדן בית ג
 נטול ג' חקים כמנין שלשה פתחים וזה נטל רביע לפי שהשאר
 ומכניסין מאחיהן ויפרכין לפני פתחיהם לפיכך חלז מתחלקת
 כנגדן מן הפתח והלחא ורחתן צרות הפתח ואפילו הוא רחב
 קטן זה הפחוט מד' לפתחו דין חלוקה ליעול במחלל לא כרוב
 קאי ומצעי ליה לחלז לפרק משאו: **היתה** גבוהה מעשרים. פסיק
בא **למ"ת**יחיה. למעט גובה חללה מ' ונתון בקרקעיה להצניה:

ואין עוֹשִׂין אוֹתוֹ עִיבוֹר בֵּין שְׁתֵּי עֵינָיו
(מ.) נוֹתֵן קֶרֶפֶף לַשְּׂמֵי עֵינָיו אִם יֵשׁ
שְׂבָעִים אֲמָה וְשִׁירִים עוֹשֶׂה קֶרֶפֶף לַשְּׂמֵי
הַמִּזְבֵּחַ לֵאמֹר וְזוֹ מִזְבֵּחַ קִמְ"א אֲמֹת וְשִׁלֵּשׁ וְיֵשׁ

ואין עושין אותו עיבור בין שתי עיירות ואין האחין והשותפין חולקין בו לימא רבי היא ולא רבנן אפילו תימא רבנן עד כאן לא קאמרי רבנן ^ההתם אלא לענין סוכה דדירת עראי היא אבל לגבי בית דדירת קבע הוא אפי' רבנן מודו דאי אית ביה ד' אמות על ד' אמות דיירי ביה אינשי ואי לא לא דיירי ביה אינשי: אמר מר פטור מן המזוזה ומן המעקה ואין מטמא בנגעים ואינו נחלט בבתי ערי חומה ואין חוזרין עליו מעורכי המלחמה מ"ט דבית כתיב בהו בכולהו ואין מערבין בו ואין משתתפין בו ואין מניחין בו עירוב מ"ט דלא חזי לדירה "עירובי חצירות אין מניחין בו אבל "שיתוף מניחין בו מ"ט דלא גרע מחצר שבמבוי דתנן "עירובי חצירות כחצר שיתופי מבוי במבוי והוינן בה עירובי חצירות כחצר והתנן הנותן "עירוב בבית שער אכסדרה ומרפתא אינו עירוב "והדר שם אינו אוסר אלא אימא "עירובי חצירות בבית שבחצר ו"שיתופי מבואות כחצר שבמבוי והאי לא גרע מחצר שבמבוי ואין עושין אותו עיבור בין שתי עיירות דאפי' כבורגנין לא משוינן ליה מ"ט בורגנין חזו למילתייהו והאי לא חזי למילתיה ואין האחין והשותפין חולקין בו טעמא דלית ביה ד' אמות הא אית ביה ד' אמות חולקין והתנן ^ה"אין חולקין את החצר עד שיהא בה ארבע אמות לזה וארבע אמות לזה אלא אימא "אין בו דין חלוקה "כחצר דאמר רב הונא חצר לפי פתחיה מתחלקת ורב חסדא אמר 'נותן לכל פתח ופתח ארבע אמות והשאר חולקין אותו בשוה דהני מילי בית דלמהוי קאי היבנין ליה חצר האי דלמיסתר קאי לא היבנין ליה חצר: "היתה גבוהה מעשרים אמה וכו' למעטה בכרים וכסתות לא הוי מיעוט ואע"ג

הואך כדמוכח פרק עושין
שם בית כעיר לגמרי לימן
הוא אליבא דרבנן לימן
וזו ואע"פ שחייב בר רב
חזין לשני בתים בלא עיר
הוא כי חומה ומה ויחברו
בעלן כל אחת ואחת בתוך
רחל להצריך שיגיע זו לזו
ואף
ס' אחד למרפסת ודרך המרפסת נכנסין ויוצאין כולן.
עובר עליו: א"א הכי קאמר הרמב"ם הצירות בבית שבת
אחרת שאין מארץ ושימיתו מבואות דקטני מצדיו ה"נ קא
ערבה וקניס לשומרי פירות או לניידי עופות ומתני בע
לרצח אחד: הא"א הוי אפ"ה. דכל בית עשוי לר
דבר הונא רב חסדא: הצר מתחלקת לפי פתחיה. חס
יס או טל כנגדן בית גדול אם צלו חסדא אוריה ש
הו טול רביע לפי שהצר עשוי לניאה וציהא שדרה
הס לפיכך חצר מתחלקת לפי הפתחים: ורב חסדא אמ
הפתח ואפילו הוא רחב י' אמות טול ד' אמות צמ
צוקה ליטול בחצר לא כרב הונא ולא כרב חסדא: דהני
גבוהה מעשרים. פסקי שמועות הן של כל בני הישיבה ש
נותן בקרקעיהם להגבית: א"א הוי מיניב. שאין קופו

[illegible]

דחנן במסכת עירובין (דף
שבעים אמה ושיריים ולזו
להיות אחת שתי עיירות
אמנע בית נמלא אותו בית
אחמץ את המערה ואת המערה

הראשונים (משנה)
דלאו דירה היא (פס' ענין)
פס': אבסדרה פורויה
שפני בתים (ש"י ויחא א': ב')
פרק בלא דמנת (י"ד:)
מפרש ש"י אבסדרה את
הלא שרשן מחיצת
דמערסן בפרק אל יחפר
(ב"ב כה:)
עלם דומה
אבסדרה ורוח צפנית
איתא מסובבת (פס' ענין)
ה' דיה (אמליל):
המורה (ש"י ענין ב': ז')
אבסדרה ו' פרצה מארבע
ורוחותיה ו' ואלו יני
בלל דומיה אבסדרה ושן
ה' דמנת משמע דופן
רביעי הוא פרזן כולו (פס'
י"א ענין: ז')
מ"י אבסדרה
הוא אספילדאי בלשון
תלמוד ותואו ביה שיש לו
שש דמנת דופן רביעי
משמירין בו דלת אלא
מנופץ כל עיקר אלא
הבתבו של בית כולו
ופעמיה שעינין אל אמה
אחת פצים מכאן אמה

וַיִּיטוּ עֲבִידֹתָא בְּעוֹ [ועוד]
עֲבִידוֹ בֵּית דִּירָא כְּדִמְכוּ
בַּחֲצֵר וְהָתָן הַנּוֹתָן אֵת
זֶה צִיַּת שַׁעַר הַיֵּיטוּ
וְהָתָן וְשֹׁמֵר הַסֶּמֶךְ יוֹשֵׁב
עַל הַצִּיַּת אֶת הַסֶּמֶךְ. עֲלֵיָּה
וְהַצִּיַּת וְהַ סֶּמֶךְ הַרְבֵּה
וְשֵׁשׁ מִרְסָסִים אֲרוֹכִים לְפָנֵי
סוֹלֵם אֶשְׁלֵיָּהוּ אֵינוֹ
דְּקָמֵי לֹא בְּחִירָא אֲלָּה
דִּיּוֹם שְׁמַנְיָה בְּחִירָא חָרָה
מִנְּבִירָא (דְּקֵה) בּוֹרְגִין
יֵד: הֵבִי קֶאֱמֵר אֵין בּו
פְּמוֹחִין לֹה וְתִלְקוּם שֵׁי
עוֹל שְׁלֹשָׁה בְּחִים הַקֵּטִים
וְאֵלָּאן מִן הַבְּחִים לִרְה"ר
לֵב לֵב פֶּתַח אֲלֵּה דִּיָּה
רִמְסוּ לִפְרֵק מַשְׁלוּ וְזִמְ
מִלֵּךְ בְּחֵלֵךְ בֵּית דְּלִמְיִסְיָהוּ
בִּז אֲשֵׁי שְׁקִידְרוּ הַגְּמֵרָא:
ו' מַפְנֵי הַפֶּסֶד מִמּוֹת:
וְאָף
לְמִיּוֹ קִרְבּוֹם שְׁתֵּשִׁים דְּמִבּוֹ יֵד
וְיִבִּי חֲצִירוֹת אֲבָל מִנְּיָח בּוֹ שִׁיתֵּיפִי מִבּוֹרֹת אֲלֵּה. וְהָא דֹאמֵר רִישָׁא
מִחוּץ בּוֹ שִׁיתֵּיפִי. אֹמֵר ר"ה דִּיּוֹדֵי בֵּית מִכְלָל חָצֵר לְעֵינֵי שִׁיתוֹף.
מִכְלָל בְּחִים לֵב עֲרִידוֹ שִׁיתוֹף וְנָפִי מִכְלָל חָצֵר לְעֵינֵי שִׁיתוֹף,
לֵב חָצֵר לֵב אֲמוֹת ר"ה וְיִבְרִשְׁלֵיָּהוּ מַשְׁמַע פֶּתַח הַקִּיּוֹטְסֵר דְּחָלָה
בּוֹ צִירָא בֵּית שִׁיתוֹף מִהוּ שִׁשְׁטֵרֵךְ בֵּית מִלְתָּא שְׁדִּמְלֹא אִמְרָה
בֵּין בָּאוּרִי דְּחָצֵר וְכֵן בָּאוּרִי מַשְׁמַע בְּהִירָא דִּכְשִׁי בֵּית
הַמִּשְׁרָא בָּאוּרִי הַרְשִׁאוּנוֹת אִתְּ הַגְּמֵרָא

Asimismo **no se la convierte en una extensión entre dos ciudades** para que se consideren como una sola ciudad¹, **y los hermanos o los socios no se la dividen** – aparentemente el significado es que uno no puede obligar al otro a deshacer la sociedad.

Analiza la Guemará: **¿digamos que esta Beraita es de acuerdo al criterio de Rebi que sostiene, que el tamaño mínimo de la suká es de cuatro amót por cuatro amót, y no de los sabios que sostienen que el tamaño es de siete palmos por siete palmos?**

Refuta la Guemará: **aunque digamos que la Beraita es incluso de acuerdo a los sabios, no es dificultoso, porque hasta ahora los sabios allí no han dicho con respecto a la suká, que su tamaño es de siete palmos por siete palmos sino solamente con respecto a la suká, porque es una vivienda pasajera, y por eso aun con el tamaño de siete palmos por siete palmos ya es considerada una vivienda pasajera, pero con respecto a las leyes de la casa, que se requiere una vivienda fija, incluso los sabios están de acuerdo con Rebi, que si tiene cuatro amót por cuatro amót, la gente reside en ella, y si no tiene este tamaño, la gente no reside en ella** – no es una habitación apta para la vivienda de las personas, y no es considerada 'casa'.

La Guemará pasa a explicar las leyes de la Beraita: **dice Mar: consta en la Beraita anterior, que si la habitación no tiene cuatro amót por cuatro amót, está exenta de la mezuzá y de la valla, no se impurifica ritualmente con la lepra, no pasa a ser propiedad perpetua del comprador al cumplirse un año sin que la redima, en las casas de las ciudades amuralladas, y no se regresa por ella de la guerra.** Esclarece la Guemará: **¿cuál es la razón por la cual no se aplican estas leyes en las habitaciones que no tienen cuatro amót por cuatro amót? Porque en todos estos asuntos está escrito 'casa'**², y una casa de menos de cuatro amót por cuatro amót no es denominada 'casa'.

La Guemará continúa explicando la Beraita: **no se realiza el erub en ella, no se la asocia la asociación de shitufé mabuot, y no se coloca en ella el erub. ¿Cuál es la razón? Porque no es apta para vivienda**³. La Guemará interpreta de la Beraita, que

dice que no se coloca en ella el 'erub', que se refiere al erub de los patios, y se puede inferir de aquí que exclusivamente **el erub de los patios no se coloca en ella, pero la asociación de shitufé mabuot sí se coloca** – se permite colocar el pan de la asociación del maboi dentro de la habitación que no tiene cuatro amót por cuatro amót. Esclarece la Guemará: **¿cuál es la razón por la cual se permite colocar en la asociación en esta casa? Porque no es menos que el patio del maboi** – de los patios en sí, que se permite colocar la asociación en ellos, **pues estudiamos en una Mishná⁴: la unión de los patios se la coloca en el patio, la asociación del maboi se la coloca en el maboi. Y cuestionaron en el seminario rabínico: ¿si hemos estudiado en una Mishná que el que coloca su unión – su erub de patios en la cabina de la entrada – en la cabina del guardián del patio⁵, o en el pórtico de la entrada a la casa, y en el balcón del cual se ingresa a las casas de la segunda planta⁶, no es una unión válida, porque no son lugares aptos para vivienda ya que transita allí mucha gente, y el que reside allí – en la cabina de entrada, en el pórtico o en el balcón, no prohíbe al resto de los residentes del patio la traslación⁷, aunque no se haya asociado contribuyendo su porción en la unión del patio? ¿Vemos que si se coloca la unión del patio en el patio en sí, no tiene validez, sino debe ser colocado en una de las casas?**

Responde la Guemará:

Sino diga que se debe explicar la Mishná del siguiente modo: la unión de los patios⁸ se la coloca en una de las casas del patio, la asociación del maboi se la coloca en uno de los patios del maboi, y no se necesita colocarlo en una de las casas⁹. Y este – este hombre que coloca la asociación del maboi en una casa que no tiene cuatro amót por cuatro amót, la asociación es válida, porque no es menos que el patio del maboi – no es menos que el patio en sí que se puede colocarlo allí, ya que aunque quitemos las paredes y el techo de esta habitación, la asociación estará dentro del territorio del patio, por ende también se puede colocarlo en una casa que no tiene cuatro amót por cuatro amót.

1. Está prohibido alejarse de la ciudad en Shabat más que dos mil amót en cada uno de los puntos cardinales. Si hay dos ciudades una cerca de la otra, y hay entre ellas una distancia de setenta amót y un poco más (dos tercios de una amá) para cada ciudad, es decir que la distancia total entre ellas es de ciento cuarenta y un amót y un tercio, consideramos a las dos ciudades como si fuera una sola con respecto a esta prohibición. Por eso quien reside en una de estas ciudades, puede caminar dentro de toda su ciudad y de la ciudad vecina, y desde el final de la segunda ciudad debe contar los dos mil amót como dictamina la Guemará en el tratado de Erubin (folio 57a) [véase allí otras opiniones]. Y si la distancia entre las ciudades es mayor que ciento cuarenta y un amót y un tercio, cada ciudad es considerada por separado, pero si entre ellas hay una casa, y del final de esta casa hasta cada una de las ciudades hay menos que setenta amót y un poco más, esta casa conecta a las dos ciudades y son consideradas como una sola ciudad con respecto a este asunto. Pero si esta casa era tiene menos que cuatro amót por cuatro amót, no tiene la suficiente importancia para poder unir a las dos ciudades. Esta es la explicación de Rash"i. No obstante, Tosafot preguntan que para esto no es necesario hablar de dos ciudades, sino debería decir que no se la convierte en extensión de la ciudad, que si tiene cuatro amót y está dentro de los setenta amót y un poco más de la ciudad, se cuentan los dos mil desde esta casa. Y citan la explicación del Rashba"m que dice, que realmente la versión correcta de la Guemará es que no la convertimos en extensión de la ciudad, y la explicación es que no se trata de la casa que está entre dos ciudades, sino de la casa que está en el extremo de la ciudad, que si hay allí una casa que tiene cuatro amót por cuatro amót y está a menos de setenta amót y un poco más de la ciudad, se cuenta desde allí los dos mil amót que se puede caminar. Véase en Tosafot otra opinión. 2. Con respecto a la mezuzá está escrito (Deuteronomio 6:9): "en las jambas de tu casa". Con respecto a la valla está escrito (Idem 22:8): "si construyes una casa nueva, harás una valla". Con respecto a las manchas leprosas está escrito (Levítico 14:35): "vendrá aquel al que le

pertenezca la casa". Con respecto a las casas de las ciudades amuralladas está escrito (Idem 25:29): "si un hombre vendiere una casa de residencia en una ciudad amurallada". Con respecto a los que regresan de la guerra está escrito (Deuteronomio 20:5): "¿quién es el hombre que ha construido una nueva casa y no la ha inaugurado?". 3. No se realiza el erub en ella y no se la asocia, porque al ser que esta habitación no es apta para vivienda, aunque no haga el erub no le prohíbe al resto de los residentes del patio, y aunque no se asocie no les prohíbe al resto de los residentes del maboi. Y no se coloca en ella el erub, porque el erub funciona porque se considera que todos los residentes del patio moran en la casa donde está ubicado el erub, y por eso se requiere que esta casa sea apta para vivienda. 4. El Rasha"sh acota que esta no es una Mishná, por eso la versión correcta debe ser 'pues estudiamos en una Beraita'. 5. O adentro o afuera, y el portero se sienta allí, Rash"i. 6. Porque si sobre las casas hay otra planta donde residen otras personas, entonces se construye un balcón largo a lo largo de la segunda planta, y se construyen escaleras desde el patio hasta el balcón, y los que residen en la segunda planta ascienden a través de las escaleras al balcón, y de allí ingresan a sus casas. 7. Desde la casa al patio y dentro del patio en sí. 8. Es decir que lo que la Mishná dijo 'en el patio' se refiere a que se debe colocar el erub en una de las casas de este patio, excluyendo a las casas de otros patios, que no puede ser colocado en ellas. Y lo que dijo 'la asociación del maboi se la coloca en el maboi, se refiere a que debe ser ubicado en uno de los patios de este maboi, excluyendo a los patios de otro maboi, que no puede ser colocado en ellos, Rash"i. 9. El motivo es porque la finalidad del erub de los patios es unir a todas las casas del patio, considerando como si todos los residentes del patio moran en la misma casa, por eso debe ser colocado en una de las casas, y esta casa debe ser apta para vivienda, y de este modo se considera como si todos moran en esta casa. Pero la finalidad de la asociación del maboi es sólo asociar a todos los patios considerando, como si todos utilizan el mismo patio, por eso es válido incluso si colocan la asociación en uno de los patios, Rash"i.

ג: עין משפט
נר מצוה

סוכה

פרק ראשון

סוכה

מסורת
הש"ס

יד א מ"י פ"א מהלכות
עירובין הלכה טו סמך ע"ש ח
טו"ע ח"מ סי' שסו ספק ג:
בו ב מ"י שם הלכה י סמך
שם טו"ע ח"מ סי' שפ
ספק ג:
בז ב מ"י שם הלכה טו סמך
שם טו"ע ח"מ סימן שסו
ספק ג:
יד ב מ"י שם פ"ד הל' ח סמך
שם טו"ע ח"מ סימן שפ
ספק ג:
יד ב מ"י שם פ"א הל' טו
סמך שם טו"ע ח"מ סי' שסו
ספק ג:
יד ב מ"י שם פ"ד הל' ח סמך
שם טו"ע ח"מ סימן שפ
ספק ג:
ב ד מ"י פ"ח מהלכות שבת
הלכה ב סמך ללוח סה טו"ע
ח"מ סימן שפ ספק ו:
בא ד ב מ"י פ"א חמ"ל
שם הלכה ד סמך ע"ש ספ
טו"ע ח"מ סימן קנע ספק
ח:
כב ב מ"י שם פ"ב הלכה א
טו"ע שם ספק א:
כג ב מ"י פ"ד מהלכות סוכה
הלכה י טו"ע ח"מ סימן
תלמוד ספק ג:

לעני רש"י

רש"י ד"ה אכסדרה
הרמב"ם פ"ב פ"ק א'
ומשמעו: חדר-מנוח (נכנס
הבית).
רש"י ד"ה מרפסת אלוויר
פ"ב פ"ד א'
ומשמעו: ומשמעו: מדרגה,
מעלות.

רבינו הגאון

מן ההנהגה וכן המעקה
כי ארוכות פתחו דלתות
דמכשור בסוכה במחיצתו ראשו
ורובו משום דהיא דירת עירא
אבל בית הדיר דיר קבע אפילו
רבנן מדר שאינו בית דירה ולא
מקרי בית דירה עד שיהא בו ד'
אמות על ד' אמות וכיש פחות
מדי: אמר מר פטור מן
המנוח וכן המעקה כי הני הא
בחדרי חדרים כחיו קרא קר
מנוח שנאמר וכתבת על
מזוזות בתיך מעקה שנאמר כי
תבנה בית חדש ונשית מעקה
ואינו נחלט שנאמר כי יכבד
בית מושב וגו' וכתבי בעורכי
המלחמה מן האיש אשר בנה
בית חדש. בננים כחיו כנע
נראה לו בבית. ואין מערבין בו
ואין משתמין בו ואין עושין
בו עירוב מ"ד דכיון דאין בו ד'
אמות על ד' אמות לא דירה
היא אבל שיתופי מבוי מניחין
בו דקדוה ודירות ודירות
שבחצר ושיתופי מבוי מחצר
שבמבוי והוא בית שאין בו ד'
אמות לא גרע מחצר שבמבוי.
ואין עושין אותו עירוב בין ב'
ואין עושין אותו עירוב בין ב'
עירוב משום דהא דתקן לדירה
ולא חזי לדירה אבל דתקן
חזי לדירה. ואין דאין
והשתתף חולקין בו.
ואוקינטא אין בו דין חלוקה
כמו בית שיש בו חלק בחצר.
כי הא דאמר רב הונא חצר
מתחלקת לפי פתחיה ובה חסדא
אמר נותן ד' אמות לכל פתח
ופתח והשאר חולקין כשהו.
והני מילי ביה דקאי לדירה
אבל לא ביה דלמיתוי קאי
לית ליה מיד בחצר:

ביאורי
הראשונים

ואין עושין אותו עירוב
בין שתי עיריות והא דנקט
בגמרא דילן שתי עיריות
אורחא דמילתא נקט שאין
דרך להקפיד במדינת
אלפים מן העיר עצמה אלא
מן העירוב אלא כמי
שהולך מעירו לו לעיר וזו תוך
אלפים ושבעים אמה. והרבה פירושים יש וזה נכון ועיקר לרבינו גר"ו (נע"ה). ואין האחין והשותפין חולקין בו
וארבע אמות אלו שאמרו מרובעות הן וכדמוכח בסוכה דתנן כל בית שאין בו ד' אמות אינו חייב במנוח
ואין האחין והשותפין חולקין בו. ודייק ע"ה הא אתי ביה חולקין. והא תנן אין חולקין את החצר עד שיהא בה ד' אמות
לזה וד' אמות לזה. ומאי קושיא והא כל שיש בה ד' על יד שיהא כדו ארבע על ששים לזה וארבע על ששים לזה, אלא
ודאי משום מינה דארבע אמות שאמרו ד' על הן (נע"ה כ"ז י"א). (ואלע לל. ד"ה פטור מן המנוח מתחלקת ה"ה והנכנס אל
מנוח טו ע"י נע"ה). **עד כאן לא קאמר התם וכו'** פי' ודקאי לה סבר דא"צ דרבנן דירת עירא בעו (נע"ה) [לענין]
סוכה, אי לא דחזיא לדירה לא הוה מכשיר דהא בעינן דירה מיהא (מסעי' לעל ע"ה). תנותן עירובי עירובי חצירות
[רש"י ענין ספ:] (והרי שם בבית שער שבחצר (נע"ה ענין ספ:). **אינו אוסר** על בעל חצר, ואין צריך ליתן את הפת,

ואין עושין אותו עירוב בין שתי עיריות. מיהא ה"ל בית מלא
עבדיה לר"מ דלמר פרק כ"ד מעבדן (עירובין דף טו.
והס) נותנין קרפף לזו וקרפף לזו בלא בית כך היא וכן לרבנן
אליבא דרב הונא דגממלא ולמיהא בר רב דלמר קרפף אחד
לשמהין אותו קרפף אינו לר"ך בית
ואי כשיש יותר ממאה וארבעים
ואחת אמה ושליש אמה בין שתי
עיריות דהוא שיעור שני קרפפות
שעכשיו מנטרף בית זה לגרפף דשני
זו ד' חשיב למעט האויר ולגרפן ואי
לית ביה ארבע אמות לא חשיב והוי
כמאל' ללמלא ואין העיריות מתחברות
בין לרב הונא בין לחי"א בר רב א"כ
מה לו להוכיח שתי עיריות הוה ליה
לממר ואין עושין אותו עירוב לעיר
אחת כיון שאין זו ד' אמות דאי הוה
זו ד' אמות וקאי לתוך שצעים אמה
ושיריים הוה מתעבר עס העיר
למדוד מן הבית דשל עיר אחת
יכולין לעשות צורגנין ללכת במקום
צירלו דלממרין בפרק עושין פסין
(ספ דף כ"א). אחינו מצרין לני
כנישתא דדניאל דהוי תלמא פרסי
למאי סמיכו לצורגנין הא אצוה
למינן אמר אין צורגנין צבצל נפק
אחוי ליה ממוחא דמיצילנן שצעים
אמה ושיריים ואומר רש"ס דגרסין
הכל ואין עושין עירוב לעיר וכן
משמע צירושלמי דגרסין ואין עושין
אחוי חיצור לעיר ור"מ מקיים גרסת
הספרים ומפרש דאין נותנין לזה הבית
דין עירוב שצין ב' עיריות דלרבנן
לעיר אחת פני עממה אין לה קרפף
לראמרינן (ספ דף טו.) לא אמרו
קרפף אלא בין שתי עיריות ואם היה
לזה הבית ד' אמות היה לו דין עיר
אחת לתת לו קרפף כמו לעיר והיינו
נותנין לבית זה ולעיר שאכלו ב'
קרפפות כמו שצמי עיריות לרב הונא
ולחייא בר רב קרפף אחד לשמהין
דעל כרחק לאו דוקא נקטי רבנן
שתי עיריות דהוא הדין עיר וצית
אלא אגב דנקט ר"מ עיר נקטי רבנן
שתי עיריות דהא לחייא בר רב
דלמר קרפף אחד לשמהין על כרחק
לא נקטי רבנן שתי עיריות דווקא
דוא הדין עיר וצית דע"י צורגנין

המוצנעים בתוך שצעים אמה ושיריים הולך כדמוכח פרק עושין
פסין (ספ דף כ"א). ומיהא אין נראה שיתשכ בית כעיר לגמרי ליתן
קרפף לבית אחד בפני עממו לר"מ ולרב הונא אליבא דרבנן ליתן
לשני צמים בלא עיר קרפף לזו וקרפף לזו ואע"פ שחייא בר רב
אליבא דרבנן הוי בית כעיר לגמרי שנותנין לשני צמים בלא עיר
קרפף אחד לשמהין דאי לאו הכי עיר שאין לה חומה כנהי ויתמכרו
הצמים ליחשד אחת אם לא על ידי דמיצילנן כל אחת ואחת בתוך
שצעים אמה ושיריים של חצרות דאין צרכא להר"ך שגיגה זו לו:
ואף

הפתחים כאורך עלייה וכולן עולים בסולם אחד למרפסת ודרך המרפסת נכנסין ויוצאין כולן. מרפסת אלוויר^ר סולם אשקל^א: אינו
עירוב. דלא חזי לדירה שכל היוצא ונכנס עובר עליו: א"א הכי קאמר עירובי חצירות בבית שבחצר. והאי בתלר דקמני לאו צאורא חלל
באחד הצמים שבה ולאפוקי בית שחצר אחת שאין מלכסן הפתחים: ורב חסדא אמר: אין צריך ליתן לכל פתח אלא חלל
שצמזבו אחד: בורגנין. לר"ך שעושין מן ערבה וקנים לשומרי פירות או לצידי עופות ומתא עירובין צבצ"ד מעבדן (דף טו:). צורגנין
מתעבדן עמה: א"מ ליתיה. ללינת לילה לאדם אחד: הא לא חזי א"מ לחיה. דכל בית עשוי לדירת קבע תמיד: הכי קאמר אין בו
דין חלוקה בחצר. ומיה דין חלוקה כדבר הונא ורב חסדא: חצר מתחלקת לפי פתחיה. חצר שיש בה צמים פתוחין לה ומלכסן שני
אחין ציניהם זה נטל שלשה צמים קטנים וזה נטל כנגדן בית גדול אם באו לחלוק אוירה של חצר זה שנטל שלשה צמים הקטנים
נטל ג' חלקים כמנין שלשה פתחים וזה נטל רביע לפי שהחצר עשוי ללינה וצויה שדרך החצר נכנסין ויוצאין מן הצמים לה"ר
ומכניסין ומפחיתין ופורקין לפני פתחים: וזה מתחלקת לפי הפתחים: ורב חסדא אמר: אין צריך ליתן לכל פתח אלא חלל חצר
כנגדן מן הפתח והלאה ורמזה פתח ואפילו הוא רחב ' אמות נטל ד' אמות צמחך ונכנס כל רחבו לפרק משאו וצית
קטן זה הפתח מד' אין לפתחו דין חלוקה ליתול צמחך לא כרב הונא ולא כרב חסדא: דהני מילי. דשקיל חלק צמחך בית דלמיתוי
קאי ומצניע ליה לחצר לפרק משאו: היתה גבוהה מעשרים אמה ובא
ובא א"מ עמה. למעט גובה חלל מ' ונותן בקרקעיתם להגבי: לא הוי מיעוט. שאין סופו להניח שם כל ז' מפני הפסד ממונו:

בבית, משום דבחצר מינכר טפי לשם שיתוף דשייכא טפי למבוי וקורבים תשמישן דמבוי זה לזה וכו'. והא דאמר בריש
סוכה בית שאין בו ארבע על ארבע אין מניחין בו עירובי חצירות אבל מניחין בו שיתופי מבואות דלא גרע מחצר
שבמבוי, ומשמע דכל שכן אם היה בית גמור שהיו מניחין בו שיתופין. אמר ר"י דורא' בית גמור גרע לענין שיתוף.
והא דנקט בהא דלא גרע, שלא תאמר כי הוי דירוצאין מכלל בתים לענין עירוב ויוצאין נמי מכלל חצר לענין שיתוף.
לפי שיש מחיצות מפסיקות וחצר בעי ד' אמות ובחאי בית ליכא ד' אמות וכו' ובירושלמי משמע כפי' הקונטרס דכל
שכן בית דאמר בפי' מי שהוציא חצרות (עירובין ג. ח) עירוב צריך בית שיתוף הוה שיתוף בית מלחא דשמאלא אמרה
שיתוף צריך בית ומסין רבי אבהו בשם רבי יוחנן נותנו בין באורי דחצר ובין באורי דמבוי משמע באורי דכ"ש בית
[מס' עירובין ע"ה ד"ה פתח].

ואין עושין אותו עירוב בין שתי עיריות. דתנן במסכת עירובין (דף
טו.) נותנין קרפף לשתי עיריות אם יש לו שצעים אמה ושיריים ולו
שצעים אמה ושיריים עושה קרפף לשמהין להיות אחת שתי עיריות
המוצנלות זו מזו קמ"א אמות ושליש ויש צלמנע בית נמלא אותו בית
בתוך שצעים אמה וד' טפחים לשמהין
נעשה אותו בית כעירוב לכן כלשה
עוצרה שצרכה צולעת ומנטרפת
להיות שמהין כחצת ללן צלחת מהן
שיהו שמהין לו כד' אמות ומנוה
אלפים מחוזה לכן ואם יש בית
פחות מד' אמות אינו חשוב לנרפן:
ואין האחין או השותפין חולקין בו.
קס"ד השתא שאין יכולין ללוק זה
את זה לחלוק לפי שאין זו כדי לזה
וכדי לזה: **ליבא רבי היא.** דלא
חשיב סוכה צלוי מד' אמות: וא"א
רבנן. דכי היכי דמכשרי בסוכה
אלמלא דירה היא והוא הדין לכל מילי
דבית: בזהו בית כתיב בהו.
מוזות ציתן (דברים ו) כי תבנה
בית חדש (ספ דף טו.) וכל אשר לו הבית
(ויקרא יד) כי ימכור בית מושב (ספ
כה) אשר בנה בית חדש (דברים כ):
הכי גרסין אין מערבין ואין
משתתפין בו ואין מניחין בו עירוב
דלא חזי לדירה עירובי חצירות אין
מניחים בו אבל שיתופי מבואות
מניחין בו כו': דלא חזי לדירה.
וטעמא דעירובא מפרש בעירובין
(דף טו.) משום דירה לבית שנותנין
זו הפתח של עירוב הוי כאלו כולן דין
צמחיו וממלאם כל החצר משתמשת
לצית אחד הלכך בית דלאוי לדירה
צעינן וספכ נמי אינו צריך ליתן דכיון
דלא מיקרי דירה אין הדך זו אוסר
על בני חצר שאין רשותו כלום:
דלא גרע מחצר. שאינו מקויר
והאי נמי סלק הקיפו וקרויו כמי
שאינו נמלא שיתוף עומד צאור
לחצר ותנן (עירובין דף טו:) דשיתוף
נותן צאור החצר משום דעירוב
החצר לצירוף הצמים הוא להיות
כולם כדריש צבית אחד הלכך צעינן
בית הראוי לדירה ושיתוף המבוי
אינו אלא לצרף החצרות וחצרות ללא
דירה חלל והלכך כל צעי דירה
אלא צאורא של חצר דיו ובצמקס

משמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית
קטן שלפני שער החצר או מצפניו או במחצן וצמחי הפתח יושב
שם: אכסדרה. שלפני הבית שקורין פורטק"א: מרפסת. עלייה
ארוכה על פני החצר או על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה
לפי מחלומה ודיוירין ככל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני
מסמחר ויהיו כל החצרות כולן כאלו תשמישן להיות אחד: מי
מינכר לא גרסין דאי משום נטירותא תריוויקו נטירותא בעו [וטעו]
דנחצר מנטר הוא ככלי ומעירוב פריך דצעיף בית דירה כדמוכח
לקמן] אלא הכי גרסין עירובי חצירות בחצר והנתן את
עירובו כו'. עירוב הצמח צמחי החצר ונתנו שער הוינו בית

La Guemará continúa explicando la Beraita: 'y no se lo convierte en una extensión entre dos ciudades'. La enseñanza de la Beraita es **que ni siquiera lo consideramos como chozas** – no lo consideramos ni siquiera como chozas hechas de sauces y cañas, que se construyen para los guardianes de las frutas o para los cazadores de aves¹⁰, pues la ley dice que las chozas pueden convertirse en la extensión de las ciudades¹¹, aunque no tengan cuatro *amót* por cuatro *amót*¹², pero la habitación que no tiene cuatro *amót* por cuatro *amót*, no se la convierte en una extensión entre las ciudades. Esclarece la Guemará: **¿cuál es la razón** por la cual la habitación es peor que las chozas? Porque **las chozas son aptas para su finalidad** – son aptas para la finalidad que fueron construidas para ella, es decir para una vivienda pasajera de los guardianes, por eso pueden convertirse en la extensión de la ciudad, y – pero **esta** habitación que no tiene cuatro *amót* por cuatro *amót*, **no es apta para su finalidad** – no es apta para vivienda fija, por eso no puede ser la extensión de la ciudad.

La Guemará continúa explicando la Beraita: 'y los hermanos o los socios no se la dividen'¹³. Deduce la Guemará: **la razón es porque no tiene cuatro *amót* por cuatro *amót***, por eso uno no puede obligar al otro a dividirla, **pero si tiene cuatro *amót* por cuatro *amót***, los hermanos o los socios **se la dividen** y uno puede obligarlo al otro. Pregunta la Guemará: **¿si estudiamos** en una Mishná que uno no puede obligar al otro a dividirse ni siquiera una casa que tiene cuatro *amót* por cuatro *amót*, ya que estudiamos: los socios o los hermanos **no se dividen el patio** – uno no puede obligar al otro a dividir el patio pequeño, **hasta que el patio tenga** un tamaño que al dividirlo le queden **cuatro *amót* para este y cuatro *amót* para este**¹⁴? Vemos, que si tiene tan solo cuatro *amót* por cuatro *amót*, uno no puede obligar al otro a dividirlo, ya que no quedarán cuatro *amót* por cuatro *amót* para cada uno de ellos, ¿y por qué aquí la Beraita dice que uno puede obligar al otro, incluso en un patio que tiene solamente cuatro *amót* por cuatro *amót*?

Responde la Guemará:

Sino diga – se debe explicar a la Beraita que lo que ha dicho que si el patio no tiene cuatro *amót* por cuatro *amót*, los hermanos o los socios no se lo dividen, se refiere a que **no se aplica la ley de la división como en el patio**¹⁵, **pues dijo Rab Huna**: el patio compartido por varias casas, si se dividieron las casas entre los hermanos o los socios, entonces **el patio se lo divide de acuerdo a las puertas** – aunque se hayan dividido en partes iguales y uno recibió tres casas pequeñas y el otro recibió una casa grande, aquel que recibió tres puertas recibe tres cuartos de la superficie del patio, y el que recibió una sola casa recibe sólo un cuarto del patio. El motivo es porque el patio está hecho para entrar y salir a través de la puerta, resultando que el patio es un complemento de la puerta que por allí entra y descarga las mercancías, por eso el patio se divide de acuerdo a las puertas. **Y Rab Jisda** discrepa con Rab Huna y **dice: se le entrega a cada una de las puertas** de las casas del patio, **cuatro *amót* en el patio a lo ancho de la puerta**¹⁶, **y el resto del patio se lo reparten en partes iguales**. Con respecto a esta ley, la Beraita dijo que si la casa no tiene cuatro *amót* por cuatro *amót*, no recibe una parte del patio como se dice en el resto de las casas, porque **¿cuándo decimos esto** – que se le entrega una parte del patio por cada casa?, con respecto a **una casa que resiste** – que permanecerá en pie, por eso **le entregamos** una parte del **patio** para que tenga un espacio para descargar las mercancías y para otras utilidades, pero **esta** casa que no tiene cuatro *amót* por cuatro *amót*, **que está para derrumbarla** – prontamente la derrumbarán y no resistirá mucho tiempo, **no le entregamos** parte del **patio**.

La Guemará cita varias declaraciones que fueron dichas en el seminario rabínico¹⁷: si la *suká* estaba **más alta que veinte *amót***, **y viene a disminuirla** – a reducirle su altura **con almohadones y con frazadas** – colocándolas en el suelo de la *suká*, y de este modo el espacio de la *suká* es menor a veinte *amót*, **no es una disminución** válida, y esto no la convierte en apta, porque no dejará allí los almohadones durante los siete días, para no perder su dinero.

10. Así explica Rash"i aquí. No obstante, más adelante (folio 8b) y en el tratado de Erubin (folio 21a) explica que las chozas son para los guardianes de la ciudad. 11. Como estudiamos en el tratado de Erubin (folio 55b). 12. Ritb"a. 13. La Guemará entendió ahora que la intención de la Beraita es decir, que una casa que no tiene cuatro *amót* por cuatro *amót*, uno no puede obligar al otro a dividirla, pero si tiene cuatro *amót* por cuatro *amót*, uno puede obligar al otro. 14. A pesar de que la Mishná trata de un patio y la Beraita trata de una casa, el Ritb"a explica que la Guemará entendió que la ley de la casa y del

patio es la misma. Véase Sefat Emet que cita el Tosafot en el tratado de Baba Batrá (folio 98a), que requieren que la casa tenga seis por ocho *amót* para cada uno. Véase allí en el Meharsh"a. 15. Hay quien dice que la versión correcta es 'patio' en lugar de 'como en el patio'. Guilaión. 16. Si la puerta tiene diez *amót* de ancho recibe cuatro *amót* en el patio por todo el largo de la puerta. 17. Estos dictámenes son de todos los eruditos del seminario rabínico de Rab Ashi, que ellos editaron la Guemará, Rash"i.

Y a pesar de que los anuló [a todos]¹ – que anuló explícitamente a sus almohadones y frazadas y dijo que los dejará allí hasta el final de la festividad², de todos modos no es considerado una anulación vigente, **porque su intención queda revocada frente a la intención de todos los hombres** – pues la mayoría de los hombres no anulan sus almohadones y sus frazadas al suelo, y consideramos como si los almohadones y las frazadas no estuvieran allí, y al ser que la *suká* supera los veinte *amót* de altura, no es apta.

La Guemará trae otra ley: si la *suká* superaba los veinte *amót* de altura, y colocó **paja**³ en el suelo de la *suká* para reducir su altura, **y la anuló** – anuló verbalmente la paja diciendo que la dejará allí durante toda la festividad, **es considerada una anulación vigente**, y al ser que logró reducir la altura de la *suká*, es apta, **y con más razón**⁴ si colocó **tierra** en el suelo de la *suká* **y la anuló** verbalmente, y de esta manera la altura de la *suká* es menor que veinte *amót*, la *suká* es apta.

Si la *suká* superaba los veinte *amót* de altura, y colocó en el suelo **paja**, y no la anuló verbalmente, sino **y no tiene la intención de retirarla** – no necesitará retirarla durante la festividad⁵, **y tierra no destinada** – si colocó tierra en el suelo de la *suká* y no se sabe si la retirará de allí o no⁶, en estos casos **discrepan Rabi Iosi y los sabios** con respecto a la impureza ritual⁷, si es considerado una disminución o no, **pues estudiamos** en una Mishná⁸: **la habitación** que tiene dentro de ella un cadáver o un *kazait* del cadáver, **que fue llenada con paja o con piedras pequeñas**⁹, de modo que no quedó un palmo vacío entre el cadáver y el techo de la habitación, **y los anuló** – a la paja o a las piedras verbalmente, **son considerados anulados**, y resulta que no hay un palmo que interrumpe entre el cadáver y el techo, y la impureza asciende hacia arriba del techo impurificando a quien se encuentre allí. Infiere la Guemará: **si los anuló, sí** – únicamente si los ha anulado verbalmente, son considerados legalmente anulados, pero si **ni los anuló** explícitamente, **no** son considerados anulados, aunque no tenga la intención de retirarlos. **Y estudiamos** en una Beraita **acerca de esto** – acerca de esta Mishná: **Rabi Iosi dice**: si llenó la habitación con **paja y no tiene la intención de retirarla** de allí, la paja **es considerada como tierra que fue colocada sin designar y es considerada anulada** – paja que no tiene la intención de retirarla de allí y tierra que no ha designado qué hará con ella, son consideradas como si no estuvieran allí, aunque no las haya anulado verbalmente. Concluye Rabi Iosi: pero si llenó la habitación con **tierra que**

tiene la intención de retirarla en el futuro, **es considerada como paja**¹⁰ **no designada, y no es considerada anulada**. Vemos de aquí que los sabios y Rabi Iosi discrepan tanto con respecto a tierra no designada, como con respecto a paja que no tiene la intención de retirarla, que los sabios sostienen que no son consideradas anuladas, y Rabi Iosi sostiene que son consideradas anuladas¹¹, y la misma discrepancia que hay con respecto a la impurificación de los cadáveres, está con respecto a la reducción de la altura de la *suká*¹².

La Guemará trae otra declaración que fue estudiada en el seminario rabínico: si la *suká* **tenía más de veinte amót de altura, y hojas del sjaj caen y están dentro de los veinte amót**¹³, la ley es que **si la sombra** de estas hojas **es mayor al sol**, la *suká* **es apta**, por ser que estas hojas son consideradas como *sjaj* apto que está dentro de los veinte *amót* de altura, **y si no** – si la sombra de estas hojas es mayor al sol, la *suká* **no es apta**, porque no son consideradas como parte del *sjaj*, y resulta que el *sjaj* apto está más arriba que veinte *amót*.

La Guemará trae otra declaración que fue estudiada en el seminario rabínico: si la *suká* **tenía diez palmos exactos de altura, y hojas del sjaj caen dentro de los diez palmos**, que hemos estudiado en la Mishná, que si no tiene diez palmos de altura no es apta, de todos modos **Abaie pensó decir**, que así como hemos dicho en la ley anterior, que aunque la altura de la *suká* hasta las hojas es de menos de veinte *amót*, si la sombra de estas hojas es menor al sol, no es apta porque estas hojas no son consideradas como *sjaj*, lo mismo aquí, que **si el sol** que entra entre estas hojas **es mayor a la sombra**, la *suká* **es apta**, porque el *sjaj* apto está más alto que diez palmos, y estas hojas no son consideradas como *sjaj*, porque el sol es mayor que la sombra, y se mide la altura de la *suká* sólo desde el *sjaj* apto.

Le dijo Rava a Abaie: no se puede permitir esta *suká*, porque **esta es una vivienda estropeada, y la persona no reside en una vivienda estropeada**, por eso está *suká* no es apta.

La Guemará trae otra declaración que fue enseñada en el seminario rabínico: si **superaba los veinte amót de altura, y construyó en ella una plataforma** – una construcción de ladrillos y barro **frente a la pared del medio** junto a la pared del medio, y el largo de la plataforma era **de todo su largo** – cubría todo el largo de la pared del medio, y ambos extremos llegaban hasta las dos paredes laterales, ya que tenía tres paredes¹⁴, y la plataforma **tiene los requisitos de la suká**, es decir que tiene al menos siete palmos por siete palmos¹⁵, toda la

1. De las palabras de Rash"i y Tosafot se entiende que en su versión no estaban las palabras 'a todos'. 2. Rash"i. No obstante, el Ritb"a discrepa y dice, que cuando se requiere una anulación, la anulación debe ser perpetua. 3. La paja es el tallo de los cereales. 4. La paja sirve para encender fuego y para alimentar a los animales, pero la tierra no es apta para esto, por eso lógicamente se dice que la tierra es mejor anulada que la paja. 5. Rash"i. 6. Esto es una anulación de menos valor que la 'que no tiene la intención de retirarla', porque la que no tiene la intención de retirarla es sabido que quedará allí durante los siete días de la festividad, sino que no la ha anulado explícitamente, en cambio la 'no designada' es posible que la retire durante la festividad. 7. La persona que está en la misma habitación que el cadáver o que un *kazait* suyo, recibe la impurificación ritual de los cadáveres. Y si está arriba de la habitación, no queda impuro, ya que al ser que la habitación tiene aberturas del tamaño de un palmo o más, es decir que hay espacio vacío de un palmo de altura entre el cadáver y el techo de la casa, el techo de la casa interrumpe e impide que la impureza traspase hacia arriba de la habitación. Pero si no hay un palmo de espacio entre el cadáver y el techo, la impureza traspasa el techo y sube. Esta ley es una ley que recibió Moisés en el monte de Sinaí. 8. Véase Tosafot que el texto original de la Mishná en el tratado de Ohalot es diferente al citado aquí, pero el significado es el mismo. 9. Que con respecto a la anulación tienen

las mismas leyes que la tierra, Rash"i. 10. Y con respecto a la paja no designada, Rabi Iosi está de acuerdo con que no es considerada anulada, porque es posible que la retire para alimentar al animal o para prender fuego. 11. También discrepan acerca de la tierra que no tiene la intención de retirarla. Y optó por tierra sin designación para enseñarnos que Rabi Iosi sostiene que incluso la tierra sin designación es considerada como si ha sido anulada verbalmente, Rash"i. 12. En resumen, la tierra o la paja que fueron verbalmente anuladas, están todos de acuerdo con que son consideradas anuladas. La tierra que no tiene la intención de retirarla y la no designada, y la paja que no tiene la intención de retirarla depende de la discrepancia de Rabi Iosi y los sabios. La paja no designada y la tierra que tiene la intención de retirarla, y con más razón la paja que tiene la intención de retirarla, están todos de acuerdo con que no son consideradas como anuladas, Rash"i. 13. Véase Tosafot en el tratado de Erubin (folio 3a) que dicen, que no es exacto lo que dice dentro de los veinte *amót*, ya que hemos estudiado dentro del espacio vacío de la *suká*, sino al ser que antes dijo arriba de los veinte *amót*, aquí también dijo dentro de los veinte. 14. Normalmente la *suká* tiene tres paredes, y el cuarto lado está completamente abierto, Rash"i. 15. Rash"i escribe 'siete palmos y un poco más'. El Meharsh"a pregunta que no encontramos quién exija este adicional. Y el Meshib Nefesh explica en nombre del Iad David, que Rash"i lo escribió, porque

[א] [זרכות לה : פסחים מד.]
[ב] עירובין עח : אלהות
פט"ו מ"ז ג] [תוספתא
ד' אלהות פט"ו עירובין עט.]

ואנחנו: דבמלינדה. לכל שצעה בטלה דעתו אלל כל אדם ואין ביטולו
ביטול: תבן וביטול. צפיו לשצעה: תבן ואין עתיד לצפותו. ולא
יטטרך לפנותו כל ימי החג ומיהו לא בטלו ממנו צפיו: או עפר.

בד א מיי פ"ד מהל' סוכה
הל' יג טוש"ע חו"ת סי'
תרג"ג ס"ד:
בה ב מיי שם וסמג עשין
ה"ד ונוש"א פ"ח ונוש"א תה"ד

כו ג מ"ד מלכות
 הלכה יג וסגנו ע"ש
 ט"ז
 כו ד מ"ה שם הלכה ג
 ע"ש שם סעיף טו
 כז ה מ"ז פ"ד שם הלכה יד
 ע"ש שם סעיף ה
 כח ו מ"ח שם ע"ש שם
 סעיף ו
 כט ז מ"י שם ע"ש שם סעיף
 ז
 לא ח מ"י שם הלכה טו
 ע"ש שם סעיף י

[illegible][illegible]

(ב) נראה דחסר בדברי רבינו
 "וצ"ל וסבר אביי למימר דאם
 מחמתם מרובה מצלתם כשרה
 יודחה רבא וכו'.

הראשונים (המשך)

בד"ה וז"ל על ג.].
ובמלך הוי מיעוט דאע"ג
דמדרסי חזי לשריפה
ולעשות נמי טיט [יכ"ג].
וכל הני דממעטו בין
אצטאב, בין תבן בין עפר,
אע"פ [שאינו עושה שום
מעשה אח"כ]
[ולכא בה משום תעשה
ולא מן העשוי דליצטריך

שה מעשה להכשיר הסכך, כשנעשה הסכך לא נעשה תעצמו לשם סוכה, ואחר הסכך, אין בו משום תעשה שבעה לשם סוכה, מתקנה הגמרא

ואע"ג דבטלינהו במלכה דעתו אצל כל אדם. לא דמי לארנקי דפ' חלון (עירוויץ דף עט.) דאיכא למאן לאמר דאפילו ארנקי מבטל איניש: **בית** שמיילאדו תבן או צדורות וביטלו במלך. כך

המתמיתים להרין שני שמי חרוד
מלא קס או תנ מערבין שנים אלה
מערבין אחד מלא עפר או מלא
לצורות מערבין אחד ואין מערבין
שהם והיא משנה במסכת אהלות
פס"ו ולא כבז שם תנ ללא עפר
או צורות ומשום דמייתי לה הכא
ועירובין אכתב טעו להגיה הספרים
תנ במקום עפר ולא גרסין מני
במסכת אהלות וביטלו בטל ללא
טומאה בוקעת ועולה טומאה בוקעת

ויוורדת והיא היא דהא צהא תליא
אלא שדרך התלמוד לקצר משניות של
סדר טהרות כשמציאם ואין [לומר]
דהך דמייתי [הכא] צרייתא היא
דאין לו להביא מן הצרייתא כיון
שיכול להביא מן המשנה וזה לשון
המפרש צום שמיאכרין ונחא אל ארובות

המאמץ הזה נעשה על ידי מנהל המערכת, שגם הוא אינו יכול להעביר את המידע הזה לרשות המוסרית. המאמץ הזה נעשה על ידי מנהל המערכת, שגם הוא אינו יכול להעביר את המידע הזה לרשות המוסרית.

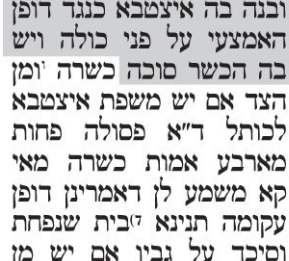
במתן וכן פרק חלון (שם עט.) קאמר
מחלן תנא אהליות רבי יוסי היא ופריך
ר' רבי יוסי איפכא שמעינן ליה בין
לאהליות בין לאהרות קמיין מטעמא
דפרישית א"ע"א דלא אפי' תנא
במתני' דאהליות והא דפשיטא לן
הכא דתנן ויטילו הוי מעוטא אפי'
לדרבנן דייקן מדמקמי במתמיהין
דאהליות אפילו כרי של תצוה
ומהני ביטול כ"ס מתנן וכן דקאמר
עפר סתם מחלוקת רבי יוסי ורבנן
הוי מני למימר דנשבר ואין עמיד
לפנותו מני פליגי דלרבנן לא בטיל
אלא א"כ בטלו ואין עמיד לפנותו
א"כ היינו ציטון בדמורב הכא אלא

דאפילו בכתם קטעיל וואו עס האלדיר
זיך לעבן ווער עסס מוואקט:
וואס? עססלעט מרובע מתחמתו אמאי
לעס היי וואו עסס וועלן דאשעכטן
עסס במוך כ' ומוקט עסס למעלה
לה היי לה עסס מרובע מללטה
יכול להעסיק עסס עסס עסס
ויסור לא יפול דאין לערס אפילו
ומחו מרובע עסס לה היי מעשירין
דאין לעס מרובע אלס על ידי
הי עסס פסול^ע מעסער עסס עסס
ללו להעשיר זיך עסס רוב וואו
דא עסס היי עסס עסס עסס

ד. והאמנעי שראש האינטרנאטא מניי למכשרי סוכה על ידי עקימת הדופן עלמנו ועקוס עד כנגד שפת נלפי חוץ הוואלי וראשו אינו כלל וסין וכל משופעים ונפתח לזר: פחות מארבע אמות בשדרה. הדופן ונעקס הדופן עד כאל ואין וסין לידה חוי לדופן לאינו גבוה שסוס ליתחמי למימיו דופן הווא לא ו גומא הכשר סוכה צאורך ורובס:

ידלעת ואח"כ קצצן כדלקמן (יא.). דהכא כיון ש
[השלמה]. ואין לתמוה במיעוטין אלו ולומר הואיל
וצשה ולא מן העשוי. שכל שעשה הסכך כתקנו מח
א לו מצד אחר, אף על פי שאינו עושה מעשה מח
קמן טו.) שהניח בשעת אשפתם חלל טפח ברוח
המזרחי (א.)

ואע"ג דבמליגהו (לכלוהו) משום ⁽⁶⁾דבטלה דעתו אצל כל אדם "תבן ובטלו הוי מיעוט וכל שכן עפר ובטלו תבן ואין עתיד לפנותו ועפר סתם מחלוקת ר' יוסי ורבנן דתנן ⁽⁷⁾בית ג'שמלאהו תבן או צרורות וביטלו מבטל ביטלו אין לא ביטלו לא ותני עלה ⁽⁸⁾רבי יוסי אומר תבן ואין עתיד לפנותו הרי הוא כעפר סתם ובטל עפר ועתיד לפנותו הרי הוא כסתם תבן ולא במיל "היתה גבוהה מעשרים אמה והוצין יורדין בתוך כ' אמה אם צלתם מרובה מחמתם כשרה ואם לאו פסולה היתה גבוהה ט' טפחים והוצין יורדין לתוך " סבר אביי למימר אם חמתם מרובה מצלתם כשירה א"ל רבא "הא דירה סרוחה היא ואין אדם דר בדירה סרוחה "היתה גבוהה מעשרים אמה

הכּוּתֵּל לְסִיכּוּךְ דָּ"א פְּסוּלָה הָא פְּחוּת מְכָא כְּשֶׁרָה מֵהוּ דְּתִימָא הֵתָם הוּא דְּחוּזָא לְדוּפִין אַבְל הֵכָא דְּלֹא חוּזָא לְדוּפִין אִימָא לֹא קִמְ"ס "הִיתָה גְבוּהָה מִכ' אִמָּה וּבִנָּה אִיצְטְבֵּא כְּאִמְצַעִיתָה אִם יֵשׁ מִשְׁפַּת אִיצְטְבֵּא וּלְדוּפִין אַרְבַּע אֲמוֹת לְכָל רוּחַ וּרוּחַ פְּסוּלָה פְּחוּת מֵאַרְבַּע אֲמוֹת כְּשֶׁרָה מֵאִי קֵא מִשְׁמַע לִן דְּאִמְרִינִן דּוּפִין עֲקוּמָה הֵיינוּ הֵךְ מֵהוּ דְּתִימָא דּוּפִין עֲקוּמָה מֵרוּחַ אַחַת אִמְרִינִן אַבְל כָּל רוּחַ וּרוּחַ לֹא קֵא מִשְׁמַע לִן "הִיתָה פְּחוּתָה מִי" טַפְּחִים וְחֻקֵּךְ בָּה כְּדִי לְהַשְׁלִימָה לְעִשְׂרָה אִם יֵשׁ מִשְׁפַּת חֻקֵּךְ וּלְכּוּתֵּל ג' טַפְּחִים פְּסוּלָה פְּחוּת

מִשּׁוּם ר' יוֹסֵי נִקְטָה עִפְרָא
לִמְדָא חֲנָן וְעִפְרָא שְׁאִין
וְהוֹצִין יוֹרְדִין בְּתוּךְ בֵּר
כְּשֶׁרָה הָא אִי
צִעִירוֹצִין (דף ג.) מִקְּ
קֶלֶשׁ דְּפִסְלִין הַסּוֹכֶה דְּכִי
וְעַל כּוֹרְחִין פִּי לְפִי שְׁלֵל
דְּמַחֲמַת קִלְשׁוֹתוֹ יֵצֵא הָרִי
הִיא מִתְקַיֵּים כִּךְ הוּא לִיָּה
אִינֵךְ אֲמֹרָאִי דְּהַסֵּם כִּי
סִכֵּךְ שֶׁל מַעֲלֵה מִכֹּ' הוּא
כֶּשֶׁר וְיֵשׁ לִימָר דְּהִכָּא י
וְרֹאשִׁין הֵן מִתְקַיֵּים י

באיטענא וו אלס שמי דפוט ארטו שמוד לה מן
וא הוכשר על ידה דק"ל (למן דף ו:). הלכא למשה
אין סקר העליון המחובר לדופן הרמקו כאילו הוא מ
ספת האיטענא ולמעלה ואף על פי שממחיו נמשך
חללא ממחמיו: ברת שנפחת. גגו וגגין שלס חל
לי הפחת ומנאל סקר הכסר מופלג מן הדפוט חל
ה פסולה המפסקת צינמיו רואין אורח כאילו היא
סקר כשר: התם הוא. דלמר דופן עקומה משוס
לקרבו לסקר: אכל הכא דלא חזי דרופ, ועיקמיותו
באמצעה: ברי להשלימה לעשרה. כנגד הגומא ובא

עצת ימי החג (מגד משנה סוסי ד, יג).
ממחש הפסד ממון, והרי הגשמים
חנוכה שהיא בתוך הבית ואין שם
דף. אף בכרים פחות שדרכן של
ג: שאין צווחים (כרים וסכסות)
היה: וזו: א: הדק: וז"ל מצינו לנצל

וכן עפר וחין עמיד לפנותו יבא. וכן מחלוקת דבטלי לר' יוסי ממתמא
 דאפי' לא בטלו פסיו ולגרנן לא בטלי
 והא דנקט עפר כפיו משום כח
 דר' יוסי דאפי' סתם דלא ידיע אי
 עמיד לפנותו אי לא אמר דבטלי אכל
 בזמן ראו לזהמה ולהסקה או לטיט
 להלכך סתמי לא בטלי אפילו לרבי
 יוסי: הכי גרסין בית המדרשו תנן
 ודאפי' ציורות וביטול. ולענין אהנות
 שנתן דטומאה שיש לה אהל חלל טפה
 לאינה זוקעת למעלה מן הגג אכל
 טומאה רלוה שאין לה חלל טפה
 הימנה לגג שכנגדה עלה לרקיע
 טומא דזוקעת ועולה וכן עשה למשה
 ואלקניץ והלכץ שיש בו מם או
 בזבזת המם ומילאוהו מן או
 וצטלו היין רלוה וזוקעת
 לא צטלו הוי כמאן דפטיה ויש

תוס' ד"ה והוצין וכו' מצטרף
בהדי סבך בשר. ע' לקמן
דף ט ע"ג תוס' ד"ה הא קא
מנטרף:

גמרא דרין האמנע דרין
 גמרא
 המנו תרומת הכהן הוא חזיו
 לרזון אבל הכא דלא חזיו
 לרזון אימא לא קא משמע לן
 דלא תרומא ההם בדברותא
 דרזון מעליאתא היא אבל הכא
 בדברותא לאו רזון מעליאתא
 היא אימא לא קמיל [כתי]
 בהמדרש [דרבנן] רשעי על
 שפיח מלה בן ארבע וטומו,
 אמר איש כי צ"ל אבעט וטומו
 ה"ל"ה. ר"ה אם יש בה [מנה]
 שפיח וטומו על פי הרש"א וזה
 הש"ס דלא כרש"ל. ורש"י
 שפיח מדר' אמות אוני כלה
 ע"פ אנו חז"ל וכן על תנחך
 ע' דאן הרש"א וכן על תנחך

הראשונים

ואם על עב רבתינו?
 שרורו עליהן (יצי"ל).
 ויחזקו ואמר לו יצחק
 הלא מהבא (ש"י מירקס).
 שפשיט שבעטו שם כל
 פועל המעשה שחג
 העתיד לפנותו כל ימי
 חגו שהביטור הוא שמי
 כל כפי פירושו, ואז עתד
 לפנותו על אדם כל אלא
 שפשוטו הוא בדרתו. ולא יראה
 בזה טעם לומר, שפעם
 יעלה חסדא וכו' ותו
 דכיון דלא בטלנוהו לא
 יעלה שבעטב מי חג, ולא
 אמר כן כפי או לא אמר
 כן. דבהא וכו' אמר
 בירושלמי שכל אינן דברים,
 שאין אומרם שכל אלא
 בירושלמי הקדשות ותנאים
 וכו' (א"ר), אבל לענן
 ששם בטל גלוי דעתא הוי
 אכאריה פה. ותבון
 ורבנן היינו שבעטו שם
 כל כפי בן בלבו

ויחינו דאמינין זכרין
 וסככותא דאמינין
 עולמית לא הו
 רבשלן רבשלן דעו
 לא, און דורך שום
 כלי חשמישו לעו
 דארו לשבעה ימי חג
 רבשלן דאמינין (א
 גלגל: [א] וכל ביטולים
 יאראו לי שבת
 שכן פירש רבו
 תנא (אמינין מ"ב
 קטע. וי. אכל רב
 וצדק וצדק לשו
 כגון שירע שצרך לו אינו
 מותר, אלא אם כן
 הולות שם כל ח' ימים
 יאראו מן חגג). והא
 דאמינין בשבתות
 שבתות בעיני ביטול
 חשק לאמי ארבע
 כבבא בחד (ב) וכן
 ממש (בבא). אסור
 שבת, שהו
 אסור לשלול. א"ר
 ביטול לא חומר, דשמי
 דבעיני ביטול לעו
 שאל מלך ילול, אכל
 שאל שמואל לשלול
 אפרו לו ילמלך ילול,
 אפרו לו ילול ימו
 ילול ימו ילול ימו

(רענ"א). ופירוש בטלו שדע
דבטלה דעתו אצל כל אדם
מצויים לבא ומפסידים. ולא
חשש גשמים שיהא מיעוט.
בני אדם לבטלן בישיבה לשם
במקום עפר ואבנים ורצונו

*suká es apta*¹⁶. Y del costado – si construyó la plataforma no al lado de la pared central, sino al lado de una de las paredes laterales, y no tenía la cuarta pared, la ley es que **si hay entre el borde de la plataforma y la pared** contraria, una distancia de **cuatro amót**, la *suká no es apta*, porque no tiene tres paredes, pero si hay entre la plataforma y la pared opuesta **menos de cuatro amót**, la *suká es apta*, porque tiene tres paredes aplicando la ley de 'la pared inclinada'¹⁷.

Pregunta la Guemará:

¿Qué nos viene a enseñar esta declaración?, ¿que se dice – que se aplica la ley de '**la pared inclinada**'? **¡Esta ley ya la estudiamos** en una Mishná explícitamente!, pues estudiamos: **una casa que se desmoronó** – que se desmoronó parte de su techo, y **techó con sjaj sobre él** – sobre el lugar donde no había techo de modo que el *sjaj* no está cerca de las paredes, **si hay entre la pared y el sjaj** una distancia de **cuatro amót**, la *suká no es apta*. Por inferencia se puede aprender, que **si hay entre la pared y el sjaj** una distancia de **menos de cuatro amót**, la *suká es apta*, porque el techo que hay entre el *sjaj* y la pared es considerado como parte de la pared, como si la pared estaría inclinada hasta el *sjaj*, y resultando que la pared no está alejada en absoluto del *sjaj*. Vemos explícitamente en esta Mishná, que se aplica la ley de 'la pared inclinada', ¿y para qué se necesita esta declaración?

Responde la Guemará:

Hubiésemos pensado que **allí** – en la Mishná, aplicamos la ley de 'la pared inclinada', **porque es apta como pared** – las paredes de casa son aptas como paredes, porque ellas mismas tienen menos que veinte *amót* de altura, **pero aquí** – con respecto a la plataforma, **que no es apta como pared** – que las

paredes en sí no son aptas porque superan los veinte *amót* de altura, y tal vez no se puede aplicar la ley de 'la pared inclinada' también para legalizar a la pared, **digamos que no** se aplica la ley de 'la pared inclinada', **nos enseñó aquí** que también en estas circunstancias se aplica esta ley.

La Guemará trae otra Beraita que fue enseñada en el seminario rabínico: **tenía la suká más de veinte amót y construyó una plataforma en su centro** – en el centro de la *suká*, entonces **si hay entre el borde de la plataforma y la pared** una distancia de **cuatro amót hacia cada lado**, la *suká no es apta*. Pero si hay una distancia de **cuatro amót para cada lado**, la *suká es apta* porque se aplica la ley de 'la pared inclinada'. Pregunta la Guemará: **¿qué nos viene a enseñar esta Beraita?** ¿si nos viene a enseñar **que se dice 'la pared inclinada'** para validar incluso una pared de más de veinte, **es lo mismo** – esta enseñanza ya la aprendimos de la Beraita anterior?

Responde la Guemará: **Hubiésemos pensado** – si se hubiese citado solamente la Beraita anterior, que '**la pared inclinada**' **de un lado se dice** para validar incluso si tiene más de veinte *amót* y no es una pared apta, **pero** para validar una pared de más de veinte *amót* por medio de 'la pared inclinada' **de todos los lados no se dice**, por eso **nos enseña**¹⁸ esta Beraita que se puede aplicar la ley de 'la pared inclinada' de todos los lados para validar a la *suká*.

La Guemará trae otra declaración que fue estudiada en el seminario rabínico: si la *suká tenía* la altura de **menos de diez palmos, y excavó** en la mitad de la *suká* una superficie de siete palmos por siete palmos¹⁹, **para completar** la altura **a diez palmos**, la ley es, que **si hay entre el borde de la excavación y la pared** una distancia de **tres palmos**, la *suká no es apta*,

es imposible ser tan precisos. Véase Penéi Iehoshúa. 16. Rash"i. Incluso fuera de la plataforma, porque los desechos que se extienden de la *suká* son considerados como parte de ella. No obstante, el Ra"n sostiene que solamente dentro de la plataforma es apto. 17. Rash"i explica que es una ley que recibió Moisés en el monte de Sinaí, que si hay menos que cuatro *amót* entre el *sjaj* apto y la pared, consideramos al *sjaj* que no es apto que está al lado de la pared como si fuera parte de la pared, y como si fuera que la pared está inclinada y llega hasta el *sjaj* apto. De acuerdo a esto, escribe el Ro"sh que la *suká* es apta sólo arriba de la plataforma, pero el resto de la *suká* no es apta porque no tiene *sjaj*, ya que lo consideramos como parte de la pared. Véase

Ritb"a. 18. El Ritb"a pregunta, que con respecto a la casa que se desmoronó aplicamos la ley de 'la pared inclinada' en las cuatro paredes, y qué nos viene a enseñar esta declaración. Y responde que hubiésemos dicho, que solamente con respecto a la casa que se desmoronó se aplica esta ley en todas las paredes, porque estas son aptas para la *suká*, pero aquí que la altura de la pared supera los veinte *amót* no se aplica la ley de 'la pared inclinada' en todas las paredes, como ha respondido la Guemará anteriormente. Véase en Mahara"m otra respuesta. 19. Véase Ritb"a que explica, por qué la superficie de la excavación debe tener los tamaños de una *suká*, si se aplica la ley de '*labud*' y se adhiere la excavación a la pared, considerándose que ha excavado hasta la pared.

מסורת הש"ס

[6] (ברכות נח: ספסות מנד.)
[7] (עירובין עט: הלכות פט"ו פט"ו עירובין עט.)
[8] (למקדן ג.)

גליון הש"ס

תוס' ד"ה והוצין וכו' משפחה
בדרי סכך כשר: ע"י לקמן
דף ט"ז ע"פ תוס' ד"ה קה קה
מלגדף:

לאוקמי גירסא

גירסא דרפא האמרינן דרפא
האמרינן [ע"פ] גירסא
מזו דרפא דהתם דהתם דרפא
לדון אבל האב דלא דרפא
לדון אימא לא קא משמע לן
מזו דרפא דהתם דרפא דהתם
דון מעליא דהתם דרפא דהתם
דברוכתה לא דרפא מעליא
היא אימא לא קמ"ל [בתי
דברוכתה] [בדפוס] רש"י ע"ל
פני ברה כון אביו ושם
אב ש"י ב"ה צ"ל: אביו ושם
התם. ד"ה אב ש"י ב"ה [מסמ]
משיב נפש ע"פ י"י דהרש"א וכו'
ברפ"י דלא כרש"י
פחות מדי' אמות אינו כלה
ע"כ אינו כלה עד כאן [רש"י]
עד כאן דהרש"א חלק לקמן ברח"ק

ביאורי הראשונים

ואף על גב דבשמיניה
שדרים עליהן [בבב].
להרצי ואמר לא שקילנא
ליה מהבא [מכ"י עירובין עט:].
רש"י שבעטו שם לכל
שבעת הימים שם חג ואין
עמיד לפנותו כל ימי החג
אלא שהביטול הוא שאמר
כן בפיו בפירוש ואין עמיד
לפנותו שלא אמר כן אלא
סכך הוא בדעתו. ולא נראה
דהא ביטול לגמרי, משמע
לעולם סתמא וכו' והו'
דכיון דלא בטלינהו אלא
לשבעת ימי החג, מה לי אם
אמר כן בפיו או לא אמר
כן. דבהא ליכא למימר
דברים שבלב איני דברים,
שאין אומרים כן אלא
בדברים הקרשיות והנאים
וכיוצא בהם, אבל לענין
שום בטול גלוי דעתא הוי
באמירה בפה. והנכון
דבטליה היינו שבעטו שם
לעולם בין בפיו בין בלב
וכו', והיינו דאמרין דכרים
ובסחתו אצ"ג דבשמיניה
ביטול עולמית לא הוי
מיעוט דבטלה דעתו אצל
כל אדם, ואין דרך שום אדם
לבטל כלי חשמשי ליעולם
דאשר לשבעת ימי החג
פחות מדי' אמות אינו כלה
לע"ל [ג:]. וכל הכי ביטולים
נראה לי שמבטל בפיו עד
עולם. וכן פירש רבינו
חננאל [הפנים מ"ז סמן
קמט. וע' י"ח]. אבל תבן
סתם ועפר ועתיד לפנותו
כיון שרדו שצריך לו אינו
ממעט, אלא אם כן בטלו
לדחות שם כל ח' ימים [טו]
א"ח סמן תלג]. והא
דאמרין בשמעתין דלגבי
טומאה בעינן ביטול עולם
לא היקשר למאי דאמרין
בבבא בתרא (כ.) דבן
שמונה מתא דרפא
בשבת, שהוא אסור
לשטול. אצ"ג דליכא
ביטול אלא ליעולם. דשעמא
דבעינן ביטול לעולם כדי
שלא ימלך ליטול, אבל בבן
שמונה שאסור לשטול ואי
אפשר לו לימלך ליטול,
אפילו ביטול יומא הוי
ביטול מפי רבינו ג' [ע"פ].

סוכה

ואצ"ג דבשמיניה. לכל שצעה בטלה דעתו אלל כל אדם ואין ציטול
ציטול: תבן וביטול. צפיו לשצעה: תבן ואין עתיד לפנותו. ולא
ינטרף לפנותו כל ימי הסוכה ומיעוט לא בטלו ממנו צפיו: או עפר.
נתן זו סתם ואין ידוע אם עמיד לפנותו אם לא: מוזקת ר' יוסי

בו. וכן עפר ואין עמיד לפנותו יש
זו מחלוקת דבטיל לר' יוסי מסתמא
ואפי' לא בטלו צפיו ולרנבן לא בטיל
והא דנקט עפר סתם משום כמו
דר' יוסי דאפי' סתם דלא ידע אי
עמיד לפנותו או לא אמר דבטיל אלל
תבן ראוי לזהמה ולהסקה או לטיט
הלכך סתמיה לא בטיל אפילו לרבי
יוסי: הכי גרסינן בית שמיאלהו תבן
או צדירות וביטול. ולענין אלהות
תבן דטומאה שיש לה אהל חלל טפח
אינה צוקעת למעלה מן הגג אלל
טומאה ראויה שאין לה חלל טפח
הימנה לגג כשנגדה עד לרקיע
טומא דצוקעת ועולה וכן הלכה למשה
מסיני והלכך צית שיש צו מת או
כיות מן המט ומללוסו תבן או
לצרות וציטול היין ראויה וצוקעת
אלל לא ציטול הוי כמאלן דפניה ויש
לה חלל: תבן ואין עתיד לפנותו הרי
הוא כסתם עפר וביטול. ופליג בין
אמנן בין אצרות דלצרות היינו
עפר וקמאר מ"ק דלרץ ציטול ואל'
ר' יוסי תבן מ"ק ידוע שאינו עמיד
לפנותו הרי הוא בטל מאליו ולצרות
אפי' סתמא דלא ידע אי עמיד
לפנותו אי לא מסתמא בטל אלל א"כ
ידוע דעתיד לפנותו דהיה הוי כסתם
תבן ולא ציטול אלמא דתבן וציטול
עפר וציטול כולו מודו דתבן עתיד
סתם ועפר ועמיד לפנותו דכולי עלמא
לא ציטול תבן ואין עמיד לפנותו ועפר
כיואל זו או אפי' עפר סתם מחלוקת
דלרבי יוסי ציטול: והוצין. של סכך
לרש"י תלמיין: אם צ"ל. של
אדם הוצין מרובה ממחמת אי הוי
שקלת ליה לסכך העליון: בשרה.
דמנינן עשרים מהן ולמטה: סכך
אביי ג' פירוש. דכי היכי דבגובה
לא ממעטי להכשיר היכא שסתמן
מרובה מאללן צנומה נמי לא
ממעטי להכשיר ואל סתמן מרובה
מאללן כשרה: דופן האמצעי.

דסתם סוכה צת שצעה דפנות כי מתניין והרביעית היא כולה
פתח: ע"פ פני ברה. שמגיעין צ' ראשי האיטעא לצ' דפנות
הצדדין והאיטעא הוא צנין אצנים וטיט אס יש צה צאיטעא
שיעור הכשר סוכה קטנה שצעה סתמים ומשור היינו ראשו
ורובו ושלמנו: בשרה. כל הסוכה שיש לה ג' דפנות והיא הכשר
סוכה אפי' מן הצדדים ואלה דמנינן חללה מרשא והאיטעא
ומעלה ונמאל דופן אלמעי כולו כשר ודפנות הצדדים נרחב
האיטעא הוכשרו צה הרי כאלן סוכה קטנה כשרה ואמרין לקמן
(דף ט.) פסל היאל מן הסוכה נידון כסוכה ומפרשין ליה אס יש
הכשר סוכה צידה ועוד יש כסוכה משו והאלה פסל היינו סכך
העשוי פסולת גורן ויקב שזהו דרכן ליעשות ויואל כמכשר סוכה
שאלן לו הכשר דפנות נידון כסוכה הלכך לו הסוכה כמכשר היא
גדולה כשרה: מן הצד. כיון אס צנה האיטעא על פני אחת
מדפני הצדדים: אם יש משפת איצטבא וצ"ב. השני שהרמיקו
ממנו ד' אמות: ברה. דלא הוכשרו צאיטעא זו אלל שמי
לוי: פחות מדי' אמות בשרה. שאף הוא הוכשר על ידה דק"ל (לקמן דף ו:). הלכה למשה מסיני דמכשרי סוכה על ידי עקימת
דופן עד ארבע אמות סכך משור ורואין סכך העליון הממוצר לדופן הרמוק כליו הוא מן הדופן עצמו ועקום עד כנגד שפת
האיטעא וכן מודדין את גובהן משפת האיטעא כליו ועל פניו האולי ואלשו אינו כלה
ע"כ וכו' גובה חללה והרי נתמעט חללה מתמחיו: בית שנפחת. גג וגגין שלהם חלקים מן ושוין ולא משופעים ונפתח
הגג צלמנו: וסיכך. כסכך כשר על פי הפתח ונמאל סכך הכשר מופלג מן הדפנות לכל כד: פחות מארבע אמות בשרה.
שופכי הצית נעשין לה דפנות והמקרה פסולה המפקדת צינמייס רואין אותה כליו היא מן הדופן ועקום הדופן עד כאלן ואין
כאלן סכך פסול אלל דופן וממוצר לסכך כשר: התם הוא. דלמר דופן עקומה משום דדופן דידה חזי לדופן דאינו גבוה
מכשיעור ואין לרץ לעקמו אלל כדי לקרבו לסכך: אב"ה האב דא חזי דאופן. ועקימתו משום דליתחזי למיהוי דופן הוא לא
אמר קא משמע לן: והקב בה. גומא צלמנו: כדי להשלימה צשרה. כנגד הגומא וצאומה גומא הכשר סוכה צלורכ ורומא:

פרק ראשון

סוכה

ד.

**עין משפט
נר מצוה**

ואצ"ג דבשמיניה דעתו אצ"ג ב"ה אדם. לא דמי לרנבן דפ'
חלון (עירובין דף טט.) דליכא למלן דלמר דלפילו ארנבי
מבטל איניס: בית שמיאלהו תבן או צדירות וביטול במ"ה. כך
היא הגירסא בכל הספרים כאלן וצפרק חלון (שם דף טט:). דמייית לה
אמתניין דחרץ שצין שמי חצירות
מלא קס או תבן מערבין שנים ואין
מערבין אחד מלא עפר או מלא
לצרות מערבין אחד ואין מערבין
שנים והיא משנה במסכת אלהות
פט"ו ולא כתב שם תבן אלל עפר
או לצרות ומשום דמייית לה הכא
ועירובין אכתב טעו להגיה הספרים
תבן צמקוס עפר ולא גרסינן נמי
צמקוס אלהות וציטול בטל אלל
טומאה צוקעת ועולה וטומאה צוקעת
ויורדת והיא היא דהא צהא תליא
אלל שדרך התלמוד לקר משניות של
סדר טהרות כשצאיס ואין [לומר]
דך דמייית [הכאל] צרייתא היא
דלין לו להציא מן הצרייתא כיון
שיכול להציא מן המשנה וזה לשון
המשנה צית שמיאלהו עפר או לצרות
וציטול וכן כרי של תצואה וגל של
לצרות אפי' כגול של עין אפילו
טומאה צד הכלים טומאה צוקעת
ועולה צוקעת ויורדת פ' לפי שם
מצוטלים והא דקאמר תבן ואין
עמיד לפנותו ועפר סתם מחלוקת
רבי יוסי ורנבן אצ"ג דצמנתנין
דלהות לא איירי רנבן מידי צמנן
מכ"ש הוא ידע ליה כיון דבעפר
ולצרות מצרכי רנבן ציטול כ"ש
צמנן וכן פרק חלון (שם טט.) קאמר
מאל מנא אלהות רבי יוסי היא ופריך
אי רבי יוסי איפכא שמעינן ליה צין
אמנן צין אצרות פריך מטעמא
דפרישית אצ"ג דלא קמני תבן
צמנני דלהות והא דפשיטא לן
הכא דתבן וציטול הוי מעוטא אפי'
לרנבן דייק מן דמקמי צמנתנין
דלהות אפילו כרי של תצואה
דמנינן ציטול כ"ש צמנן והא דקאמר
עפר סתם מחלוקת רבי יוסי ורנבן
הוי מלי למימר דבעפר ואין עמיד
לפנותו נמי פליגי ולרנבן לא ציטול
אלל א"כ ציטול ואין עמיד לפנותו
לא היינו ציטול כדמכח הכא אלל

מסור ר' יוסי נקט עפר סתם דלפילו צמנן ואל חש להאריך
לומר תבן ועפר שאין עמיד לפנותו ועפר סתם מחלוקת:
והוצין יורדין בתוך כ'. ואל' כשאלנו מרובה מחמתו אמאי
כשרה הא אי קלשת היו הוצין ופלין כדאשכחן
דעירובין (דף ג.) גבי מקלש סכך צמון כ'. ומקלש סכך למעלה
דפסלין הסוכה דכי קלשת לה הוי לה חמתה מרובה מאללה
ועל כורחין פ' לפי שלא יכול להקיים הסכך צמון עשרים
דממת קלישותו יצא הכות ויפיר או יפול דלין לפרש אפילו
היה מתקיים כך הוה ליה חמתו מרובה צבזה לא היו מכשיין
אינן אמוראי דהתם כיון דלין צלמה מרובה אלל על ידי
סכך שן מעלה מכ' הוה ליה סכך פסול 'מטערך צדידי סכך
כשר ויש לומר דהכא יש לנו להכשיר יותר שיש רוב הוצין
וראויין הן להקיים צקל כך אס היה שם דצר הסומכת:

פחות

נעזע כמו במסכת תחת האילן או גפן ודלעת וא"ח קצצן כדלקמן (יא). דהכא כיון ששורשה מעשה להכשיר הסכך,
אין כאן משום [תעשה ולא מן העשוי] [השלמה]. ואין לתמוה במיעוטין אלו ולומר הואיל וכשנעשה הסכך לא נעשה
כתקנו, כשחור ומיעוט יש כאן משום תעשה ולא מן העשוי. שכל שעשה הסכך כתקנו מחמת עצמו לשם סוכה, ואחר
כך עושה מעשה להכשיר את הפסול הבא לו מצד אחר, אף על פי שאינו עושה מעשה בגוף הסכך, אין בו משום תעשה
ולא מין העשוי. שהרי בחבט בגדיה (לקמן טז.) שהניח בשעת אסיפתם חלל טפח ברוחב שבעה לשם סוכה, מתקנה
ואחר כך וכשרה, כמו שכתבנו (אף על גב ד' מ"ה' ע"פ רש"י).

מסור ר' יוסי נקט עפר סתם דלפילו צמנן ואל חש להאריך
לומר תבן ועפר שאין עמיד לפנותו ועפר סתם מחלוקת:
והוצין יורדין בתוך כ'. ואל' כשאלנו מרובה מחמתו אמאי
כשרה הא אי קלשת היו הוצין ופלין כדאשכחן
דעירובין (דף ג.) גבי מקלש סכך צמון כ'. ומקלש סכך למעלה
דפסלין הסוכה דכי קלשת לה הוי לה חמתה מרובה מאללה
ועל כורחין פ' לפי שלא יכול להקיים הסכך צמון עשרים
דממת קלישותו יצא הכות ויפיר או יפול דלין לפרש אפילו
היה מתקיים כך הוה ליה חמתו מרובה צבזה לא היו מכשיין
אינן אמוראי דהתם כיון דלין צלמה מרובה אלל על ידי
סכך שן מעלה מכ' הוה ליה סכך פסול 'מטערך צדידי סכך
כשר ויש לומר דהכא יש לנו להכשיר יותר שיש רוב הוצין
וראויין הן להקיים צקל כך אס היה שם דצר הסומכת:

פחות

נעזע כמו במסכת תחת האילן או גפן ודלעת וא"ח קצצן כדלקמן (יא). דהכא כיון ששורשה מעשה להכשיר הסכך,
אין כאן משום [תעשה ולא מן העשוי] [השלמה]. ואין לתמוה במיעוטין אלו ולומר הואיל וכשנעשה הסכך לא נעשה
כתקנו, כשחור ומיעוט יש כאן משום תעשה ולא מן העשוי. שכל שעשה הסכך כתקנו מחמת עצמו לשם סוכה, ואחר
כך עושה מעשה להכשיר את הפסול הבא לו מצד אחר, אף על פי שאינו עושה מעשה בגוף הסכך, אין בו משום תעשה
ולא מין העשוי. שהרי בחבט בגדיה (לקמן טז.) שהניח בשעת אסיפתם חלל טפח ברוחב שבעה לשם סוכה, מתקנה
ואחר כך וכשרה, כמו שכתבנו (אף על גב ד' מ"ה' ע"פ רש"י).

מסור ר' יוסי נקט עפר סתם דלפילו צמנן ואל חש להאריך
לומר תבן ועפר שאין עמיד לפנותו ועפר סתם מחלוקת:
והוצין יורדין בתוך כ'. ואל' כשאלנו מרובה מחמתו אמאי
כשרה הא אי קלשת היו הוצין ופלין כדאשכחן
דעירובין (דף ג.) גבי מקלש סכך צמון כ'. ומקלש סכך למעלה
דפסלין הסוכה דכי קלשת לה הוי לה חמתה מרובה מאללה
ועל כורחין פ' לפי שלא יכול להקיים הסכך צמון עשרים
דממת קלישותו יצא הכות ויפיר או יפול דלין לפרש אפילו
היה מתקיים כך הוה ליה חמתו מרובה צבזה לא היו מכשיין
אינן אמוראי דהתם כיון דלין צלמה מרובה אלל על ידי
סכך שן מעלה מכ' הוה ליה סכך פסול 'מטערך צדידי סכך
כשר ויש לומר דהכא יש לנו להכשיר יותר שיש רוב הוצין
וראויין הן להקיים צקל כך אס היה שם דצר הסומכת:

מסור ר' יוסי נקט עפר סתם דלפילו צמנן ואל חש להאריך
לומר תבן ועפר שאין עמיד לפנותו ועפר סתם מחלוקת:
והוצין יורדין בתוך כ'. ואל' כשאלנו מרובה מחמתו אמאי
כשרה הא אי קלשת היו הוצין ופלין כדאשכחן
דעירובין (דף ג.) גבי מקלש סכך צמון כ'. ומקלש סכך למעלה
דפסלין הסוכה דכי קלשת לה הוי לה חמתה מרובה מאללה
ועל כורחין פ' לפי שלא יכול להקיים הסכך צמון עשרים
דממת קלישותו יצא הכות ויפיר או יפול דלין לפרש אפילו
היה מתקיים כך הוה ליה חמתו מרובה צבזה לא היו מכשיין
אינן אמוראי דהתם כיון דלין צלמה מרובה אלל על ידי
סכך שן מעלה מכ' הוה ליה סכך פסול 'מטערך צדידי סכך
כשר ויש לומר דהכא יש לנו להכשיר יותר שיש רוב הוצין
וראויין הן להקיים צקל כך אס היה שם דצר הסומכת:

מסור ר' יוסי נקט עפר סתם דלפילו צמנן ואל חש להאריך
לומר תבן ועפר שאין עמיד לפנותו ועפר סתם מחלוקת:
והוצין יורדין בתוך כ'. ואל' כשאלנו מרובה מחמתו אמאי
כשרה הא אי קלשת היו הוצין ופלין כדאשכחן
דעירובין (דף ג.) גבי מקלש סכך צמון כ'. ומקלש סכך למעלה
דפסלין הסוכה דכי קלשת לה הוי לה חמתה מרובה מאללה
ועל כורחין פ' לפי שלא יכול להקיים הסכך צמון עשרים
דממת קלישותו יצא הכות ויפיר או יפול דלין לפרש אפילו
היה מתקיים כך הוה ליה חמתו מרובה צבזה לא היו מכשיין
אינן אמוראי דהתם כיון דלין צלמה מרובה אלל על ידי
סכך שן מעלה מכ' הוה ליה סכך פסול 'מטערך צדידי סכך
כשר ויש לומר דהכא יש לנו להכשיר יותר שיש רוב הוצין
וראויין הן להקיים צקל כך אס היה שם דצר הסומכת:

מסורת
הש"ס

pero si hay una distancia de **menos de tres palmos**, la *suká* es **apta**, porque se aplica la ley de '*labud*'¹, y se considera que la pared que se creó mediante la excavación está pegada a la pared de la *suká*, y resulta que las paredes de la *suká* tienen la altura de diez palmos².

Pregunta la Guemará:

¿En qué es diferente allí – con respecto a la plataforma, **que has dicho** que si hay entre la plataforma y la pared una distancia de **menos de cuatro amót** la *suká* es apta, **de aquí** – del caso de la excavación, **que dices** que únicamente si hay una distancia de **menos de tres palmos** la *suká* es apta, pero si hay más de tres palmos, no es apta, a pesar de que hay menos que cuatro *amót* de distancia?

Responde la Guemará:

Allí – en el caso de la plataforma, **que está la pared** – que la pared tiene nombre de 'pared'³, por eso se puede aplicar la ley de 'la pared inclinada', y por eso aunque haya una distancia mayor a tres palmos, si hay **menos de cuatro amót es suficiente** para permitir la *suká* por la ley de 'la pared inclinada', pero **aquí** – con respecto a la excavación que se hizo para completar los diez palmos de altura, **que se necesita denominarla 'pared'** – se necesita convertirla en pared, ya que una pared de menos de diez palmos no es denominada pared, por eso mientras que no hay una pared, no se puede aplicar la ley de 'la pared inclinada', y por ende si hay **menos de tres palmos** entre la excavación y la pared, **sí** – la *suká* es apta, porque es considerada pared a través de la ley de '*labud*', pero **si no** hay menos de tres palmos sino más de tres, **no** se aplica la ley de '*labud*' y no hay una pared, y por eso la *suká* no es apta.

La Guemará cita otra declaración: **si la *suká* tenía más de veinte amót de altura y construyó en ella** – en la mitad de la *suká*, lejos de las paredes⁴ **un pilar que tiene diez palmos de altura**⁵, y el pilar **tiene los requisitos de la *suká*** – el pilar tiene al menos siete palmos y un poco más por siete palmos y un poco más⁶; **Abaie pensó decir** que la *suká* es apta, porque decimos '**extienda y alce el muro**' alrededor del pilar⁷, resultando que el pilar tiene cuatro paredes, y el *sjaj* también es apto porque no tiene veinte *amót* de altura desde el borde del pilar, y por eso la *suká* es apta. **Le dijo Rava** a Abaie: esta *suká* no es apta, porque en la *suká* **se requieren paredes visibles, y no las hay** – no hay aquí paredes visibles, ya que este pilar no es hueco para que se vean sus paredes.

Estudiaron los sabios: si clavó cuatro postes en la azotea y **techó sobre ellos** – colocó *sjaj* arriba de ellos, **Rabi Iacob lo considera apto**, a pesar de que no tiene paredes comunes, y **los sabios no lo consideran apto**. La Guemará explica en qué caso discrepan: **Dice Rab Huna: la discrepancia** de Rabi Iacob y

los sabios es, en el caso que clavó los postes **en el borde de la azotea** – en las cuatro esquinas de la azotea, por encima de las paredes de la casa de abajo, **que Rabi Iacob sostiene que se dice 'extienda y alce el muro'** – consideramos que las paredes de la casa continúan hacia arriba y resulta que esta *suká* tiene paredes, **y los sabios sostienen que no decimos 'extienda y alce el muro'** y la *suká* no es apta, ya que no tiene paredes; **pero** si clavó los postes **en la mitad de la azotea** que no se puede aplicar la ley de 'extienda y alce el muro', ya que al ser que el *sjaj* está en la mitad de la azotea, no hay paredes de la casa que se puede aplicar en ellas la ley de 'extienda y alce el muro', por eso **están todos de acuerdo** – incluso Rabi Iacob, **que esta *suká* no es apta. Y Rab Najman** discrepa con Rab Huna y **dice: la discrepancia** de Rabi Iacob y los sabios es en el caso que clavó los postes **en la mitad de la azotea**, y Rabi Iacob lo considera apto porque sostiene, que se trata de postes que tienen un palmo de ancho de cada lado⁸, y de este modo se considera que hay 'pared', ya que en cada punto cardinal hay dos palmos de pared, un palmo en cada extremo, y por eso Rabi Iacob lo considera apto, ya que esta *suká* tiene paredes, y los sabios sostienen que se requiere que haya dos paredes enteras, y la tercera es suficiente con un palmo como veremos más adelante. La Guemará duda a qué se ha referido Rab Najman: **plantearon una objeción:** ¿acaso Rab Najman quiso decir que sólo si clavó los postes **en la mitad de la azotea**, entonces **han discrepado** Rabi Iacob y los sabios, que Rabi Iacob dice que la *suká* es apta por medio de los postes propiamente dichos, que ellos mismos son considerados como paredes, y los sabios sostienen que no se puede legalizar la *suká* por medio de paredes como estas, **pero** si clavó los postes **en el borde de la azotea, están todos de acuerdo** – incluso los sabios están de acuerdo **con que la *suká* es apta**, porque incluso los sabios están de acuerdo con que se dice 'extienda y alce el muro' para legalizar la *suká*; **o tal vez** la intención de Rab Najman es decir, que **tanto en este caso como en este caso hay discrepancia** – Rabi Iacob y los sabios han discrepado tanto en el caso que clavó los postes en el borde de la azotea, como en el caso que los clavó en la mitad de la azotea, que los sabios sostienen que no se puede legalizar la *suká* por medio de los postes dobles si están en la mitad de la azotea, ni por medio de 'extienda y alce el muro' si están en el borde de la azotea? Concluye la Guemará: **teiku** – quedará en pregunta⁹.

La Guemará cita una Beraita que va en contra del criterio de Rab Huna: **plantearon una objeción: si clavó cuatro postes en el suelo y techó sobre ellos, Rabi Iacob lo considera apto** – legaliza esta *suká*, y los sabios no lo consideran apto. ¿Si aquí la Beraita trata del caso que clavó los postes **en el suelo** y no en el borde de la azotea, **que es como en la mitad de la azotea**, ya que no se la puede legalizar por medio de la ley de 'extienda y

1. Es una ley que recibió Moisés en el monte de Sinaí con respecto a las leyes de las paredes y del *sjaj*, que todo espacio de menos que tres palmos es considerado como si no estuviera, y vemos a las dos partes como si estuvieran unidas. 2. El Mehiri escribe que la excavación permite sentarse en toda la *suká*. Y el Tur dictamina que es apto sólo dentro de la excavación. Véase los Ajaronim que explican por qué no se aplica la ley de los desechos que se extienden de la *suká*, que son considerados como parte de ella. Ba"j, Bikuré Iacob y otros. 3. Toda pared que tiene diez palmos de altura es denominada 'pared', aunque sea alta hasta el cielo, Rash"i. 4. Rash"i. hay quien dice que su tamaño es de más de tres palmos, y hay quien dice que es de más de cuatro *amót*, véase Ro"sh. 5. Pero si tiene menos de diez palmos, no se puede aplicar la ley de la ascensión del muro, porque no es considerada pared, Ritb"a. 6. Rash"i. Y el Meharsh"a pregunta que de la Guemará siempre se entiende con siete palmos exactos, y no se necesita un adicional. Véase la glosa 15 en el folio anterior.

7. Esta ley que se dice que se extiende y se alza el muro, es una ley que recibió Moisés en el monte de Sinaí entre las leyes de las paredes (como veremos en el folio 6b), que se puede considerar como si las paredes continúan hasta arriba. 8. Esto se llama en la Beraita más adelante '*diomed*', poste doble, porque es un poste doble que tiene, por ejemplo, un palmo en el este y un palmo en el norte. Si tiene un palmo es considerado 'pared'. 9. En resumen, los Emoraítas discrepan acerca de cuál es la discrepancia de Rabi Iacob y los sabios con respecto a los postes. Rab Huna sostiene que discrepan si se dice 'extienda y alce el muro', y sólo en el caso que los postes están en el borde de la azotea, pero si están en la mitad de la azotea incluso Rabi Iacob está de acuerdo con que la *suká* no es apta. Y Rab Najman sostiene que la discrepancia es si se legaliza la *suká* por medio de los postes dobles, incluso cuando están en la mitad de la azotea, y es posible que sostenga que hay discrepancia incluso en el caso que están en el borde de la azotea.

פ' א ב מ"י פ"ד מהל' סוכה הל' יא טו"ט ע"א ס' תרל סעף ו:

לעזי רש"י

דבינו חננאל

[illegible]

פחות משלשה מפחים

הרמב"ם] כתב דאפילו אין מן
בין [נ"א אם אין מן] החקק
מודים שאוכל וישן חוץ לחקק
הכשר טובה, אם אין בין חקק
בתוך החקק אבל לא חוץ לחקק
מזל האצטומא והלצה וזמנא

פחות משישה טפחים בשדרה. מכאן קשיא לבי מה שפי' בקונו' בריש פרק שני דגיטין (דף טז:) גבי גידוד חמשה ומחיה חמשה אין מטטרפין דאם היה חריץ עמוק חמשה ומקיפו מחיה חמשה אין מטטרפין להיות בחוכו רשות היחיד הא אשכחא הכא לעינן

התם דאמרת פחות כ
הכא דאמרת פחות

אמאי לא מחלק כי האי גוונא אם יש משפת חקק ולכותל שלשה טפחים

סבר אביו למימר גוד אסיק מחיצתא. לנסוף מסיק זעין מחילות הניכרות ולא דמי לסיכך על גבי אכסדרה שאין לה פנימין

דיומדי סוכה טפח. והא דבעינן אמה גבי פסי ציראות פרק

עשרה מהבא ילפיין:
יו"ד 7

[illegible]

פחות מִשְׁלֹשֶׁה. כלבוד הלטה למשה מסיני ומשציני ליה כאליו המקק לבוד ומגיע עד הכותל לבוד סניף אפוסניו"ד צ"ל דבר שמארינין אוחו על ידי סניפין כדי לסנוף חקק על חקק: התם דאיתיה ד'דופן פחות מארבע אמות. המס דאיכא שס דופן עליו דכל דופן שאינו

רבע אמות ומאי שנא
משכו חגמריה רחמנא למשה דופן
שלשה טפחים התם
עקומה: הבה. פחות מי' אין שם

שֵׁשׁ צְעוּבִיין כָּל כֶּךְ שְׁחִילוֹ יִחַקֵּק וְיִטַּל עוֹבֵי עֵיגוֹל וְיִרְבְּעוּם וְיַחַלְקוּ

דאן אומרים אז ס'איז אק דערב שאל לויט מלמטה. ער זייל דאס אמרען גוט אפיק
עמר, אבל אינעם צווייטן געבוי וואס (אין מיט פון) בענין חציית הירחיבות וליכא
אז אים נישט קיין שום חצייה אז ער זייל שמוען אויף דאס וואס ער האט געזאגט, וועט
נראט ער אז היינט דערנאך וועט ער זיין אפ לעצן שבת. דאס וואס ער האט זיין
שהייט איז מקור אהרן דעם רב האבערן גוט אפיק חמישיה וואס דאס לייענט ארויסלייך
דאס חסידים וואס זיי זענען גענוג גאר גענוג וועלן לייענען אלץ וואס דער רב זאגט

המשך ב"א

(f) גי' הערוך קונטסין
נטי"ת (3) [מוספת' פ"א]
(2) שבת נד: מנילה

גליון הש"ס

ואמרת פחות מארבע אמות

תורה אור

[א] וְנוֹעַדְתִּי לָךְ שֵׁם וְדַבַּרְתִּי

הראשונים (המשך)

אמרינן גוד אסיק מחיצתא,

יִמָּה לִי אִם מִקּוֹם הַתֵּל הִיא

יהתם גבי שבת לא בעינן

אסיק מחיצתא [מוס' רי"ד].

העלית מחיצות מזה
הצמוד לישנא אחריו

מרגום 'וימשכו' (בראשית

לא שייך למימר גוד אסיק.
דמיירי בגז ספסל שיש לו

ות לעינים. יצאו אלו שאין

מנוקפת מחיצות אפילו יוסר

עצמו בתוך מחיצות, מפי
גונא רשות היחיד לשבת

הראשונים אחר הנמרא

alce el muro', ya que no hay paredes abajo, y **Rabi Iacob lo consideró apto?**, jesto es **una refutación para Rab Huna** que sostiene, que si clavó los postes en la mitad de la azotea, no se puede decir 'extienda y alce el muro', incluso Rabi Iacob está de acuerdo con que la *suká* no es apta! Concluye la Guemará: efectivamente **es una refutación** para Rab Huna.

Y además hay que preguntar contra el criterio de Rab Huna, que se puede inferir de la Beraita y decir, que solamente si clavó los postes **en la mitad** de la azotea¹⁰ **han discrepado** Rabi Iacob y los sabios, **pero** si los clavó **en los bordes de la azotea, están todos de acuerdo con que** la *suká* **es apta**, e incluso los sabios están de acuerdo con que se aplica la ley de 'extienda y alce el muro' para legalizar la *suká*. **¿Digamos que** esta Beraita **es una refutación para Rab Huna en dos** – también contra lo que ha dicho que discrepan cuando los clavó en los bordes de la azotea, y aquí vemos por inferencia, que están todos de acuerdo con que la *suká* es apta, siendo esto una refutación adicional a lo que ha dicho, que cuando los clavó en la mitad de la azotea, están todos de acuerdo con que no es apta y aquí está escrito que Rabi Iacob lo considera apto?

Responde la Guemará:

Te dirá Rab Huna que esto no es una refutación contra él, porque se puede resolver la Beraita, que **discrepan con respecto a la mitad de la azotea, y del mismo modo discrepan con respecto a los bordes de la azotea**, e incluso en los bordes de la azotea los sabios sostienen que la *suká* no es apta, **y lo que han discrepado** en la Beraita acerca del caso que los clavó **en la mitad de la azotea, es para enseñarte el poder de Rabi Iacob, que incluso** en el caso que clavó los postes **en la mitad de la azotea, también lo considera apto**, a pesar de que no se puede aplicar la ley de 'extienda y alce el muro', de todos modos, la considera apta por los postes en sí que son denominados 'pared'.

Vimos en esta Beraita, que según el criterio de Rabi Iacob, aunque haya clavado los postes en el suelo, la *suká* es apta por medio de los postes en sí. La Guemará cita una Beraita que esclarece, cuál debe ser el espesor de los postes para que sean denominados como pared. **Estudiaron los sabios: si clavó cuatro postes en el suelo y techó sobre ellos, Rabi Iacob dice: observamos** – inspeccionamos el espesor de los postes, y **todo**

poste que tiene suficiente tamaño para **que si lo esculpen**¹¹ – si le quitan toda la parte redonda exterior y lo convierten en un poste cuadrado de un palmo por un palmo, **y lo dividen** – y luego le quitan el grosor del centro quedando como una canaleta, de modo que quedará una pared de cada lado, **y habrá** en el largo de las esquinas **un palmo aquí y un palmo aquí** – cuando paremos al poste en la esquina de la *suká*, tendrá cada poste dos paredes de un palmo de largo, por ejemplo una pared del este al oeste y otra del norte al sur, entonces los postes **son considerados como postes dobles** y legalizan la *suká*, **y si no** – pero si al esculpir y dividir los postes no quedará la medida de un palmo de cada lado, **no son considerados como postes dobles; pues Rabi Iacob solía decir: los postes dobles de la suká**, su tamaño es de **un palmo**¹² de cada lado. **Y los sabios discrepan y dicen:** la *suká* no es apta a través de los postes dobles que se clavan en el suelo, sino **hasta que** las paredes de la *suká* **sean dos paredes como es debido** – que tengan siete palmos de largo y diez palmos de altura, **y la tercera incluso un palmo** de largo.

Consta en la Mishná: **Y la que no tiene diez palmos de altura**, no es apta. Pregunta la Guemará: **¿de dónde** se aprende que la *suká* que no tiene diez palmos de altura, no es apta? Responde la Guemará: **Estudiamos** en el seminario rabínico una disputa de Emoraítas: **Rab y Rabi Janina** y a su vez **Rabi Iojanan y Rab Jabiba**, estos cuatro Emoraítas **enseñan** la próxima declaración. La Guemará adelanta diciendo que **en toda la sección de 'festividades', siempre** que se menciona **esta pareja** – Rabi Iojanan y Rab Jabiba, **se reemplaza a Rabi Iojanan ingresando** en su lugar **a Rabi Ionatán** – es decir que lo ha dicho Rabi Ionatán y no Rabi Iojanan. Regresa la Guemará a citar que es lo que han dicho estos Emoraítas: **el Arca** del testimonio que se encuentra en el recinto más interior y de mayor santidad del Gran Templo, su altura es de **nueve** palmos¹³, **y la Cubierta (kaporet)** que está sobre el Arca, su altura es de **un palmo, siendo que aquí** la altura es de **diez** palmos desde el suelo del Tabernáculo hasta el final de la Cubierta, **y está escrito: "allí realizaré Mis encuentros contigo, y te hablaré desde la parte superior de la Cubierta"** – que la Presencia Divina desciende sobre la Cubierta para hablar con Moisés nuestro Rabino.

10. Es decir que los clavó en el suelo que es como si los ha clavado en la mitad de la azotea, y como explicó la Guemará anteriormente. 11. Para esto es necesario que el diámetro del poste sea de un palmo y dos quintos, según la cuenta que cada *amá* recta equivale a una *amá* y dos quintos en diagonal. 12. En cambio,

los postes dobles mencionados con respecto a las leyes de Shabat deben ser de una *amá*, porque con respecto a Shabat fueron más exigentes, Tosafot. 13. Ya que con respecto al Arca está escrito: "una *amá* y media de alto", y una *amá* equivale a seis palmos, por ende, la altura del Arca es de nueve palmos, Rash"i.

Y estudiamos en una Beraita: **nunca ha descendido la Presencia Divina abajo, y Moisés y el profeta Elías nunca han ascendido a las alturas, como está escrito "el cielo es el cielo de El Eterno, y la tierra la entregó a la humanidad"** – vemos en este versículo, que la Presencia Divina se encuentra en el cielo y aun así descendió sobre la Cubierta que tiene diez palmos de altura. Esto significa que arriba de diez palmos es considerado otro ámbito y no pertenece a la 'tierra', sino hasta los diez palmos es el ámbito de la tierra, y por eso la pared debe cubrir todos los diez palmos¹.

La Guemará pregunta contra la declaración de Rabi Iosi: **¿y no ha descendido abajo?, ¿si está escrito "El Eterno descendió sobre el Monte de Siná"**, vemos que ha descendido?

Responde la Guemará:

La Presencia Divina descendió **arriba de diez palmos** – no ha descendido hasta el suelo, sino quedó diez palmos encima del monte.

La Guemará continúa preguntando: **¿si está escrito "y aquel día se pararán sus piernas sobre el monte de olivos (har hazetím)"** – la Presencia Divina descenderá sobre el monte de olivos, y vemos que descende incluso debajo de diez palmos?

Responde la Guemará:

La Presencia Divina descenderá sólo **hasta arriba de diez palmos**.

La Guemará pregunta contra la segunda parte de la declaración de Rabi Iosi, que ha dicho: 'y Moisés y el profeta Elías nunca han ascendido a las alturas': **¿y Moisés y Elías no han ascendido a las alturas?, ¿si está escrito con respecto a Moisés: "Moshé ascendió a Di-s"**, y vemos que sí ha ascendido?

Responde la Guemará:

Moisés ascendió **debajo de diez** – no ha ascendido totalmente hasta las alturas, sino solamente hasta diez palmos por debajo del cielo.

La Guemará pregunta del profeta Elías: **¿si está escrito "y Elías ascendió en un torbellino al cielo"**, vemos que Elías sí ha ascendido al cielo?

Responde la Guemará:

También con respecto al profeta Elías se refiere, a que ha ascendido sólo **debajo de diez palmos** del cielo.

La Guemará pregunta de Moisés: **¿si está escrito "Él encubre la faz de su trono, y sobre Él extiende (parshez) su nube"**, vemos que sí ha ascendido a las alturas?, y dijo Rabi Tanjum: la palabra 'parshez' está compuesta por varias palabras, y **nos enseña que extendió (peresh)³ El Eterno (Shadai) del esplendor (ziv) de su Presencia Divina⁴ y lo protegió a**

Moisés con su nube; vemos que Moisés ha ascendido arriba de diez palmos?

Responde la Guemará: esto también era **debajo de diez palmos** del cielo.

La Guemará continúa preguntando: **¿de todos modos, está escrito: "Él encubre la faz de su trono"** – que Moisés sujetó el trono de gloria, y éste está arriba de los diez palmos?

Responde la Guemará:

El trono **se extendió hacia él** y descendió **hasta** debajo de **diez palmos del cielo, y lo sujetó** – y Moisés lo sujetó desde donde estaba, por debajo de diez palmos del cielo⁵.

Estudiamos en el principio del pasaje, que la altura del Arca era de nueve palmos y la altura de la Cubierta era de un palmo. Ahora la Guemará analiza de dónde se aprende que la altura de la Cubierta era de un palmo: **Se entiende** que la altura del Arca es de **nueve palmos**, ya que esto está escrito explícitamente en la Biblia, **como está escrito: "y harán un Arca de madera de acacia, de dos amót y medio de largo, una amá y media de ancho, y una amá y media de alto"** – que la altura del Arca es de una *amá* y media, y cada *amá* tiene seis palmos. **Pero** lo que dijimos que la altura de la **cubierta** es de **un palmo, ¿de dónde se aprende?** Explica la Guemará: **todas las herramientas del Tabernáculo que fabricó Moisés, la Biblia dio sus medidas de largo, sus medidas de ancho y sus medidas de alto, pero la Cubierta, la medida de largo y la medida de ancho la dio** – está escrito en la Biblia, como dice el versículo⁶: "y harás una Cubierta –*Kaporet*– de oro puro, de dos *amót* y media de largo y de una *amá* y media de ancho", pero la **medida de alto no fue dada** en la Biblia. Por ende, **sal y apréndalo** – la medida del alto de la Cubierta del Arca, **de la medida de la más pequeña de las herramientas⁷, pues está escrito** acerca de la Mesa del Pan de Proposición: **"le harás alrededor una moldura de un palmo"**, y aprendemos el espesor de la Cubierta del espesor de la moldura, **así como más adelante** – la moldura, su espesor es de **un palmo, aquí también** – la Cubierta, su espesor debe ser de **un palmo**.

Pregunta la Guemará:

¿Y aprendamos de las mismas herramientas⁸, y digamos que el espesor de la Cubierta debe ser como la altura de la Mesa o del Arca? Responde la Guemará: se debe aprender de la medida más chica y no de la más grande, porque **si sujetas demasiado no has sujetado nada, pero si sujetas en tu mano lo mínimo, has sujetado**, es decir, es una parábola: cuando una persona sujeta algo pequeño, lo tiene asegurado en su mano, porque lo más chico es obvio que le corresponde y no se lo quitarán, y es posible que también le agreguen más, pero si sujeta lo más grande, es posible que debía sujetar sólo lo más pequeño, y al

1. La finalidad principal de la pared es separar entre los recintos, por eso la pared debe cubrir todo el recinto tanto a lo largo como a lo ancho, y si vemos que el ámbito de la tierra es hasta los diez palmos, la pared debe llegar por lo menos hasta allí. Véase Sefat Emet sobre la Biblia que explica, que la prueba es porque la Guemará (en el folio 9a) dice que el nombre de Di-s recae sobre la *suká*, y por eso debe llegar hasta arriba de los diez palmos, porque nunca ha reposado la Presencia Divina debajo de los diez palmos. 2. En el tratado de Shabat (folio 88b) explica, que este versículo trata de cuando Moisés subió al cielo en vida, y los ángeles querían quemarlo, y el Eterno le dijo que sujete el trono de gloria. 3. Es decir que extendió la faz de su Presencia sobre Moisés. 4. Y la palabra *parshez* está compuesta por *par* – *piresh*, *sh* – *shadai*, *z* – *ziv*. 5. Véase Menajem Meshib Nefesh, que de este pasaje se aprende que hasta los diez palmos desde el suelo se considera 'tierra', y hasta diez palmos del cielo es llamado cielo, y entre estos lugares a veces es llamado tierra y a veces es llamado cielo. Por eso cuando la Guemará respondió que la Presencia Divina

descendió debajo de diez palmos, se refiere a arriba de los diez palmos más cercanos al suelo, y cuando respondió que Moisés y Elías ascendieron hasta debajo de diez palmos, se refiere a que ascendieron hasta los diez palmos más cercanos al cielo. Y cuando la Guemará explica que el trono se extendió etc., la explicación es que el trono descendió hasta los diez palmos más cercanos al cielo, y arriba de los diez palmos más cercanos a la tierra, que en este lugar Moisés también podía estar allí. 6. Éxodo 25:17. 7. Pues este es uno de los métodos de aprendizajes bíblicos, que se aprende lo oculto de lo explícito, comentario del Riba"n. 8. Pero la moldura es sólo un complemento de la herramienta, *Rasha"sh*. Y debemos comprender de qué herramienta la Guemará desea aprender. El libro Iad Neeman explica que la pregunta de la Guemará es, que aprendamos de la menor de las mismas herramientas, y responde la Guemará que si sujetas demasiado no sujetas nada, es decir que al ser que la Biblia dio también la medida de la moldura, a pesar de que es sólo un complemento de la herramienta, debemos aprender de ella que es menor.

(6) [שבת פח: (3) רש"ל
האמר ג) (ר"ה ד: וש"נ]
(7) [שבת סג: (ה) וע"ע
מוס' ע"ז ית. ד"ה הוגה
ותוס' שזועות לה. ד"ה
באלף] (1) [וע' מוס' יומא
כה. ד"ה מוטל] (2) [ג"ל
ומגזעות תעשה להם]

ותנאי מעולם לא ירדה שכינה לְמַשָּׁה, וקרא כמיז דעל כפורת ירד
למעלה מעשרה מיפסקא רשומא: לְמַעְלָה מַעֲשֶׂה מַפְחִים.
מירוצא הוא: שפירש שדי מזוי שכינתא. פרשז גוטריקון קא דריש:
מדת קומתא לֹא נִתְּנָה, מדם עוציה היא קומתא שהיא היתה לֹאֲרוֹן

לג א מ"י פ"ט מהלכות כלי
המקדש הלכה א סמג עשין
קעג:

עשרה טפחים וכתבי השמים
 שמים לו והארץ נתן לבני
 אדם. נמצא למעלה מארץ
 תחת אחרת: והתיר' ר' יוסי
 ממו' מעול' לא דרדה כעלה
 אומר לה' והתבחי' וירד' ה'
 ה' סני' אלה תב' ועמדו רגלי'
 ביום ההוא ושנינו לא למעלה
 משרש טפחים לו עד שזה
 וארילו ואלהם והתב' וישל'
 עלה אל האלהים וכתב' וישל'
 אליהו כסעה השמים ושנינו
 למטה מעשרה. והכתב' וארץ
 מלך כ' פחד שכל ענינו. ואז'
 נחום מלמד שפירש שדי' מדיו
 כסעתו' עליו. (מחזק משרה)
 מכל מקום אמת' שיש כא'
 [כתב]. מכלל שש

[א] הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לִי
וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי אָדָם:
(תהלים קמז, מז)

[ב] וַיֵּרֶד יְיָ עַל הַר סִינַי אֶל
רֹאשׁ הַהָר וַיִּקְרָא יְיָ לְמֹשֶׁה
אֶל רֹאשׁ הַהָר וַיַּעַל מֹשֶׁה:
(שמות יט, ב)

ג) וְעָמְדוּ רַגְלָיו בַּיּוֹם הַהוּא
עַל הַר הַתְּהִימִים אֲשֶׁר עַל פְּנֵי
יְרוּשָׁלַם מִקֶּדֶם וְנִבְקַע הַר
הַתְּהִימִים מִחֲצִי מִזְרְחָה וְיָמָה
גִּיא גְדוֹלָה מְאֹד וְכֹשׁ חֲצִי
הַהָר צָפוֹנָה וְחֲצִי נֹגְבָה:
(זכריה ד, ו')

וַיִּקְרָא אֵלָיו יְיָ מִן הַהָר הַהוּא לֵאמֹר
כִּי תִבְרָא אֶת הָאָדָם בְּיִמֵּי הַיָּם
וְהָיָה לָכֶם לְעֵד וְלָזִכָּרוֹן
וְלִפְתִּיחַ הַיָּם וְלִפְתִּיחַ הַיָּבֵשׁ
וְלִפְתִּיחַ הַיָּבֵשׁ וְלִפְתִּיחַ הַיָּבֵשׁ
(שמות י"ג)

וַיְהִי הַמָּוֶה הַלְכִים הַלֹּךְ
וַיְדַבֵּר וַהֲנֵה רֶכֶב אִשׁ וְסוּסֵי
אִשׁ וַיִּפְרְדּוּ בֵּין שְׁנֵיכֶם וַיַּעַל
אֱלֹהֶיךָ בַּסַּעֲרָה הַשְּׁמָיִם:
(מלכים ב', יא)

[ו] מֵאֲחֻז פְּנֵי כֶסֶף פִּרְשׁוּ
עָלָיו עֲנָנוּ:
(אִיִּב כו, ט)

וְעָשׂוּ אֶרֶז עֵצִי שְׁמִים
אֲמָתִים וְחָצִי אֶרְבֹּ וְאִמָּה
וְחָצִי רָחֹב וְאִמָּה וְחָצִי
קָמָתוֹ:
(שְׁמוֹת כה, י')

ה) וְעָשִׂיתָ לוֹ מִסְגֶּרֶת טֶפֶחַ
סָבִיב וְעָשִׂיתָ זֶר וְזָהָב
לְמַחְבְּרָתוֹ חֲרוּבִי:

וְלָקַח מִדָּם הַפֶּה וְהָאָהָה
בְּאֶצְבָּעוֹ עַל פְּנֵי הַכַּפְפֹּרֶת
קָדְמָה וְלִפְנֵי הַכַּפְפֹּרֶת יָהּ
שָׁבַע פְּעָמִים מִן הַדָּם
בְּאֶצְבָּעוֹ:
(וַיִּסְרָא מִן הַדָּם)

הראשונים

וְתוֹנֵא ר' יוֹסִי וְתוֹמֵא הֵיכִי
מִיָּחִי רֵאִיָּה דִּין תּוֹרָה מִדִּין
דְּרַבִּי יוֹסִי כֹּאֵלּוּ הֵם מִן
הַתְּבוֹב אֹלָהּ לִמְשֶׁה
מִסְנֵי שְׁלֹא הִלְכָּה שְׂכִינָה
לְמַטָּה, וּבִירוּשָׁלַיִם (ה"א)
מִיָּחִי לֵאמֹר מִגִּזְרֵה שׁוּה
נֶאֱמַר כֹּאן דִּיבּוּר תְּנִיעֻת
לְאִשׁוֹ שֶׁם וְדוֹרְתִי תֵּאֱמַר
לְהֵלֵךְ (שְׁמוֹת כ, יח) 'כִּי מִן
הַשְּׁמַיִם דְּבִרְתִי עִמָּכ' אָף
דְּבִרְתִּי לְהֵלֵךְ רִשׁוֹת אַחֲרָת
כֹּאן דְּבִרְתִּי רִשׁוֹת אַחֲרָת
(תְּנִיעֻת לְעֵל ע"ג). **מְעוֹלָם**
לֵאמֹר אֲרֵא שְׂכִינָתֵי הַמְּהוּבִי
לְרֵאִיָּה (שְׁמִיטָה בִּנְיָן יג).

[illegible]

וַתֵּינֶא ר' יוֹסִי אוֹמֵר מַעֲוֹלָם לֹא יִרְדֶּה שְׂכִינָה לַמֶּטֶח וְלֹא עָלוּ מִשָּׁה וְאַלְהִיּוֹ לַמְרוֹם שְׁנֵאמֹר ^אהַשָּׁמַיִם שְׁמַיִם לָהּ וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי אָדָם וְלֹא יִרְדֶּה שְׂכִינָה לַמֶּטֶח וְהַכְּתִיב ^בוַיִּרְדֶּה ה' עַל הָרָ סִינִי לַמַּעֲלָה מַעֲשֶׂרָה טַפְחִים וְהַכְּתִיב ^גוַעֲמְדוּ רִגְלָיו בְּיוֹם הַהוּא עַל הָרָ הַזֹּתִים לַמַּעֲלָה מַעֲשֶׂרָה טַפְחִים וְלֹא עָלוּ מִשָּׁה וְאַלְהִיּוֹ לַמְרוֹם וְהַכְּתִיב ^דוַיֹּמְשֶׁה עִלָּה אֶל הָאֱלֹהִים לַמֶּטֶח מַעֲשֶׂרָה וְהַכְּתִיב ^הוַיַּעַל אֱלֹהֵיּוֹ בַסֶּעֱרָה הַשָּׁמַיִם לַמֶּטֶח מַעֲשֶׂרָה וְהַכְּתִיב ^ומֵאֲחֻז פְּנֵי כֶסֶף פָּרְשׁוּ עֲלוּי עֲנָנוּ ^זוְאָמַר ר' תַּנְחוּם מַלְמַד שְׁפִירֶשׁ שְׂרִי מְזִיז שְׂכִינָתוֹ וְעֲנָנוּ עָלָיו לַמֶּטֶח מַעֲשֶׂרָה מִכָּל מְקוֹם מֵאֲחֻז פְּנֵי כֶסֶף כְּתִיב אִישְׁתַּרְבּוּבִי אִישְׁתַּרְכֵּב לִיָּה כֶסֶף עֶשֶׂה וְנִקֵּט בִּיהַּ בְּשִׁלְמָא אֲרוֹן תְּשַׁעָּה דְּכְתִיב ^חוַעֲשׂוּ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים אֲמָתִים וְחָצִי אֲרָכּוֹ וְאֲמָה וְחָצִי רַחְבּוֹ וְאֲמָה וְחָצִי קוֹמָתוֹ אֵלָּא כְּפֹרֶת טַפַּח מִנְלָן דְּתַנִּי רַבִּי חֲזִינָא כָּל הַכֵּלִים שַׁעֲשֵׂה מִשָּׁה תַנְגָּה בְּהֵן תּוֹרָה מִדַּת אֲרָכָן וּמִדַּת רַחְבָּן וּמִדַּת קוֹמָתָן כְּפֹרֶת מִדַּת אֲרָכָה וּמִדַּת רַחְבָּה תַנְגָּה מִדַּת קוֹמָתָה לֹא תַנְגָּה צֵא וּלְמַד מִפְּחוֹת שְׁבַכְלִים שְׁנֵאמֹר ^טוַעֲשִׂיתָ לוֹ מִסְגֶּרֶת טַפַּח סָבִיב מֵהַ לְהֵלֵךְ טַפַּח אָפָּ כֹּאֵן טַפַּח וְנִילָף מִכֵּלִים גּוֹפִיֵּיהֶן תַּפְשֶׁת מְרֻבֶּה

ת ונילף מציץ דתניא ד^זציץ דומה כמין מס
ווקף מאזן לאזן וכתוב עליו ב' שיטין וי"ד
מטה וא"ר אלעזר בר' יוסי אני ראיתו ברומי
אחת דנין כלי מכלי ואין דנין כלי מתכשיט
דנין כלי מכלי ואין דנין כלי מהכשר כלי אי
א מסגרתו למטה היתה הניחא למאן דאמר
אן דאמר מסגרתו למעלה היתה מאי איכא
דנין דבר שנתנה בו תורה מדה מדבר שנתנה
זר שלא נתנה בהן תורה מדה ככל רב הונא
קדמה ואין פנים פחות מטפח ואימא כאפי
דבר

שום דמשמשת את האדם ומשמשת משמשי אדם כדנתיא
והנמורה ח"ל מכל כלי עץ ולא כל כלי עץ יכול שאני מוצי'
אלו והלויא את אלו אחר שריבה הכחוב ומיעט ח"ל שק
עבדא ואת הדולבקי שמשמש אדם ואת משמשי אדם ומוצ'
והנמורה שמשמש את משמשי אדם ואינו משמש אדם ועל
בדיניהו ממשכב וכשאין להם בית קיבול נמי מיירי מדלא ק'
ומכחא בעלמא משום דעל כרחיק אפילו למ"ד מסקנתו ל'
משמשי אדם והשלקן הטעור לאטריך ללמד שמגביהין אותו ל'
הטעור והשלקן דעל כרחיק דפשיטין כל שהיא מדרגת'
אפילו טומאה דרגא לית בזה כדמשמע בריש חולין (דף
כעשאהא כלי מיירי דעולה טעונה כלי וצפ' בכל מערבין
קנה של ימים דפריך בגמרא פשוטי כלי עץ הוא וצפ"ק
ות ולקמן בפירקין (דף י:) דאמר סביבה בחזים וזכרים כ'
ן בהן שלם על גשו ואניצי פשתן פסלגין אף על גב דלא
ן עליהן דבר גורש עליהן דמנו לבית קיבול כדפירש ש'
י"ד מסקנתו לגמור הטעור ולי איה מלי למימר דהן
אדם כל שכן דניחא אפילו דלא דמו לכל הני דאפילו מדרגתן

וידה מודה. והא דלאמר לעיל דליץ רחב שמי אלכננות אין זה
 שמי אלכננות ומיהו ריב"א מפרש וישהליץ היה מונח בה
 שמת המלכות על ראשו וכתיב (ויקרא טו) ובמנפתה גז יר
 וראש כל אדם וצטון הדיוט קראה מגננות כדכתיב (שמות
 ה) משל כהן גדול שהליץ היה דוחה אותה וכן התפללין כלא
 תפלין וסבן הדיוט אע"ג דהוה ליה נמי תפלין היה יב

מלאכי השרת מה אנוש כי תזכור.
שלי פיהם, אמר ליה אחוז בכסא כני
אִישִׁירִמְבִּי אִישִׁירִמְבִּי אִישִׁירִמְבִּי ר' לו סמ
השמונה לא נכתבה בה מדה, סממ
יחד' בגמטריא שמנה עשרה (מאלי).
(אל), פוק חזי מה עמא דר' (ברוכי)
מדה שנית שבתורה, דמקרא אחד
תפיש **מועץ תפיש** לך מוקס שנת
אשפיליה לך לחפוש את המהוברת
המהוברת ויהי לך לחפוש המועץ, נ

ביאורי

הראשונים (המשך)

הַחֵטִּי יִכּוֹל יִרְדֵּעַ לוֹ
(מ), תְּלִמְדוֹ לִרְמֵז
(ש), כִּי 'מ' מִלֵּשׁוֹן דְּבָרָתוֹ
הַשְּׂמִימִים מְלֻמֵּם שֶׁהֶרְכִּין
הַשְּׂמִימִים הַעֲלִינִיּוֹת הַתְּחִלָּה
וְהִצְטִינָן עַל פִּי הָהָר, כִּמְצַע
עַל הַמֶּשֶׁה, וְיִרְדֵּעַ חֶטְבוֹ
עֲלֵיהֶם (כִּי) שְׂמֹת עַי. כ.ל.
וְיִסְמְכֵם עֲלֵהָ אֲלֵהֶם
לְמִשְׁכַּת מִעֲשֵׂי אֶרֶץ
וְיִסְמְכֵם הַנֶּזֶן לְמִשְׁכָּה (ע)
וְיִסְמְכֵם אִי"כ מִסְמָה לֵּא
וְנִסְתָּק הַנֶּזֶן כִּי מִי שֶׁ
לֵא עַל מִשְׁה וְלִי וְלִירוֹ
לְמִסְרָם, וְנִסְתָּק מִתַּחַס
בְּנֶגֶן, כִּי יִשְׂרָאֵל לֵא וְהָ
וְיִסְמְכֵם אֲתוֹת, וְהָ דְכִתְבִּי
וְיִסְמְכֵם שְׂמֵת מִי שֶׁ
וְיִסְמְכֵם הַתְּרֵשֶׁת קִמְרִי (מ)
הַלֵּא שִׁיחָה 1. מִאֲחֻז פִּי

כַּסָּא במחיצות פני כַּסָּא
הכבוד כולו (רפ"י איו"ט,
ט). פני כסא הוא השמים
בענין (תהלים ק"ג, ט"ז)
כַּסָּא בַּשְּׁמַיִם כְּכֵן כַּסָּא
[א"ע איו"ט, ט]. הכי א"ט,
במסכת פסח פרק רבי
עקיבא (פס"ג),
שעלה משה למרום אמרו
אני שמו שרופני הבבל
הדומה לו [א"ע איו"ט, ט].
בבבא בתרין תורה רב' א"ט,
זרע מ'זח מעשה הגמורה'
א"ט: אחר בשאקלון (קידושין
מפחות שכללים דה'
נפשת מרובה לא תפשת
סובב ק' לחפוש את המונט,
המונט, אבל אם תחפוש
הראשונים אחר הגמרא

sujetar el más grande se verá como un estafador, y se lo quitarán de su mano quedándose sin nada, y esto es lo que se dijo 'no has sujetado nada'. Del mismo modo, cuando se puede aprender un tamaño grande o uno pequeño, hay que aprender el más pequeño que este tamaño es seguro que es necesario, y no el tamaño mayor.

Pregunta la Guemará: si se debe aprender el tamaño más pequeño, **¿aprendamos de la vincha (Tzitz)** que vestía el Sumo Sacerdote en su frente, **pues estudiamos en una Beraita: la vincha es similar a una placa de oro, y tiene el tamaño de dos dedos de ancho⁹ y rodea de una oreja a la otra oreja** – el largo es lo necesario para rodear desde una oreja hasta la otra, **y está escrito en ella en dos renglones: io" d h" e¹⁰** está escrito arriba – en el primer renglón, **y kodesh** – sagrado **lame" d** – para, está escrito **abajo** – en el segundo renglón¹¹. **Y dijo Rabi Eliezer beRabi Iosi: yo la he visto** – a la Vincha en Roma en el tesoro real¹², **y está escrito en ella 'sagrado para Di-s (kodesh la Hashem) en un solo renglón.** ¡Vemos en la Beraita que el ancho de la Vincha es del tamaño de dos dedos, entonces se debería aprender el tamaño de la Cubierta del ancho de la Vincha, que es de dos dedos!

Responde la Guemará:

No se aprende del ancho de la Vincha, porque **se aprende una herramienta de una herramienta** – se aprende la Cubierta de la moldura, ya que ambas son herramientas sagradas, **y no se aprende una herramienta de un adorno** – de la Vincha que no está hecha para trabajar en el Santo Templo, sino es un adorno, ya que es una de las vestimentas sacerdotales.

Pregunta la Guemará:

¿Por qué aprendemos de la moldura?, **¿aprendamos el alto de la Cubierta de la corona** que estaba sobre el Arca, sobre el Altar y sobre la moldura de la Mesa, **pues dijo Mar: la medida de la corona es minúscula**, y al ser que debemos aprender del tamaño más pequeño posible, entonces se debe aprender el tamaño de la Cubierta de la corona y no de la moldura?

Responde la Guemará:

Se aprende de la moldura y no de la corona, porque **se aprende una herramienta de una herramienta** – la Cubierta de la moldura que ambas son herramientas sagradas, **y no se aprende una herramienta de un accesorio de herramienta** – de la corona que está solamente para decorar las herramientas.

Pregunta la Guemará:

Si es así – que no se aprende una herramienta de un accesorio de herramienta, **¿cómo se puede aprender el ancho de la Cubierta de la moldura, si la moldura no es una herramienta, sino es un accesorio de herramienta¹³?**

Responde la Guemará:

La moldura es realmente una herramienta, porque **la moldura de la Mesa estaba colocada debajo**, sobre las patas de la Mesa, y la tabla de la mesa estaba apoyada sobre la moldura, por ende la moldura es la que sostiene a la tabla y es herramienta.

Pregunta la Guemará:

Se entiende – esta respuesta se entiende **de acuerdo a quien dice¹⁴ que su moldura estaba abajo, pero de acuerdo a quien dice que la moldura de la Mesa estaba arriba de la Mesa**, y la tabla se mantiene sin ella, siendo sólo un accesorio decorativo y no una herramienta, **¿qué puedes decir** – cómo puedes aprender la Cubierta de la moldura, **si la moldura es un accesorio de herramienta**, y si dices que se puede aprender el tamaño de una herramienta de un accesorio, entonces debemos aprenderlo de la corona que es más pequeña?

Responde la Guemará:

Sino – la razón por la cual no lo aprendemos de la corona es, porque **aprendemos algo que la Biblia le dio dimensiones** – la Cubierta que la Biblia dio la medida de largo y de ancho, **de algo que la Biblia le dio dimensiones** – de la moldura, que la Biblia dijo que su ancho es de un palmo, **y no puede demostrar la Vincha y la corona que la Biblia no les dio dimensiones en absoluto**, y al ser que no se puede aprender de la Vincha o de la corona, por eso el espesor se aprende de la Cubierta de la moldura que tiene un palmo de ancho, que es la medida más pequeña de las herramientas que tienen dimensiones escritas, por lo tanto también el espesor de la Cubierta es de un palmo.

La Guemará ofrece otra fuente para la medida del espesor de la Cubierta: **Rab Huna dice: de aquí** – se aprende el espesor de la Cubierta que es un palmo, del siguiente versículo, **que está escrito¹⁵: "y la esparcirá con su dedo índice sobre la cara (penéi) oriental de la Cubierta"**, vemos que el espesor de la Cubierta es llamado 'cara', **y no hay una cara (panim)** de persona de una medida **más chica que un palmo.**

Pregunta la Guemará:

¿Y digamos que 'la cara' se refiere a **como la cara**

9. La Guemará ahora entiende que se aprende de este versículo, que debe tener el tamaño de su frente, y al ser que normalmente la altura de la frente es como el ancho de dos dedos, por eso esta es también la medida de la vincha. Y la conclusión de la Guemará es, que la Biblia no dio las medidas de la vincha, y Tosafot agregan que la medida de dos dedos es por establecimiento rabínico, porque normalmente la frente tiene el tamaño de dos dedos, pero bíblicamente no tiene medidas. 10. Escribían el nombre Divino de cuatro letras entero, y aquí trajo en resumen las primeras dos letras, ya que está prohibido deletrear el Nombre Sagrado. 11. 'Kodesh lame" d' está escrito en el segundo renglón a la derecha, y 'io" d h" e' en el primer renglón a la izquierda, de modo que se lee

'sagrado para Di-s', Tosafot. 12. La Guemará en el tratado de Meilá (folio 17b) relata que Rabi Eliezer beRabi Iosi y Rabi Shimón bar Iojoy fueron a Roma para intentar anular un decreto que había decretado el reinado, y al ser que curaron a la hija del César, les permitieron ingresar al tesoro real. Ellos ingresaron, rompieron el documento real donde estaba escrito el decreto, y en aquella oportunidad Rabi Eliezer beRabi Iosi vio la Vincha que fue traída hacia allí por Titus, cuando destruyó el Santo Templo. 13. La Guemará ahora entendió que la moldura estaba arriba de la Mesa, por ende, no es parte de la herramienta sino es una decoración. 14. En el tratado de Menajot (folio 96b). 15. Con respecto a la salpicada de la sangre del buey del día del perdón.

(6) [שבת פסח:] (3) רש"י
האמר (ג) [ר"ה ד:] וש"נ
(7) [שבת סג:] (ה) [וע"ע
מוס' ע"י ית. ד"ה הוגה
ומוס' שבוועות לה. ד"ה
באלף] (1) [וע"י מוס' יומא
כה. ד"ה נוטל] (2) [ז"ל
ומגזעות מעשה להס]

ותניא מעושים לא ירדה שביניה למוטה. וקרא כמיז דעל כפורת ירד
ש"מ למעלה מעשרה מיפסקא רשותא: למועלה מעשרה מופחים.
מירוצא הוא: שפירש שדי מזוי שבינתו. פרשו נוטריקון קא דריש:
מדת קומתה לא נתנה. מדת עוביה היא קומתה שהיא הימה לארון

לא תפשת^ט תפשת מועט^ח
של זהב ורחב ב' אצבעות
ה"א מלמעלה וקדש למי"ד
וכתוב עליו קדש לה' בשיני
ונילף מזר דאמר מר זר מש
הכי מסגרת נמי הכשר כלי
מסגרתו למטה היתה אלא
למימר האי הכשר כלי הוא
בו תורה מדה ואל יוכיחו צ
אמר מהכא ^טעל פני הכפר

ט] ולקח מדם הפר והזיה
באצבעו על פני הכפרת
קדמה ולפני הכפרת יזה
שבע פעמים מן הדם
באצבעו:
(ויקרא לו, יד)

וְהָיָה יוֹסֵף וְהִמְנִיחַ הָיָה
מִיְּמֵי רֵאשִׁית רֵאשִׁית תּוֹרַת מִדִּין
רַבִּי יוֹסֵף כִּאלוֹה מִן
הַכְּתוּב אֲזַי הִלְכָה מִשְׁנֵה
מִסְנֵה שְׁלֹא יִדְרֶה שְׁכִינָה
לְמַטָּה, וּבִירוּשָׁלַיִם (הָאִי)
מִיְּמֵי לֵה מְגֻרָה יִשְׁוֶה
נִגְמָר כֵּאן דִּיבּוּר יְנוּעֲדִית
לֶךְ שֶׁם וּדְבַרְתִּי תִאֲמַר
הֵלֶכְן שְׁמוֹת (כִּי), יִי מִן
הַשָּׁמַיִם דְּרַבְרִי עֲכֹכִים מֵה
דְּבוּר הֵלֶכְן רְשׁוֹת אֲחֵרִים
כֵּאן דְּבוּר רְשׁוֹת אַחֲרֵת
(מִשְׁנֵה לְעֵצִי), מְעֻלָּם
לֵא יִדְרֶה שְׁכִינָה הָאִי מְחַבְּרִים
לְשִׁבָּה (תִּלְמִישׁ עֵיט), וְכִי

[illegible]

לג א מ"י פ"ט מהלכות כלי
המקדש הלכה א סמג עשין
קעג:

י"ד הו"א מַלְמַלְהָ. אַע"פ שו"ד ה"א שם גמור אין זה הוגה שם צלותיומיו אם מוכיר שמי אלויות כיון לאינו מוכרים לשם שם שלם ועוד ההוגה שם צלותיומיו פירש בקונטרס שדורש אלויות של שם בן ארבעים ושנים ואעפ"כ מזהרין בכל השמות:

ת ונִילַף מִצִּיץ דִּתְנִיא ⁽⁷⁾צִיץ דומה כמין פ
 יקפּ מאזן לאזן וכתוב עליו ב' שִׁמְיָן וי
 מטה וא"ר אליעזר בר' יוסי אני ראיתיו ברור
 אחת דנין כלי מכלי ואין דנין כלי מתכשר
 נין כלי מכלי ואין דנין כלי מהכשר כלי
 מסגרתו למטה היתה הניחא למאן דאמ
 דאמר מסגרתו למעלה היתה מאי איס
 דנין דבר שנתנה בו תורה מדה מדבר שנת
 יר שלא נתנה בהן תורה מדה כלל רב הו
 קדמה ואין פנים פחות מטפח ואימא כא

אם לא כל עץ יכור שאני מוֹלִיֵא את השָׁלֹחַן ואת הַעֲבֹלָה ואת הַדּוֹלֵבֶק
הַהֶכְחוּב וּמֵיטַע ח"ל שֶׁקֶם מֵהָ שֶׁקֶם מִיּוֹדֵד שֶׁמֶשֶׁמֶשׁ אֵדָם וְאֵת מִשְׁמֵשִׁי
וְאֵדָם וְאֵת מִשְׁמֵשִׁי אֵדָם וְאֵת הַסֹּלֶסֶס שֶׁמֶשֶׁמֶשׁ אֵדָם וְאֵת
מִדְלָה וְאֵת שֶׁאֵדָם אֵדָם וְעַל כִּרְחֹק כִּשְׁאֵין רָאוּן לַמִּדְרָם מִיִּידֵר מִדְלָה
כִּי קִיבֹל נָמִי מִיִּידֵר מִדְלָה קִאֲמֵר מֵהָ שֶׁמֶיטֶלֶס מִלָּה וְרִיקֹן וּמִיִּידֵר
אֵפִילוֹ לִמ"ד מִסְגֶּרְתּוֹ לִמְטָה אֵע"פ שֶׁכֹּל הַדְרָשׁוֹת לְרִיכּוֹת הָיָה
לְהֵד מִסְגֶּרְתּוֹ אֲחֻזָּה לְעוֹלֵי בְרָגִים מ"מ לְעֵינִי טִבְלָה לֹא דְרָשָׁה
רִשְׁיֹן דְּפִשְׁטָה לֹא הָיָה מִדְרָבָן אֵינֶה קִאֲמֵר מֵהָ מִשְׁמֵשִׁי אֵדָם וְאֵת
כִּדְמִשְׁמֵשִׁי בְּרִישׁ חוֹלִין (דָּף ג. וס) דְּקִאֲמֵר טִמָּה בְּמוֹקְדָשִׁין שֶׁדָּם
לֹא נִשְׁפָּט (שִׁירָיוֹן דָּף לז.) דְּשִׁקְלִי לֵיהַ בְּפִשְׁטִי כִּי
לֹא הָיָה מִדְרָבָן וְאֵת חֲסִידֵי דְּפִשְׁטָה (דָּף טו.) כִּי עַד וְחֹכְמֵי פִשְׁטִינָה
אֵת מִסְגֶּרְתּוֹ כִּיכָה בְּחִיִּים וְכִרִּים כְּשִׁירָה וְאֵת מִקְבְּלִי טִמְחָה אֵפִילוֹ מִדְרָבָן
וְאֵת פִּשְׁטִינָה אֵת עַל גִּבְּלָה מִקְבְּלִי טִמְחָה כֹּל הֵי לֹא דִמּוֹ לְדָף שֶׁל
מִמּוֹ לֵיהַ קִיבֹל כְּדִפְרִישׁ בְּקוֹטֶרֶס בְּמִנְחֹת (דָּף טז.) דְּמֵהָיָה טִעֲמָה
לֵיהַ מֵהָ לְחִימָר דָּף שֶׁל נְחֹמְיִין הִוָּה כְּטִבְלָה מִשְׁמֵשִׁי אֵדָם
מִי לְכֹל הָאֵפִילוֹ מִדְרָבָן טִעֲרוּן:

יין רחב שתי אכזבעות איין וזה אלא מדרבנן משום דכחיב (שמות כח) על
 ויפרסם (הספד) היה מונח בראש משום דקשיא ליה מאי שגח גבי כהן
 (ויקרא טו) ובזמנא דל יקנא ווארס פ"ק דרש"י (דף יא וסא) בזמן
 דראה מנעובת דרבנאי (שמות כח) (ועשית להם מנעובת) אלא דלא
 וזוהי אומה וכן הספדן כדאמרין בפרק שני דזבחים (דף יט) שערי
 וזה ליה נמי תפלין היה יכול להניחם במקום שכהן גדול מניח את
 הצידי

מלאכי השרת מה אגוד כי תזכרנו, אל הקב"ה למשה החזו לזה תשובה, אמר ליה מתי
של מתי, אמר ליה אחא בכסא כבודו כ"י (ע"פ). **פרש** אין לו חבר, וענינו מתי
אשר יבין **אשר יבין** ידו לו כסא למטה ואמר (ע"פ). **כל** **הכל** **שעשה** **משה** **ש**
שהמורה לא נכתבה בזה, סמכוה בסדר קדשים (נמנחו כח: ע"פ) לעשה שמורה
(זה) במעשרי שנה עשרה (מלא). **זא** **ולמד** **דא** לשון התלמוד הזה, צא וראו מה עשה
(א), פוק חזי מה עמא רבא (ברכות מה), **צא** וחשוב (וימא ט). **אמן** **לגן** **הוא** **לשון** **הקדוש** **לשון** **א**
לד, שנית בשבועה, אמר קרא סתם אחד מפורש למר סתום מן המפורש
תפסו **מקום** **הפסח** **כל** **מקום** **שמעא** **שני** **דרכים**, אחד תופס מריבה ואחד תופס מעט
שפלו היה לך תפוס את המריבה ותתפוס את המועט תפסה שני הכלל בריא
המריבה היה לך תפוס המועט, נמצאת שתפסת את כדך (שני: ע"פ). **כלל** **בריא**

רבינו חננאל

[illegible]

הראשונים (המשך)

משום, תלמוד לומר שמת
(כ, ט) כי מן השמים דברתי
עמכם, מלמד שהרעין
היו העליונים והתחתונים
היציגו כפי מה שהיה, בענין
ההטעה, וידרש הכבוד
ויהיה (כס"י שמו"ט ע"כ).
והנה עולה אל האלהים
לפניה מעשרה או אמרין
ויבסחו לענן השמים (ע"י)
אין סתמא לא, וכן
ונסתכל קצתן על ימי ים
לא עלו משה ואליהו
למרותם, וסתמא נסתכל
בענין, כי ישראל לא היו
רוואן אותו, והא דכתיב
ויבסחו הענן ששת ימים
לפניה הפרשה קאמר (ומי)
הענן ויהי א' 17. **מאזו פ**
כסא בחצות פני כסא
הקבדור כלו (ש"י, א"י, ט)
פ' פני אסא דהשמים
כענין (תהלים קג, יט ע"ש)
הי שמים הכין כסאו'
(ש"י, א"י, ט). **הנה יא**
מבססת פני פרק רב
עקיבא (פח); בשעה
שעלה שם למרום אמר
הנה יא יא יא יא יא יא יא
ידרמה לו (א"ע' א"י, ט).
הנה בן חוריה בלוי א"ע'
הנה מיהו המהרש"א
הנה מנחם בנכחיה דה'
הנה מנחם בנכחיה דה'
הנה מנחם בנכחיה דה'
הנה מנחם בנכחיה דה'
הנה מנחם בנכחיה דה'

ד' א' מ"י פ"ד מהלכות
מאכלות אסורות הלכה ב':
ד' ב' מ"י פט"ו מהלכות
טומאת צרעת הלכה ז':

האיץ ד
המואל
(ט) צין ט

להניח בו ש
ואע"ג דגבי
ומר (קידושין

ז'בר יוכנני	דיין צריש
אחת הטיל	מתרגמין
ש' ארזים	מלך הקס

מאד וצב
במקומו
ג"ש גמר

(א) חגיגה יג: (ב) שם
חיתא ר"פ (לא ציי)
(ג) [לקמן ו: כלים פ"ז]
מ"ז מנחות ז: מנחות

גליון הש"ס
גמ' שיעורין חציצין. ע'
לקמן דף לד ע"א רש"י ד"ה
עשר:

[illegible]

א] ויהי כאשר בלה יצחק
לברך את יעקב ויהי אף יצא
יצא יעקב מאת פני יצחק
אביו ועשו אחיו בא מצורו:
(בראשית כז ב)

ב) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל נָא אִם
נָא מִצְאֹתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ
וְלִקְחָתָּ מִנְּחֹתַי מִיַּד בִּי עַל
כֵּן רָאִיתִי פָנֶיךָ כִּרְאֹת פְּנֵי
אֱלֹהִים וְתִרְצֵנִי:
(בראשית לז, ²)

ג] והיו הכרבים פְּרָשִׁי
כְּנָפִים לְמַעַל סֻכִּים
בְּכַנְפֵיהֶם עַל הַחֲפֹת
וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל אָחִיו אֶל
הַחֲפֹת יְהִיו פְּנֵי הַכְּרָבִים:
(שמות כה, ב)

ד] וְאַרְבַּעַת פָּנִים לְאַחַד פְּנֵי
הָאַחַד פְּנֵי הַכְּרוּב וּפְנֵי הַשָּׁנִי
פְּנֵי אָדָם וְהַשְּׁלִישִׁי פְּנֵי אֲרִיָּה
וְהָרְבִּיעִי פְּנֵי נָשֹׂר;
(יחזקאל י' ד')

ח) וְהַבֵּית אֲשֶׁר בְּנָה הַמֶּלֶךְ
שָׁלְמָה לַיהוָה שְׁשִׁים אַמָּה
אָרְפוּ וְעֶשְׂרִים רַחְבּוֹ
וְיִשְׁלָשִׁים אַמָּה קוֹמָתוֹ:
(מלבי"ם א, ב)

וְקִוִּיתָ הַקְּרוֹב הָאֶחָד
עֲשֹׂר בָּאֵמָה וְכֵן הַקְּרוֹב
הַשֵּׁנִי:
(שְׁלֹשָׁה עָשָׂר אֲמָתוֹת)

ז' עֶשֶׂר אֲמוֹת אֶרֶץ הַקָּרֶשׁ
וְאִמָּה וְחִצֵּי הָאֲמָה רֹחֵב
הַקָּרֶשׁ הָאֶחָד:

(ח) אֶרֶץ חֲפָה וּשְׁעָרָה וְגִבּוֹן
וְתֹאנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ זֵית שְׁכֵמֹן
וּדְבִשׁ:
(דברים ת, ח)

לפי הנקודות חסדן מה המוטע ונילף מפני הכרובים. דוטרני מוטע: היינו פני כרוב היינו אדם. הלל שניהן שזין ולמה חלקם הכמוז ומשני לעולם כרוב נמי פני מיוק הוא וזכו מילוקס פני אדם אפי רבדני פני הכרוב אפי זוטר: ובמאי דחללה שדרה. כיון דמארון ילפת עשרה ממאי דחללה עשרה לבד מעוזי סככה דלנאן צהדי סככה כי ארון ופסיות: בשליש הבית היו עומדין. שהיו הכרובים שעשה שלמה עומדין צאק על רגליהם וכמזי קומת הכרוב על נמאל קומתו כלה צשליש גובה הבית שהוא שלשים אף כאן צמשכן כשהיו הכרובים שעשה מזה על הכפורת היה עומדן כלה צשליש גובה הבית: משכן כמה היו גבוה: תלתייה כמה היו עשרים. נמאל גובה הכרובים כל סוף עשרים טפחים מן הארץ והן עומדין על הכפורת: דף עשרה טפחים דארון ופסיות. לדעת מראשם של כרובים כמה היו נמאל מראשם של כרובים עד רגליהם עשרה טפחים: וכתבי סוככים. בבגדיהם. אלמא מכנייהם ולמטע עד הכפורת קרוי סך וכפיהם למעלה לגבהן היו פרוסות אלמא תחת כפיהם עשרה טפחים חלל עד הכפורת וקרי עליה סוכ: ובמאי דנפיהו ונילו רשייהו.

פריסי דהוה ליה מללה עשרה: פֿאַר
רשיידיהו. בשוה לראש דהוה ליה
עשרה עס עובי הכנפים: הניחא
לרבי מאיר דאמר. במסכת מנחות
(קד טז:) ב"ר האמורא. שמשכן בין
כלים בין בן בנין היו נמדדות
בצינונית שהיא אמה בת ששה טפחים
והיא קרויה בצינונית מפני שיש בת
חמשה קטנה הימנה והיא אמת יסוד
וסוכן ואמת הקרנות ואמת ריבוע
של מזבח הפנימי כלומר בנחות
(סס) מהאי קרא ולא מדות המזבח
באמות אמה אמה טופס וגו' ויש
גדולה הימנה חצי אכבע כדחתיא
בפסחים (קד טז.) שמי אמות היו
בשון הצירה אחת אמות עשרה על
שן חצי אכבע שמי אמות ז' מקלות
עשוין למדוד בהן האמות בשון הצירה
מקום הוא על חומת שער מזרחי של
הר הבית ושון הצירה מזויירת כי
הניחא לר"מ שהשוה כל האמות איכא
למילף כדילפת דל' ל' לארון וכפורה
פשו להו עשרה מכנפיהם עד מקום
היה

יפסת בעי חללה חד סרי ופלגא דארון וכסופרת תמניה ופלגא הוא דהו
וכיון דכרוזים בשלים הבית עומדין דהיינו לקוח עשרים פשו חד סרי
ופלגא חמת כנפיהם : דרבי יהודה : דלא חמי ישרי מקראי כל שיעור
מחילה הלכתא מגירי לה מסני וגמירי דנזיר מעשרה לבר ממסכה לאו
מחילה היא וזהכי הוא מחילה : שייעורין . של איסורין כגון כזית לכל
אכילת איסור וככותבת ליום הכפורים : החיצין . שהחילה פוסלת בטבילה
ומחיצין . הלכות מחילה : השייעורין נאמרו . הפסוק מדבר בשבתה של
חרץ ישראל שאפילו בדברי תורה קריבין לשער בפירותיה איסורין
שנמורה : בלוי עץ בתפיו . שאינו לבוש צהן : ופנדליו ומטבעותיו בידו .
(ויקרא יד) והבא אל הבית יעמא וכולסו צא אל הבית קרימא צה :
היה

וְיִבְרִי וְיִצְחָק וְיִשְׁכָּנָן הָאֵחָד פִּי דְלוֹד וְהָאֶחָד פִּי קָרֵן (ש"י ענין: 1). וּבְמֵאָה הִחֲלֵה לֵךְ
 אִימָא בְחַדִּי סַבְבָּה דְּהָא אָרְטוּן בְּחַדִּי סַבְבָּה דְּהֵינּוּ קִפְּוֹתָ הֵיטָּע שְׁעָרָה שְׁ
 עִירָא דְּעוֹלָמָה (י"ז יומא: 2). [י"ז]. קִרְוָהוּ בִּי תוֹלְמִי, מִן מַעֲלֵה הֵטָּע הַשְׁכֵּנִתִּי
 שְׁעָרָה שְׁעָרָה חֲלָל בִּי הַכְּנִפִּים לְכַרְפֹּת (ש"י ענין: 3). וְאִימָא יִשְׁדִּיל מִכָּאֵה וְאִימָא דְּ
 וְשֵׁל שְׁלִים כְּגוֹן אִמּוֹת הַרְבֵּעֻתָּהּ וְהַשְׁלֹחַן (ש"י ענין: 4). שְׁעוּרִין חֲצִיצִין וְ
 עֵנֶם (ש"י לָקֵט לֵךְ). וְהוּא כְּבֹלל שְׁעוּרִין חֲצִיצִין וּמְחִיצִין, כּוּיֵּת דֵּם חֲלָב פִּיגּוֹל וְנוֹתוּר, וְ
 שְׁעוּרִין בְּחַדִּי דְּבִרְכַּת אִמִּי הָאָה, וְהוּא כְּבֹלל שְׁעוּרִין חֲצִיצִין וּמְחִיצִין, כּוּיֵּת דֵּם חֲלָב מִלֵּשָׁתָּהּ
 הַמְשִׁיחָא (ש"י ענין: 5).

דבר יוכני תפשת דבר
מועט תפשת ואימא
טובא אמר רב אחא
פני גמר כתיב הכא
התם^א מאת פני יצחק
מעלה דכתיב^ב כרא
תפשת מרובה לא
תפשת ונילף מכרוב
יהיו פני הכרובים א
גמירי אין פני כרובים
גמי מהכא גמיר ו
^גכרביא שכן בבבל
אביי אלא מעתה
הכרוב ופני השני פני
אדם אפי רברבי ואפי
עשרה בר מסככה א
מבית עולמים גמר ד
המלך שלמה לה ש
רחבו ושלישים אמה
הכרוב האחד עשר
ותניא מה מצינו בבית
הבית הן עומדין מש
הבית הן עומדין מש
דכתיב^ד עשר אמות
להו שיתין פושבי
פושבי דף עשרה ד
עשרה וכתיב^ה והיו
למעלה סוככים בנפ
רחמנא סככה למ
דגדפינהו עילוי ריש
רישיהו קיימי אמר ר
כתיב ואימא דמידלי
למעלה הניחא^ו לר
היו בינוניות אלא לר
בנין ששה טפחים
איכא למימר ארון וכפ
ופלגא פשו להו חד
עד דהויא חד סרי ו
הלכתא גמירי לה דא
דב

מסיני שיעורין (ז)⁷
מִי־אֶרֶץ חָמָה וְשַׁעֲרָהּ
זֵית שֶׁמֶן וְדִבְשׁ (ז)⁸ וְאִמָּר
לְשִׁיעוּרִין נֶאֱמָר חֲסוּ
הַנִּכְנָס לְבֵית הַמִּטָּה
וּסְגִדְלִיו וּטְבַעְתּוֹתָיו בִּי

המקראות שלא צא לקחום אלא לפרס והכא גבי תשלומין לרייך
 כולן לטעמיהם של רבי עקיבא: [ועי' חוספוט יומא עב. ד"ה ועבד]
בשריש הבית חן עומדין: דקומת הכרוזים עשר אמות
 והבית שלשים אמות וזה דכתיב (מלכים א' ו' לפי)
 הדביר עשרים אמה אורך ועשרים אמה רוחב ועשרים אמה קומתו
 הרינו משפט הכרוזים ולמעלה כדאיתא צ"י המוכר פירות (צ"ג ט:)
 ואלא כמו שפירש בקונטרס בפירוש מלכים (סג) דעליית צית קדשי
 הקדשים נמוכה משל היכל: [ועי' חוספוט יומא נב. ד"ה ועשרים]
 גפן

[illegible]

רבינו חננאל

[illegible]

(א) צ"ל הנה צריך להיות שיעור הסוכה י"א טפחים וחצי.

[illegible]

דעה דהכי אמרינן לעיל (ד.)
חיים ותו לא [רבינן]. אלא
[מורח המנחה פקודי דרשה לד].
מרינן כרובים בשליש הבית
חיצין חלבה למשה מסיני
ת מן המת שמטמא באהל,
י, דשיעור וקצבה לכל דבר
י הראשונים אחר הגמרא